

EM TỪ LỤC BÁT BƯỚC RA

lục bát Luân Hoán
tranh bìa (màu nước trên lụa)
của nữ họa sĩ Thanh Trí
trình bày, thực hiện bản chữ Lê Bảo Hoàng
sửa chính tả Song Thao
chăm sóc ấn loát Lê Hân
Nhân Ảnh xuất bản 2008

Lời Thưa, Mời Đọc Trước

Bài thơ vớ vẩn này có mặt một cách tình cờ, cũng như một số bài viết khác của tôi.

Đã có rất nhiều nhà thơ, nhà nhận định, phê bình, đánh giá đại khái như sau: Lục Bát là một thể loại thi ca đặc thù của dân tộc Việt Nam. Đó là thể thơ mang quốc hồn, quốc túy, độc nhất vô nhị, không dân tộc nào sử dụng. Nguồn cội của Lục Bát từ Ca Dao. Một thể thơ dễ làm,

khó hay. vv...

Tôi là con trai thứ của cha tôi. Nhưng là con trai trưởng của mẹ tôi. Đã vậy, khi ra đời, tôi còn nằm chung với một người chị trong cùng một bào thai. Chị Hạc tôi sau đó nhường hẳn đời sống cho em. Nhờ đó tôi được cưng chiều, được thuê mướn nhiều người chăm sóc. Tôi dần lớn lên trong nhiều giọng hát ru em, cộng với giọng mẹ và các chị lớn. Âm điệu Ca Dao Việt Nam thường rất buồn. Có lẽ vì vậy, tâm hồn tôi lây cái bệnh không vui từ ấu thơ. Càng lớn, tôi càng nhập tâm cái mềm mại, mơn trớn của những câu hát, nên khi mở miệng câu nói trên môi tôi thường vô tình thành sáu, tám chữ đi liền. Tôi tập làm thơ lục bát khá dễ dàng, điều này không có gì ghê gớm, mới lạ, bởi người Việt Nam nào mà không có khả năng này.

Nói ra 6/8 không có nghĩa là thành thơ Lục Bát, cũng chưa thành nổi một câu vè. Nhưng khoảng cách từ đó đã có thể ngó thấy lờ mờ Lục Bát ở xa xa phía trước, không còn quá mịt mờ.

Trong thập niên 60, tôi thường mượn tục ngữ để độn chân cho câu thơ Lục Bát. Cụ thể trong tập đầu tay, Về Trời, có những câu:

anh **ngu như thể con bò**

lên yên xe đạp lò cò theo em...

với hai câu như vậy, chất thơ gần như chưa có, tôi phải viết tiếp để có thể tạm gọi là thơ:

“*anh ngu như thể con bò/ lên yên xe đạp lò cò theo em/ đường dài gót nhỏ lênh đênh/ thương con bóng vờ hoài trên mặt đường/ lòng anh chứa vạn mùi hương/ đổ ra lót gót chân nương bóng chiều/ em đi khép nép trong chiều/ hai bàn tay thở dập đầu gió bay/ ...*”

hoặc một bài khác:

nữ nào **vạch lá tìm sâu**

trong em dĩ vãng cũng sâu như anh

sao còn **chối quân chối quan**

rằng không **kén cá chọn canh** bao giờ

...

hoặc:

anh theo **chim vịt kêu chiều**

lên vùng thương nhớ đổ xiêu tiếng buồn

...

Với vần về đại khái như vậy tôi chơi một lúc mấy tập: *Ca Dao Tình Yêu, Thơ Tình...* Và tôi trở nên nghiện nặng việc làm thơ Lục Bát. Rất may, thời gian tiếp theo, nằm giữa cao điểm cuộc chiến, tôi tham trận và sa chân vào phong trào thơ phản chiến. Dĩ nhiên không ai bắt buộc phải xa Lục Bát và thể thơ này vẫn dễ dàng thể hiện những suy tư về chiến cuộc, thân phận con người hay bất cứ hình ảnh nào liên quan đến súng đạn, máu và nước mắt... Nhưng vào thời điểm đó, sự dài hơi của thể loại thơ tự do đang lấn chân trong sứ mệnh chống đối chiến tranh, nên tôi có mặt bên cạnh những Lê Vĩnh Thọ, Cao Thoại Châu, Lâm Chương và rất nhiều bạn cùng trang lứa khác. Tập *Viên Đạn Cho Người Yêu Dấu*, chính thức giúp tôi cai được cái bệnh ghiền Lục Bát. Ấy vậy, mà trong tập thơ này, bài thứ

hai cũng là một bài Lục Bát gồm 3 đoạn, mỗi đoạn 8 câu.
(*Bài Lục Bát Trong Trại Nhập Ngũ Số 1*)

Những năm đầu tại hải ngoại, tôi cân đối được các thể loại trong những sáng tác của mình. Với lục bát, tôi pha thêm những nét tinh nghịch cho được thanh xuân hơn.

Bài lục bát này là một sự ôm đồm, đi ngược với quan niệm “quí hồ tinh bất quí hồ đa”. Có câu vụng, có câu được, có câu tinh nghịch...nói chung là rất linh tinh.

Cái ma lực của lục bát là sự ngon trớn chạy theo vần. Khi đang làm thơ Lục Bát không ai lặn hụp tìm hiểu kỹ thuật của nó. Không có chuyện để ý đến các râu ria căn bản như : phù bình thanh (chữ không dấu), trầm thượng thanh (dấu huyền), phù thượng thanh (dấu ngã), trầm thượng thanh (dấu hỏi), phù khứ thanh (dấu sắc), trầm khứ thanh (dấu nặng). Cũng chẳng mấy ai để ý đến chuyện ngắt điệu: 2/2/2 (câu chia 3, mỗi phần 2 chữ), 4/4 (câu bát chia hai), 4/2 (câu lục 4 và 2 chữ) hoặc 3/2/2 hay 4/3/2. Cứ thuận miệng, thuận tay là viết liền liền.

Nhưng phải thông dong trôi xuôi mà đừng để xụi, cũng không phải dễ lắm. Việc làm thơ trở nên một trò chơi chữ ở mức bình dân. Biết nhược điểm đó, cũng như ước định trọng lượng của bài thơ, ngay từ đầu tôi dùng tên bài:
Lục Bát Linh Tinh

Mục đích chính hay đúng hơn, nội dung bài thơ là: Ngợi Ca Người Phụ Nữ Việt Nam về nhan sắc, tâm tình lẫn đức hạnh, đồng thời nêu lên những sinh hoạt đời thường của con cháu các bà Trưng, Triệu, Hồ Xuân Hương, Đoàn Thị Điểm...

Viết được ít đoạn, mục đích, nội dung, không thay đổi. Nhưng tên bài thơ được đổi thay, khi tôi tìm trích chữ dùng trong thơ Lê Hân. Tôi đã lấy một câu đầu ở trang số 28 của tập *Tinh Thơm Mấy Nhánh* của Lê Hân làm tên bài thơ:

Em Từ Lục Bát Bước Ra.

Em bước ra, em ngồi đó, rồi em có thể bước đi như con Cóc lầy lừng trong văn học Việt Nam. Con cóc đã vang danh nhưng em chắc không mấy tốt số.

Theo dự tính, bài thơ không hạn định số câu, viết đến đâu hay đến đó, tùy nghi theo thời tiết ấm lạnh của cơ thể tôi. Sự kéo rê lục bát, nhất là lục bát dở không khó chút nào. Biết tẻ, nhưng tôi cũng cho phép bác tài trong mình tới luôn, xem như một lên tiếng thâm lặng, trước những roi vọt đang dành cho thơ vắn vè.

Để tránh cái xác-6-trên-8-dưới, khỏi bị phân lìa như nhiều người đã làm, (trong đó có cả tôi) tôi giữ nguyên dạng người tôi thân thương trong thể xác Ca Dao.

Mặc dù bài thơ vớ vẩn, linh tinh, để viết cho xuôi mạch, tôi tạm theo một bố cục khá lỏng lẻo:

1. Đoạn mở đầu: tùy hứng, tùy nghi, tùy duyên của nhịp tay gõ bàn chữ *Labtec*. Đây là những ba hoa đầu tiên, có đủ cái nhẹ nhàng, mượt mà của một món khai vị. Cổ bàn tiệc hứa hẹn phong phú, nên tôi bắt buộc phải cẩn trọng, làm dáng :

*“chất thơ làm một đôi tầm/ tặng em nhan sắc nguyệt
rằm thánh tiên/ ăn cắp kho chữ thánh hiền/ nặn cho tròn
một cái kiềng tặng em/ mượn trời ít gió lênh đênh/ vén tà
lụa bạch ký tên để đời/ ...”*

2. Phần gợi ý, và đề nghị một số họa sĩ Việt Nam, nên vẽ các Em theo ý muốn chung của giới thưởng ngoạn hội họa, đặc biệt là của chính người yêu cầu. Phần này dài 50 câu, chia thành 9 đoạn nhỏ:

(các họa sĩ được đề nghị: Nghiêu Đề, Thái Tuấn, Trịnh Cung, Đinh Cường, Hồ Thành Đức, Rừng. Khánh Trường),

*“...vẽ sao cho đôi bờ vai/ ngà ngà hương sáp ong cài
khăn voan/ loay hoay tình níu vai ngoan/ dòng thơ thay*

*cánh tay quàng theo chân/ phải giùm đi chút ngại ngần/cho
con bướm đại nhích gần đến hoa.
vẽ sao cho cặp nhũ hoa/ tóm râu vũ trụ tiên ma để
huề/
chờn vờn mấy cõi tình mê/ vụng tay lạc ngọn thơ để không
suông/ ngôi cao thơm ngát mạch nguồn/ dăm dăm mà giả
như tuồng ngó lơ...”*

3. Phần chuyển mạch với 18 câu. Đây là cơ hội để người viết ba hoa thoải mái nhất. Có ít nhất 4 hoặc 5 phần chuyển mạch như vậy trong suốt chiều dài bài thơ, 2600 câu.

4. Phần lược ra những hình ảnh, tâm tình của người phụ nữ Việt Nam trong thơ của 228 thi sĩ người Việt tại quốc nội cũng như hải ngoại. Phần này dài trên 900 câu. Sự chọn lựa lúc đầu dự định theo số tuổi đời của các tác giả. Nhưng gặp khó khăn trong kỹ thuật lắp nối, nên đành để tùy nghi theo cảm hứng. Không có sự ưu tiên nào, cũng không có sự phân biệt thân, ghét đối tượng để người viết vịn tay. Có thể có thiếu sót một số nhà thơ, vì không kịp nhớ hết hoặc không có tài liệu để bắt cầu câu thơ. Xin đọc bản danh sách những nhà thơ tôi đã mạo phép vịn vai trong cuộc chơi. Đồng thời cũng xin được cảm ơn tất cả các tác giả.

(1. Nguyễn Du, 2.Huy Cận, 3.Vũ Hoàng Chương, 4.Bùi Giáng, 5.Nguyễn Sa,6.Đình Hùng, 7.Hồ Dzếnh, 8.Xuân Diệu, 9.Hàn Mặc Tử, 10.Lưu Trọng Lư, 11.Chế Lan Viên, 12.Hoài Khanh, 13.Nguyễn Nho Sa Mạc, 14.Phạm Thiên Thư, 15.Nguyễn Bình, 16.Lê Hân, 17.Bích Khê, 18.Trần Dạ Từ, 19.Nguyễn Đức Sơn, 20.Nguyễn Tất Nhiên, 21.Tô Thùy Yên, 22.Hà Nguyên Thạch, 23.Đình Hoàng Sa, 24.Vũ Hữu Định, 25.Lê Vĩnh Thọ, 26.Hoài Thương, 27.Viên Linh, 28.Tạ Ký, 29.Phan Nhự Thức, 30.Phan Ni Tấn, 31. Hà Nguyên Dũng, 32.Trần Kiều Bạt, 33.Đồng Đức Bốn, 34.Bùi Minh Quốc, 35.Thành Tôn, 36.Thái Tú Hạp, 37.Huy Tường, 38.Nguyễn Đình Toàn, 39.Du Tử Lê, 40.Đặng Tấn Tới, 41.Mai Thảo, 42.Hoài Hương, 43.Trần Dạ Lữ, 44.Khoa Hữu, 45.Nguyễn Hữu Nhật, 46.Phạm Nhuận, 47.Đỗ Quý Toàn, 48.Hạc Thành Hoa, 49.Hoàng Trúc Ly, 50.Thế Viên, 51.Hoàng Lộc, 52.Song Vinh, 53.Lý Đợi, 54.Quan Dương, 55.Cao Thoại Châu, 56.Triều Hoa Đại, 57.Tường Linh, 58.Cung Vũ, 59.Đỗ Kh, 60.Từ Kế Tường, 61.Phuong Triều, 62.Mai Văn Phấn,

63.Đức Phổ, 64.Phan Xuân Sinh, 65.Tuyền Linh, 66.Phạm Công Thiện, 67.Hoàng Anh Tuấn, 68.Hoàng Xuân Sơn, 69.Lưu Nguyễn, 70. Đặng Hiền, 71.Nguyễn Mạnh Trinh, 72.Song Thao, 73.Đặng Tiên, 74.Mai Khắc Úng, 75.Nguyễn Nam An, 76.Ngô Quân Miện, 77.Nguyễn Duy, 78.Nguyễn Trọng Tạo, 79.Nguyễn Việt Chiến, 80. Thanh Thảo, 81.Trụ Vũ, 82.Thanh Tâm Tuyền, 83.Ngu Yên, 84.Trang Châu, 85.Vũ Cao, 86.Quách Thoại, 87.Lưu Quang Vũ, 88.Hoàng Cầm, 89.Cung Trầm Tường, 90.Nguyễn Nhược Pháp, 91.Bùi Chí Vinh, 92.Nguyễn Bắc Sơn, 93.Trần Mạnh Hào, 94.Nguyễn Đức Tùng, 95.Trần Hoài Thư, 96.Định Trầm Ca, 97.Từ Thế Mộng, 98.Nguyễn Đông Giang, 99.Trần Huyền Ân, 100. Đỗ Trung Quân, 101.Mạc Phương Đình, 102.Khê Kinh Kha, 103.Hà Huyền Chi, 104.Thu Bồn, 105. Trần Trung Đạo, 106.Hà Nguyên Du, 107.Hà Thúc Sinh, 108.Kiểm Thêm, 109.Phan Bá Thụy Dương, 110.Khắc Minh, 111. Nhất Tuấn, 112.Lâm Chương, 113. Nguyễn Sao Mai, 114.Cao Quảng Văn, 115.Mường Mán, 116.Vương Đức Lệ, 117.Duy Năng, 118.Hữu Loan, 119.Trần Đăng Khoa, 120.Lâm Hào Dũng, 121.Yến Lan, 122.Diên Nghi, 123.Diệp Minh Tuyền, 124.Trần Tuấn Kiệt, 125.Võ Quê, 126.Thái Ngọc San, 127.Phùng Quán, 128.Lữ Quỳnh, 129.Tân Hoài Dạ Vũ, 130.Lê Minh Quốc, 131.Nguyễn Tam Phù Sa, 132.Trần Phù Thế, 133. Xuyên Trà, 134.Nguyễn Văn Ngọc, 135.Phô Đức, 136.Ngô Xuân Hậu, 137.Tạ Ty, 138. Mai Trung Tĩnh, 139.Chu Vương Miện, 140.Từ Hoài Tân, 141.Tô Kiều Ngân, 142.Huy Trâm, 143.Mặc Tường, 144.Dương Kiên, 145.Định Nguyên, 146.Lê Văn Trung, 147.Nguyễn Nhật Ánh, 148.Thanh Tuyền, 149.Trần Như Liên Phương, 150.Trần Hồng Châu, 151.Ngọc Hoài Phương, 152.Trần Hoan Trinh, 153.Nguyễn Đức Bạt Ngân, 154.Thiếu Khanh, 155.Hoàng Quy, 156.Nguyễn Nhã Tiên, 157.Hồ Tuấn Nhã, 158. Hoàng Huy Khanh, 159.Trần Huyền Trân, 160.Lê Nguyễn, 161.Chu Ngạn Thư, 162.Vô Tĩnh, 163.Vũ Đình Trường, 164.Hoàng Định Nam, 165.Quang Huỳnh, 166.Hữu Việt, 167.Phạm Công Trứ, 168.Khê Iêm, 169.Trần Văn Lệ, 170.Lê Thánh Thư, 171.Nguyễn Tôn Nhan, 172.Kiên Giang, 173.Nguyễn Hữu Thụy, 174.Vũ Thành, 175.Bạc Văn Úi, 176.Đỗ Tấn, 177.Hà Liên Từ, 178.Viễn Phương, 179.Giang Nam, 180.Ngũ Hà Miên, 181.Thế Phong, 182.Vũ Hối, 183.Trần Ngọc Huệ, 184.Nguyễn Bùi Vợi, 185.Nguyễn Hải Phương, 186.Trần Quang Long, 187.Chân Phương, 188.Nguyễn Hương Trâm, 189. Thế Lữ, 190. Tống Minh Phụng, 191.Hữu Thịnh, 192. Lữ Kiều, 193. Phạm Đức, 194.Phù Sa Lộc, 195.Phạm Thanh Chương, 196.Tạ Nghi Lễ, 197.Tuệ Sĩ, 198.Phùng Kim Chú, 199.Uyên Hà, 200. Phương Tấn, 201. Nguyễn Nho Nhượng. 202.Đỗ Quyên, 203. Huy Giang, 204.Chu Tân, 205.Nguyễn Dũng Tiến, 206. Vũ Kiệt, 207.Nguyễn Đình Thư, 208.Cổ Ngư, 209. Lưu Hà, 210.Thương Nguyệt, 211.Dương Phù Sao, 212. Đinh Cường, 213.Khánh Trường, 214.Hồ Thành Đức, 215.Thường Quán, 216.Bùi Vĩnh Phúc, 217.Vương Ngọc Long, 218.Thi Vũ, 219.Nghiêu Đề, 220.Huỳnh Liễu Ngạn, 221.Nguyễn Hoàng Nam, 222.Vĩnh Hào, 223. Trịnh Y Thư, 224.Đạm Thạch, 225.Phạm Cây Trâm, 226.Song Hồ, 227.Nguyễn Nho Khiêm, 228.Ngô Kha).

Xin được trình bày cách thực hiện và sắp xếp trong các đoạn viết. Khởi đầu, tôi viết 6 câu về người có thơ được

chọn. Tiếp theo là phần trích dẫn thơ của chính tác giả đó.
Ví dụ về nhà thơ Bùi Giáng:

Yêu em dễ thành thiên tài
như ông Bùi Giáng uống hoài không say
ông cầm mấy ngọn tóc mây
thổi vù một cái đồng tây hiện hình
em hoài cổ, em hiện sinh
theo ông như bóng với hình lai rai:
... em từ đó mặt một mai
từ em thánh nữ ra ngoài tiên nương
em đi nhảy vọt phi thường
tâm sương sái diệt đoạn trường cho em

Bốn câu in chữ nghiêng là nguyên văn thơ Bùi Giáng. Nếu dùng cách trích dẫn này, bạn đọc sẽ thấy rất rõ nét vẽ thiêu nữ của mỗi nhà thơ. Nhưng gặp trở ngại tức thì, vì không phải nhà thơ nào cũng dùng lục bát để viết về người đẹp. Tôi đã nghĩ đến việc chuyển thể thơ các tác giả khác thành lục bát. Nhưng đây là điều vô phép. Hơn nữa, muốn làm vậy, phải có sự cho phép của từng tác giả. Sự liên lạc không phải dễ dàng, nhất là không ít người đã rời vạt đất sống của chúng ta. Cuối cùng tôi quyết định và thực hiện giải pháp: viết 4 câu cho mỗi người được chọn. Trong 4 câu này, tôi nêu tên tác giả và chỉ trích **một số chữ** họ đã dùng trong một bài thơ nào đó. Các **chữ trích được in nghiêng**, ví dụ, tôi vịn Lê Vĩnh Thọ như sau:

thân em như nước như nhà
thanh xuân phơi phới chia ra *ba miền*
ông Lê Vĩnh Thọ chỉ ghiền
phân hoa *gắn bó nối liền âm dương*

xin trích thêm ít người nữa:

gối tay em ngủ suốt đêm
ngắm mình ngay thẳng không thềm múa may
ông Chu Vương Miện mát tay

vẽ thơ *tà áo thom lây mấy miền*

...

tạm cư ở cõi trần gian
mưa hay rượu ướt dầm bàn tay em
nửa bình hư vọng kê bên
Hà Huyền Chi đã nhờ em danh thành

...

trong tim ta có cái dằm
từ ngày em ghé tới thăm tình cờ
uống Nguyễn Đình Toàn câu thơ
hàm răng mật vẫn nhói vào chỗ đau

....

một lần nhưng chẳng dễ quên
xuông nghiêng theo chút *hó hênh*, thế là
sầu riêng đang chín người ta
Nguyễn Duy thông nhánh thi ca làm dằm

....

dòng xanh trắng nước bênh bồng
em ngồi xoa tóc phơi lòng đài trang
sợ đời dành mắt trắng vàng
Tường Linh lấy cái lòng bàn đậy lên

...

hông chừng có chút bất thường
dầu tình cờ gặp nguồn hương diệu kỳ
ông Phương Triều van thăm thì:
em ơi, khép lại chỗ gì... giúp qua

Một nguyên tắc đơn giản tôi đề ra và phải tuân theo:

Trong 4 câu ngắn gọn, phải có bóng dáng của người đẹp về nhan sắc hoặc tâm tình hay ít ra là những sinh hoạt đặc biệt của phái nữ. Nếu không có một nét nữ tính nào, ít ra phải sử dụng từ “em”, để có hơi thở của giai nhân trong 4 câu thơ.

Nói rõ hơn, 4 câu này không có mục đích vẽ chân dung tác giả như tôi đã từng viết trong Nuôi Thơm Chùm Kỷ Niệm Xanh hoặc Giữ Riêng Vài Nét Như Là.

Với qui định này, một đôi khi tôi lạc đề, như đoạn nương theo chân cố thi sĩ Đồng Đức Bốn

đem thơ đối lấy những sầu

ông Đồng Đức Bốn vẫn giàu mãi ra

ông gom tài sản người ta

để tia xanh nghít xốt xa riêng mình

đĩ nhiên tôi phải sửa lại hai câu sau cho thích hợp, dù mất tự nhiên hơn:

đem thơ đối lấy những sầu

ông Đồng Đức Bốn vẫn giàu mãi ra

nhớ em ông khâu vào da

bàn tay biết nói nụ hoa biết cười

Xin lưu ý, trong những đoạn thơ của phần 4 này, có vài đoạn tưởng như lạc đề nhưng thật ra khá ổn, như đoạn sau:

rúc vô núi hát một mình

chui ra rùng lượm lại tình, hát chơi

Nguyễn Đức Sơn và ông trời

lục đục vì cái lõm lồi thiên nhiên

...

Việc trích chữ cũng không thể đồng đều. Có tác giả, tôi nương nhờ nhiều từ họ dùng, cũng có tác giả chỉ mượn được vài ba chữ, ví dụ như ba đoạn liên nhau sau đây:

em vừa nhú tuổi tròn trăng

lông mi cong vút lông măng nhẹ nhàng

nhà thơ Phạm Nhuận bàng hoàng

van em đừng lộ họ hàng hồng mao

hạnh phúc nằm trong *cổ cao*

từ môi em mớm tình vào đời anh

tim Đỗ Quý Toàn rất lành

chiết hương chế biến em thành thi ca

em nằm trong Hạc Thành Hoa
lòng thanh thoát mở rộng tòa thiên nhiên
ngại ngừng mỗi bước chân ghiền
mình tôi nghe tiếng lá tiên động tình

Những chữ được trích của các tác giả có thể từ một bài lục bát, một bài ngũ ngôn, tám chữ, hoặc bất cứ thể loại nào. Điều căn bản, những chữ đó đã tạo cho tôi hứng thú để tìm cách nối kết. Và những nối kết này, đa số không mang lại nội dung chính của câu hoặc bài thơ của tác giả đó.

5. Phần chuyển mạch

6. Phần nương theo phái nữ (dành riêng cho các nhà thơ) viết về phái nữ, hoặc viết về chính họ. Cũng 4 câu cho mỗi người. Nội dung: ngoài hình ảnh còn có những nét về tâm tình, hoặc chân dung bởi tác giả cũng là phái yếu điệu thực nữ. Sáu mươi sáu người đẹp, bị tôi mạn phép níu áo. Mời đọc trước ít đoạn tiêu biểu:

bếp chiều khói tỏa thơm lòng
bàn tay em vốn đã từng ướp hương
cộng thêm **máu thịt đời thường**
Xuân Quỳnh tha thiết về nguồn trái tim

...

trong em có nhiều khối u
cái mũi, cái vú, cái mu... bình thường
vẫn **thường ngắm mình trong gương**
Vi Thùy Linh **lóng lánh** hương sách đèn

...

dùng thơ để **gói trái tim**
mở lòng thay những mũi kim đan tình
vì **trời bắt** em hiển linh
Trần Mộng Tú đành trở mình **gió** bay

tài hoa hít thở trên tay

chập chờn bóng dáng liễu gầy thanh xuân
em qua nét lụa thơm lừng
mang tình Thanh Trí bay cùng bốn phương

em không phải là làn hương
nhịp tim không bẽn gót đường *thoa son*
lỡ làm hoàng hậu bé con
Hoa Thi *dắt cả một đoàn bướm bay*

Phần này tôi cũng bỏ sót nhiều nữ thi sĩ của chúng ta, lý do cũng không khác như bên nam thi sĩ. Xin được tạ lỗi, và cảm ơn những nữ sĩ bị tôi làm phiền. Bản phong thần ghi danh các chị ngay bên dưới:

(1.Thanh Nguyên, 2.Tổng Nữ Ngọc Hoa, 3.Vũ Thị Khương, 4.Nhã Ca, 5. Khánh Hà, 6. Ngô Tịnh Yên, 7.Nguyễn Thị Thanh Bình, 8. Nguyễn Thị Minh Thủy, 9.Thụy Khanh, 10.Sương Mai, 11.Ý Nhi, 12.Tương Phó, 13.Hằng Phương, 14.Thanh Nhung, 15.Trần Mộng Tú, 16.Thanh Trí, 17.Hoa Thi, 18.Thơ Thơ, 19.Y Nguyên (ở Pháp), 20. Y Nguyên (ở VN), 21. Phan Huyền Thư, 22. Trần Sa, 23.Hoàng Hương Trang, 24. Nguyễn Thị Hoàng, 25.Minh Đức Hoài Trinh, 26. Cao Thị Vạn Giả, 27.Cao Mỹ Nhân, 28. Huệ Thu, 29.Bùi Bích Hà, 30.Trần Thị Mỹ Hạnh, 31. Lê Thị Mây, 32. Hồ Xuân Hương, 33. Phan Thị Thanh Nhân, 34. Lâm Thị Mỹ Dạ, 35. Lê Thị Kim, 36.Xuân Quỳnh, 37. Trịnh Gia Mỹ, 38. Dương Như Nguyễn, 39. Mộng Tuyết, 40.Trần Thị Minh Nguyệt, 41. Phạm Dạ Thủy, 42.Lê Khánh, 43. Tuệ Nga, 44. Cát Nhu, 45. Diệu Linh, 46.Khương Hà, 47. Nguyễn Thanh Trúc, 48. Lê Hoàng Anh, 49. Khánh Chi, 50.Vi Khuê, 51. Thúy Trúc, 52. Lê Tú Lệ, 53. Thân Thị Ngọc Quế, 54. Viễn Du, 55. Đặng Thị Quế Phương, 56. Bích Xuân, 57. Nguyễn Thị Hoàng Bắc, 58. Phan Thị Trọng Tuyền, 59. Lê Thị Thắm Vân, 60. Trịnh Thanh Thủy, 61. Hạt Cát, 62. Vi Thùy Linh, 63. Ly Hoàng Ly, 64. Phương Lan, 65. Lê Thị Huệ, 66. Hồng Khắc Kim Mai)

7. Phần chuyên mạch.

8. Cũng như thi ca và hội họa, âm nhạc là vùng đất sống thích hợp cho giới yếu điệu thực nữ. Thế nhưng đọc gần đầy đủ các lời ca được phổ biến trên các trang điện toán, nhất là trang Đặc Trưng, tôi không thu thập được kết quả theo mong muốn. Số lượng nhạc sĩ có thể cho phép tôi vịn vào họ để đưa cuộc chơi đi xa không nhiều. Chính vì thế, thay vì 4 câu cho mỗi người, tôi tặng thêm hai câu. Xin

các anh thông cảm cho sự đứng ké này. Dưới đây là vài đoạn tiêu biểu:

trôi theo cuộc sống bồng bềnh
bờ vai em nhỏ run mềm dưới mưa
bỏ quên tiếng hát xa xưa
em về hé liệp hiên vừa ẩm hơi
Nhật Ngân thỏ thẻ lựa lời
cho môi em trở lại ngời ánh trắng
...
mắt trinh lệ ứa mềm môi
bên dương cầm thở tiếng đời hoang mang
tóc nhẹ rung xuống vai đàn
dạ khúc gầy gió mênh mang **nắng chiều**
bàn tay Lê Trọng Nguyễn dịu
âm thanh lướt nhẹ cánh điều rụng hoa

rồi như trăng xế bóng tà
áo em màu trắng thướt tha qua vườn
bay **trong hồng hoang thiên đường**
tinh khôi tiếng hát thoáng vương dấu trần
bàn tay năm ngón phân vân
Lê Uyên Phương nhẹ mở đàn âm thanh

Danh sách các nhạc sĩ tôi đã chịu ơn:

(1. Trịnh Công Sơn, 2. Phạm Duy, 3. Đoàn Chu Nhàn, 4. Phạm Thế Mỹ, 5. Từ công Phụng, 6. Ngô Thụy Miên, 7. Văn Cao, 8. Lam Phương, 9. Lê Trọng Nguyễn, 10. Lê Uyên Phương, 11. Trần Từ Thiêng, 12. Văn Phụng, 13. Lê Thương, 14. Hoàng Thi Thơ, 15. Vũ Thành An, 16. Nhật Ngân, 17. Ngọc Bích, 18. Hoàng Nguyên, 19. Lê Hoàng Long, 20. Đỗ Đức Phấn, 21. Thông Đạt, 22. Hoàng Trọng, 23. Ngọc Lễ, 24. Nguyễn Ngọc Thiện, 25. Thanh Tùng)

9. Phần chuyển mạch, dài 22 câu, đại khái:

*“em là kho tài sản chung/ của mọi thứ sĩ, anh hùng
thế gian/ ‘con trai đầu gối bịt vàng’/ cũng quì ca ngợi đảng
hoàng cả sao/ riêng tôi chẳng thuộc sĩ nào/ ngoài được sĩ*

vả là đồ ba lăm/ thật ra tôi hơn cả trăm/ ông vua Trụ có
tiếng tăm bên Tàu/ giai nhân lộng lẫy sắc màu/ dễ gì có thể
lắc đầu ngo lơ/ thế là tôi quyết làm thơ/ làm thơ không đạt,
lơ mơ đặt về”

...

10 + 11 + 12 + 13, Bốn phần này là nét vẽ của chính
tôi về phái nữ, được chia làm 4 mục :

* **Giai nhân ở nông thôn:** 159 câu. Tiêu biểu:

“trúc xinh trúc mọc cạnh đình”/ em không xinh lắm,
biết tình cũng xinh/ chẳng cần chi “đứng một mình”/ đứng
năm bảy mạng, chịu rình thấy ngay/ kể từ ngày biết nhảy
dây/ cả hai cái núm cau dày mãi ra/ sau cô mái tóc đuôi
gà/ lắc lư chân sáo hái hoa vin cành”

....

“mắt rồi hàm răng cuốc bàn/ mắt rồi cái háy sỗ sàng
hôm xưa/ không còn những bữa tắm mưa/ lông lẻo tay bụm
cái thừa, bỏ không”

...

“em nằm phơi phơi giắc nông/chõng tre hiên gió thổi
lông yếm nghiêng/ chập chờn nhớ Lục Vân Tiên/ nhớ luôn
Bùi Kiệm qua liền Trịnh Hâm/ lạ lùng chẳng mấy để tâm/
mà khi không, ngủ nhiều ông lên vào/ ngồi chình ình giữa
chiêm bao/ làm cho đôi má hồng hào mãi ra...”

...

“bây giờ em đã rất là/ một cô thôn nữ mặn mà nhà
quê/ tuy chưa chạm tuổi cập kê/ cái trâm cài đã nằm kê tóc
mai/ cặp chân có vẻ hơi dài/ vạt lưng vừa đủ chếp vài câu
thơ/ bờ vai tròn lẳn phát phơ/ “tiểu yêu” nói với cơ đồ liền
nhau/ tuy không “bê gãy sừng trâu”/ nhưng em nhắc nổi
mày râu dễ dàng/ lòng em như ngói đình làng/ đổ au, lộng
lẫy, nghiêm trang, trữ tình...”

...

“cái lò, cái đó, cái móm.../ (những dụng cụ bắt cá
tôm ở đồng)/ cũng không lạ bàn tay hồng/ quanh năm suốt

tháng lòng vòng theo em/ mỗi ngày một chút nhớ quên/ mỗi ngày một chút bông bênh khói sương/ em là trái tim mùi hương/em là lá phổi con đường nở hoa...”

*** Giai nhân ở tỉnh thành:** 253 câu. Phần này được chia các mục nhỏ:

a/ thời cấp sách, đại khái:

“ áo pull cổ hở phập phồng/ phơi đường biên giới hai vòng cầu non/ trắng phau phau bụi bông gòn/ rung rinh góc ngọn gió bồn chồn bay/ vòng vai trái xuống nhánh tay/ mùi hương vạt tóc highlight hoe vàng/ em đi nghiêm chỉnh đàng hoàng/ nhưng qua mỗi bước tan hoang ổ gà/ van em dừng bước chân xa/ tà váy chạm gối làm hoa mắt người/ bây giờ cô bé của tôi/ trong cặp không có chỗ ngồi tuổi thơ...”

b/ giai đoạn thành danh qua nhiều lãnh vực.

- Giới cầm bút, vô phép nhắc đến:

(Nguyễn Ngọc Tư, Nguyễn Thị Thu Huệ, Dương Thu Hương, Trần Khải Thanh Thủy, Lê Minh Hà, Miêng, Đỗ Quỳnh Giao, Y Ban, Phạm Thị Hoài, Đỗ Hoàng Diệu, Đặng Thơ Thơ)

- Giới cầm cọ, vô phép nhắc đến:

(Nguyễn Thị Hợp, Bé Ký, Lê Thị Lựu, Ann Phong, Thanh Trí, Thu Hà, Nguyễn Thị Thùy Duyên, Trương Thị Thịnh, Diễm Phùng Thị, Hương Alaska)

- Giới ca nhạc sĩ, nhắc tên 68 người, gần như đầy đủ những tiếng hát quen thuộc. Phần này không có chất thơ trong bản liệt kê danh mục, chỉ là trò chơi ghép thành câu. Dĩ nhiên có một số ngoại lệ.

- Giới nhân sĩ, vô phép nhắc đến:

(Dương Nguyệt Ánh, Elizabeth Phạm, Huỳnh Mỹ Hằng, Lê Thị Công Nhân)

- Giới sinh hoạt phần hương. Phần này viết chung chung. Không dám nêu danh tính ai, dù cũng biết đôi ba người xuất chúng.

* **Giai nhân ở miền núi**, gồm 12 phần, mỗi phần nhiều đoạn, mỗi đoạn 4 câu, theo thứ tự:

- hình ảnh và sinh hoạt của các cô gái sắc tộc Thái.

- hình ảnh và sinh hoạt của các cô gái sắc tộc Mường

- hình ảnh và sinh hoạt của các cô gái sắc tộc Chăm

- hình ảnh và sinh hoạt của các cô gái sắc tộc Dao

- hình ảnh và sinh hoạt của các cô gái sắc tộc Bana

- hình ảnh và sinh hoạt của các cô gái sắc tộc Gia Rai

- hình ảnh và sinh hoạt của các cô gái sắc tộc Mông

- hình ảnh và sinh hoạt của các cô gái sắc tộc Êđê

- hình ảnh và sinh hoạt của các cô gái sắc tộc Brâu

- hình ảnh và sinh hoạt của các cô gái sắc tộc ÓĐu

- hình ảnh và sinh hoạt của các cô gái sắc tộc Rơmănh

- hình ảnh và sinh hoạt của các cô gái sắc tộc Tày
Việt Nam có 54 sắc tộc. Nhưng tôi chỉ viết được một số nhỏ, sau khi tham khảo một số tài liệu trên nhiều trang điện báo. Những đoạn viết trong phần này có nhiều từ không được thông dụng, nên tôi có thêm phần ghi chú ở cuối bài.

* **Giai nhân theo 12 con giáp**. Phần này như một *gratuit (bonus)*, tôi muốn tặng thêm cho chính tôi.

14. Phần kết. Đây là cơ hội cơ, dẫn tùy nghi cuối cùng trong cuộc chơi. Trong khi chờ in thành sách, nếu hứng tôi sẽ có thể ba hoa thêm.

Như trên đã trình, bài thơ này có mặt bởi sự tình cờ. Nhưng tình cờ như thế nào, và có bao nhiêu cái tình cờ góp lại để hình thành. Tôi muốn viết rõ thêm để lưu lại kỷ niệm về bài thơ dài đầu tay của mình. Mong các bạn vui cùng cái vui của một người muốn trồng xanh ký ức, đừng quở phạt gì. Thành thật cảm ơn.

Ngày 23 tháng 02 năm 2008 nhằm vào ngày thứ bảy. Trời không đổ tuyết nên khá lạnh. Theo thói quen, vợ chồng chúng tôi đi chợ để chuẩn bị thức ăn cho tuần lễ sắp đến. Chúng tôi rời nhà vào khoảng 11 giờ. Vì đang cư ngụ tại vùng Montréal Nord, nên chúng tôi thường đến những siêu thị thực phẩm gần nhà. Theo lệnh bà xã, tôi cho xe vào bãi đậu của một chi nhánh siêu thị trái cây lớn thứ nhì của Montréal nằm trên đường 19ème Avenue. Không hiểu vì sao, ngày hôm đó thiên hạ đua nhau đi mua trái cây quá đông. Ngay cửa vào *parking* đã có nhân viên hướng dẫn chỗ đậu. Tôi được chỉ cho một chỗ không được thông thả lắm. Cũng như thường lệ, tôi ngồi tại chỗ để chờ bà nội tướng thi hành phận sự. Điểm khác hơn hàng ngàn lần trước, hôm đó tôi có mang theo chiếc *Portable p 9" LCD Monitor & DVD Player* để trị cái nổi sốt ruột. Ngay khi Lý (bà xã tôi) đóng cửa xe, tôi đã cho chạy đĩa DVD có sẵn trong máy. Thật sự tôi không khoái nghe ca nhạc qua các chương trình của nhiều trung tâm thương mại phát hành, nhưng vẫn mở để ngồi nhìn thiên hạ chung quanh, hy vọng sẽ có phần thoải mái hơn. Cô bạn đời của tôi vẫn chưa cải được cái bệnh từ tốn, không xem trọng thời gian của ngày nghỉ. Chị ta vẫn giữ cái rề rà lại có vẻ ỷ lại cái khả năng của chiếc máy tôi mang theo, nên coi bộ càng say mê thu giãn với cả trăm thứ lá trái của siêu thị *Sami Fruits*. Cuối cùng, như nhiều lần trước, tôi cũng phải đích thân vào chợ đón nằng ra xe. Dĩ nhiên tôi không quên cảm rằm, hăm he.

Là một hiền thê, nên không khi nào vợ tôi tỏ ra bất mãn, thỉnh thoảng chỉ thở rất nhẹ là huề.

Rời chợ trái cây, chúng tôi không ghé Kim Phát *supermarket* gần sát đó, mà chạy thêm một đoạn để đến Wing Phát trên đường Jarry Est. Khách đến chợ này cũng rất đông. Tôi không vào bãi đậu, dừng xe ngay bên đường. Trời trong xanh, có ánh nắng, nên càng lạnh. Tôi có quyền nổ máy xe ngồi tại chỗ bên đường mà không sợ biên phạt vì bên ngoài, nhiệt độ chắc chắn nằm dưới mười độ C. Nhìn Lý vào chợ, tôi dặn với theo. “*Quá 30 phút thì về xe buýt đó nghe!*” .

Ngồi lại trong xe, không mở nhạc nữa, thấy nắng đẹp quá, tôi gặp mấy câu thơ trong đầu. Không rõ vì âm ảnh của sự chờ đợi hay sao mà nàng thơ của tôi cũng rất méo mó. Không có giấy trắng, tôi xé một mNũ giấy báo lót dưới sàn xe, lựa các rẻo trống, ghi vội:

“người ta đến người ta đi/ còn em, lạ thật, làm gì quá lâu / chắc không bỏ rút sợi râu/ khi hôm ta nói chung màu tóc em?”

chờ lâu, bụng dưới rêm rêm/ coi chừng sắp phải... bắt đền em đây/ nôn nao nhìn ngọn nắng bay/ câu thơ ngấm giữa ngón tay bất ngờ/ thư thả em nhé, ta chờ...”

Mới viết được chừng đó thì Lý ra, mau quá.

Mười phút sau, chúng tôi về đến nhà. Tôi lên phòng mở máy vi tính, mở luôn tivi xem chiếu vẫn tắt mấy trận túc cầu giải *Champions League*. Một lát sau tôi nghe Lý nói chuyện điện thoại hơi lớn tiếng. Tò mò tôi xuống thang gác. Thì ra, vì vội quá, chị bỏ quên hai xách thực phẩm đã mua. Thu ngân viên của chợ không nói có hay không hàng bỏ quên, chỉ nói đem hóa đơn đến nhận. Nhưng hóa đơn Lý đã nhét vào một trong hai xách bỏ quên, đành thở dài. Tiếng thở dài của Lý làm tôi áy náy. Mấy câu thơ định đánh vào *word document* và gõ tiếp đành gác lại.

Ngày hôm sau, Chủ Nhật, chúng tôi lại đi chợ và *shop*. Sở dĩ tôi thường đưa vợ đi chợ vì các lý do đơn giản:

1. cả tuần tôi ít đi đâu, cần ra ngoài lâu lâu một chút.
2. để vợ đi một mình, ngóng cũng mệt lắm. Một mình một xe, chợ nào Lý cũng tạt qua, gọi là tìm rau tươi hơn, thịt ngon hơn chẳng hạn. Ngồi nhà một mình không có ai nói chuyện tầm phào cũng buồn.

3. để vợ lái xe, tuy chị phải lái hàng ngày, (ngoại trừ hơn một tháng nay, đường Pie IX đóng một bên để tu bổ) cũng vẫn thấy lo lo, cứ nghĩ nhớ có chuyện gì thì ân hận.

Đoạn thơ đưa vợ đi chợ chính thức rút đi vào sáng thứ hai, khi tôi đọc lại và nảy ra mấy câu đầu trong bài thơ dài này. Tình cờ thứ nhất dài dòng như vậy.

Nhưng ý định viết một bài trường thiên cũng chưa đến. Chiều thứ tư, 27-2 đón vợ từ sở về, ghé siêu thị *Loblaw* trên đường Pie IX, lại ngồi chờ. Sẵn giấy trên xe, trong đầu lại gặp hai câu: “*bình tâm giữa cõi tịch liêu/ nhân danh thi sĩ tôi điều khiển chung*” tôi viết ngay được đoạn về các ông họa sĩ, vốn là những người quen thân. Khi về nhà, gõ lưu giữ, chợt tình cờ đọc lại 18 câu chưa có tựa đề hôm trước, thấy có thể nối vào với nhau, tôi thực hiện ngay và nảy sinh ý muốn chơi thử một hơi thật dài xem sao.

Chuyện làm thơ lục bát trường thiên, đúng ra có trong đầu tôi từ sau bài *Nhịp Đập Bàn Chữ Xuân Mậu Tuất* (viết cùng một số bạn) kết thúc. Ngày 17 tháng 2, tôi đã tỏ ý và rủ Phan Ni Tấn viết tiếp sức nhau. Tấn tán đồng, nhưng cũng đưa ra vài trở ngại. Tôi thấy hợp lý nên không gầy cuộc chơi.

Cái duyên của bài *Em Từ Lục Bát Bước Ra* đã tìm đến như vậy. Còn vị trí tôi thực hiện và diễn tiến ra sao ?

Dĩ nhiên, cái bàn trong phòng ngủ, nhìn ra đường Charleroi là vị trí thường trực, chủ yếu. Nhưng vài đoạn chuyển mạch, vài đoạn về mấy chị, tôi đã viết trên xe khi đi đón cậu con, hoặc phải ngồi chờ xe hốt tuyết khi chưa thể vào *garage* được.

Bài thơ này cần có trích dẫn, nên ở nhà cũng như đi đường tôi đều xách theo một số tác phẩm: *Thơ Tình Việt Nam Chọn Lọc* của ông Khai Trí sưu tập, *Lục Bát Việt Nam*

do Văn Hóa Hà Nội xuất bản, *Một Thời Lục Bát Việt Nam* của Trần Hoài Thư thực hiện...Không thể đọc cả ngàn bài thơ, nhưng tôi đều nhìn lướt qua để tìm chữ, sau khi định nương nhờ một nhà thơ nào đó. Một trang giấy chia ô từng mẫu tự được tôi trải sẵn và ghi ngay tên người vừa trích dẫn để khỏi trùng lặp hoặc bỏ sót những người nổi danh. Có một điều khá lạ, những bốn câu tôi ưng ý thường có với những người đọc giả ít biết danh. Hình như với những tác giả xuất sắc, thường cho mình nhiều chọn lựa, đâm ra lưỡng lự, lúng túng. Chẳng hạn như khi đọc thơ chị Trần Mộng Tú, tôi viết đến bốn lần khác nhau, trong đó có 4 câu tôi vừa ý nhất, lúc đợi xe hốt tuyết. Rất tiếc 4 câu viết đó tôi đánh mất, mà nhớ mãi không được, đành viết lại, tệ hơn. Tại sao nhớ không nổi 4 câu ? Lý do đơn giản: Thứ tự hoàn tất trong bài thơ, người này đến người kia, không hoàn toàn liên tục như toàn bài thơ bạn sẽ đọc dưới đây. Lý do, khi bắt được chữ của người nào mình ưa thích, tôi viết ngay 4 câu để sẵn đó, chờ có dịp thuận vắn thì lấp vào. Trường hợp về chị Tú là do tôi quên lững hơi lâu. Bốn câu về Ngu Yên cũng bị bỏ quên, thất lạc. Rất may nhờ cái ngộ nghĩnh tôi viết lại được hai câu đầu, hai câu sau khác trước, nên hơi xa với nội dung cần có:

“cho dù xuống tóc đi tu/ mà vẫn nuôi chú chim cu,
rất phiền/ không tin hỏi ông Ngu Yên/ *chắc em sẽ bật hiểu*
liền vì đâu”.

Trong 2600 câu thơ, có nhiều câu tôi không viết trên cái bản bé nhỏ quen thuộc. Đoạn vịnh Nguyễn Nho Sa Mạc nghĩ ra trên đoạn đường Industriel chạy về hướng St. Michel. Đoạn vịnh nhà thơ Thanh Thảo thành hình khi ngồi đợi cậu con hoàn tất thủ tục mua một chiếc Mazda 3 ở một *dealer* trên đường Sherbrooke. Đoạn chuyển mạch từ: “*Riêng tôi không thuộc sĩ nào...*” viết ở bãi đậu xe của Plaza Côtes des Neiges, khi chờ Lý mua chả lụa ở tiệm Lan Anh. Tóm lại, tôi lai rai viết nhiều nơi trên một tập giấy kẻ ô vuông, rồi đánh máy lại sau. Để khỏi bị xóa bỏ như nhiều

lần trước, sau mỗi ngày viết tôi đều *save* vào ổ chứa *comstar 320 GB*, nằm ngoài máy chính.

Một kỷ niệm làm tôi không vui liên quan đến bài thơ này, rất đáng nhớ: Chiều thứ hai, ngày 03 tháng 3-2008. Sau khi đón Lý về, chúng tôi ghé đến siêu thị Canadian Tire trên đường Henri Bourassa Est cho Lý mua một món gì đó. Ngồi chờ, tôi viết trước mấy câu cho đoạn chuyển qua phần vẽ vời người đẹp của riêng tôi. Đoạn viết chưa đến đâu thì Lý ra xe. Chúng tôi về. Trời nhá nhem bởi đã hơn 6 giờ mùa đông. Từ bãi đậu của siêu thị, tôi ra đường Jean Meunier chùng một trăm thước rồi quẹo trái sang đường D'Amos. Mấy câu thơ còn lờn vờn trong đầu, cứ như hồi thục, làm tôi quên cả đạp thắng, khi đèn giao thông vừa chuyển sang màu đỏ. Quá xui, một chiếc xe *police* vừa trò tới, và tôi được viên cảnh sát Dubois Sylvain tặng cho một món quà trị giá 151 *dollards* với 3 điểm trừ trong số 12 điểm, trong vòng 2 năm của bằng lái xe. Lý không thể nào thấy ra thủ phạm xài tiền chính, và tôi đại gì đồ lỗi cho nàng thơ.

Bài thơ lê thê này lẽ ra còn dài trên 1000 câu nữa nếu tôi chịu khó làm phiên giới văn sĩ. Đây là một thiếu sót lớn của tôi, nhưng “lực bất tòng tâm”. Kính xin lượng thứ.

Với số lượng 2600 câu, trong một thời gian 24 ngày kể từ 27 tháng 02 năm 2008 đến 21 tháng 3 năm 2008, không thể không có nhiều câu vụng, nhất là tay thơ tôi không vững vàng bao nhiêu. Dù sao tôi cũng hy vọng vật lực bất linh tinh này có được ít người ghé qua, vỗ tay hoặc chỉrì thề một câu chân tình.

Luân Hoán

ngày bắt đầu vào mùa xuân, 21-3-2008
11351 Armand Lavergne Montreal Nord Canada

Em Từ Lục Bát Bước Ra (1)

câu thơ lục bát mọc chân
từ ca dao nó đi lần sang tôi
khi mô nó sẽ qua đời ?
chắc sống vĩnh viễn với trời đất thôi
mãi sau khi tôi tắt hơi
xin lấy nó đắp mặt tôi sau cùng

Luân Hoán

1.

chất thơ làm một đôi tầm
tặng em nhan sắc nguyệt rằm thánh tiên

ăn cắp kho chữ thánh hiền
nặng cho tròn một cái kiềng tặng em

mượn trời ít gió lênh đênh
vén tà lụa bạch ký tên để đời

thuê con đường một chỗ ngồi
tĩnh tâm ngắm gót dạo chơi bốn mùa

vay ngày vài phút xế trưa
(10) lời tay đưa võng lén lùa tóc mây

nhờ môi chải nhánh lông mày
đánh thức đôi mắt đưng đầy nước sông

ngắt trộm cây, ngàn nụ bông
trộn ướp cho búp chân hồng ngát hương

vói nín đọt mây bốn phương
lót ổ giữ chiếc xương sườn âm hơi

cướp muôn giọng hát chim trời
mớm cho môi biết hát lời thương yêu

Em Từ Lục Bát Bước Ra

2.

bình thân giữa cõi tịch liêu

(20) nhân danh thi sĩ tôi điều khiển chung

bất toàn họa sĩ lấy lòng

(Nghieu Đề, Thái Tuấn, Trịnh Cung, Đinh Cường,

Hồ Thành Đức, Rùng, Khánh Trường...)

phóng tay tình trải nét buồn liêu trai

vẽ sao cho cặp tay dài

thành đôi thần liễn treo ngoài ngõ môn

hài hòa nét thẳng chấm tròn

đường ngang vạch dọc sống còn muôn năm

đọc không được, vẫn thuộc lòng

(30) hiểu em là núi là sông đời đời

vẽ sao cho mặt trên môi

thành ‘cung văn hóa’ ngọt lời ca dao

đêm ngày trông được chiêm bao

sum sê cổ tích ngời sao sáng trời

đắt nhau đi lượm trò chơi

để dành làm của vào đời mai sau

vẽ sao cho tóc xanh đầu

thành mây vạn đại giữ màu cổ lai

bềnh bồng “sợi vắn sợi dài”

(40) nồng lời ai ước lòng ai thưở nào

nhớ nhung phơi dọc hàng rào

nguyt xong lại vương ngay vào lòng ai

vẽ sao cho đôi bờ vai
ngà ngà hương sáp ong cài khăn voan
loay hoay tình níu vai ngoan
đòng thơ thay cánh tay quàng theo chân
phủi giùm đi chút ngại ngần
cho con bướm đại nhích gần đến hoa

vẽ sao cho cặp nhũ hoa
(50) tóm râu vũ trụ tiên ma đề huề
chòn vờn mây cỡi tỉnh mê
vụng tay lạc ngọn thơ đề không suông
ngôi cao thom ngát mạch nguồn
đăm đăm mà giả như tuồng ngổ lơ

vẽ sao Nh hiện bến bờ
ghiền đi về chẳng bao giờ chòn chân
thong dong được thảo hồng trần
đòng đòng rập ngọn băng khuâng nằm chờ
biết đâu đâu biết bất ngờ
(60) bút thần chợt thảo mấy tờ thánh thi

liếm môi nghe thiếu chút gì
bàn tay mở nắm đôi khi bản thân
yêu là chấp nhận nợ nần
ngát thanh xuân góp dần dần cho em

nếu may còn được cái tên
trăm năm phù thế nhớ quên mặc đời
miễn là em thờ giúp tôi
miễn là tôi sống trên môi em cười

3.

bình thân giữa cõi chợ đời
(70) mạo danh thượng đế tôi mời thi nhân
trẻ già xa lạ quen thân
cùng tôi ca ngợi vị thần tình yêu
đóng đinh tất cả giáo điều
mở lòng thả những cánh điều thông dong

tình không là những dòng sông
cũng không là cái giếng trong cuối vườn
tình là lấp lánh giọt sương
chết non bởi những yêu thương không cùng

riêng em trường cửu bách tùng
(80) nghìn thu phơi phới thờ cùng với thơ
em không ngồi trên bệ thờ
mà nằm nà nuốt giữa tờ hoa tiên

có chăng vô ngã, khởi duyên ?(2)
nhờ tôi, em mới đủ quyền tác oai
nhờ em, thi sĩ vươn vai
câu thơ đi đứng trông oai hơn nhiều:

4.

Nguyễn Du lần mở bọc điều
bước ra yếu điệu *nhị kiều* thành thơ
trăm năm và chẳng bao giờ
(90) hôn thơ lục bát bỏ bờ bến xưa

em nằm nhNh đếm giọt mưa
thấy ra Huy Cận đong đưa vông buồn
trăm con chim mộng như tuồng
vào lòng thi sĩ ở luôn suốt đời

mái tây vọng tiếng đàn rơi
trăm phương một hướng (3) em ngồi, ngợi ca
tình gần, môi vời vợi xa
Vũ Hoàng Chương *động phòng hoa chúc* nào ?

hồng quần gói giắc chiêm bao
(100) *vén xiêm* trên bãi cỏ chào *thu đông*
em chờ Bùi Giáng về không ?
trái tim mãi miết long đong *quê nhà*

lén cầm tay *tuổi mười ba*
ngõ là *chiếc lá sen* xa nghìn trùng
nắng Sài Gòn, cánh thăm nhưng
Nguyễn Sa khoảnh khắc về cùng thanh xuân

ngôn từ huyền hoặc Đinh Hùng
gánh *huong trinh bạch* từ rừng về xuôi
lưu ly cặp mắt biết cười
(110) *ngai thờ nữ sắc* đâu người kể ngời ?

này cô gái Việt Nam ơi
màu cây trong khói chiều rơi giữa đường
cho chàng Hồ Dzếnh vết thương
ngập ngừng ai đắp mùi hương cho lành

lòng ru với gió trên cành
cây vàng rung giọt nhạc xanh hững hờ
tay ai lướt phím nhị hồ
đề cho Xuân Diệu bất ngờ nhớ nhung

say trăng, đàn ngọc chợt chùng
(120) đàng sau lá trúc một vùng trăng nghiêng
mặt ai thấp thoáng chữ điền
nhớ Hàn Mặc Tử nằm riêng cõi nào ?

áo phơi lưng đậu, bờ rào
bàn tay thánh nữ ngạt ngào yêu thương
trái thơ sầu rụng đầu giường
Luu Trọng Lư lượm ướp hương chia đều

mơ hồ vắng tiếng quân reo
một đàn chiến tượng bay vèo về đâu
Chế Lan Viên giữ nét sâu
(130) của người Chiêm Nữ ám câu thơ buồn

bên cầu ngội vớt nhớ thương
vớt hoài chẳng được mùi hương nhân tình
Hoài Khanh thoáng gặp bóng mình
ngậm ngùi lẫn trốn chính mình hay em ?

dáng mi trầm chợt ngủ quên
bỏ dở trang sách mở trên bàn tròn
nằm òn *mái tóc lúa non*
Nguyễn Nho Sa Mạc hết hồn...làm thơ

em nghiêng nón nhường mắt chờ
(140) *sông ngâm mây trắng* bao giờ vớt lên
mốt mai em sẽ bắt đèn
Phạm Thiên Thư đã bỏ quên của trời

chui qua hàng đậu *mông toi*
lén nhìn cặp mắt có đuôi chỗ nào
áo cài khuy bấm ra sao
mà ông Nguyễn Bính đếm sao thờ dài

tình thom mấy nhánh vắt vai
vắt luôn sống mũi, trái tai, chân mày
em từ lục bát loay hoay
(150) làm Lê Hân té cả ngày vẫn mê

em ngự trong thơ Bích Khê
dáng tâm xuân uốn bốn bề không gian
thong dong khoe cái ngàn vàng
cầm kỳ thi họa lộn hàng xiêu chân

cung trăng, trái đất cũng gần
Trần Dạ Từ gánh phù vân lên đường
tuổi hoa hồng mật ngọt hương
môi thần thánh tự nhớ thương tượng hình

rúc vô núi hát một mình
(160) chui ra rừng lượm lại tình, hát chơi
Nguyễn Đức Sơn và ông trời
lục đục vì cái lỗm lòi thiên nhiên

nút ruồi, má lúm đồng tiền
trời sinh em, Nguyễn Tất Nhiên sinh tình
Phật còn ngại ngón tay xinh
ta là linh mục giật mình, thường thôi

ta về cho đũa đủ đôi
cho gốc đa có bình vôi, chân kiềng
cùng em đi nép hàng hiên
(170) khẽ ngâm thơ của Tô Thùy Yên chơi

xưa em *mặc áo da trời*
ghé vào thư viện lên ngôi làm thơ
ông Hà Nguyên Thạch khù khờ
thức môi em dậy, dật dờ tới nay

yêu em tưởng đã sa lầy
hóa ra chỉ khổ bàn tay thôi à
thế mà thành Đĩnh Hoàng Sa
tìm khe suối ngọt dò la nhân tình

kẻ từ thượng đế mất linh
(180) ông Vũ Hữu Định làm tỉnh không đành
chuyện sông tới biển loanh quanh
luận rồi lại luận mắt xanh đàn bà

thân em như nước như nhà
thanh xuân phơi phới chia ra *ba miền*
ông Lê Vĩnh Thọ chỉ ghiền
phần hoa *gắn bó nối liền âm dương*

thất tình thành gã Hoài Thương
tim khô máu cũng còn nung nấu đời
em giờ vàng võ rời ngôi
(190) vẫn là hoàng hậu của người đắm say

ngó em một cái... gì đây ?
nơi nào là chỗ gió bay không vào
gù lưng gánh thùng chiêm bao
Viên Linh đợi đến cỗi nào *hóa thân ?*

đỉnh đồng đặt giữa *phong trần*
đốt *trang tình sử* quên dần dáng hoa
người đi *sâu ở* lại nhà
bám theo Tạ Ký đến già mới thôi

chỉ vì mái tóc lệch ngôi
(200) ông Phan Nhự Thức dạo chơi vòng vòng
thả thơ trên *đỉnh vú hồng*
tiện tay cúi xuống khai dòng trồng hoa

nước trôi mát buổi chiều tà
bỏ Phan Ni Tấn la cà suốt đêm
miếng tình, con bạn chưa xem
hai chân đã gác hết lên *miếng lòng*

xuân, Hà Nguyên Dũng thông dong
xin xăm bốc được một vòng eo thơm
uốn môi... lưỡi lót ổ rom:
(210) toàn thơ thương nhớ hết tron, em *xù*

dưỡng râu tóc để đi tu
Trần Kiều Bạt lấy gì bù cho em
có trăng dịu dặt bên thềm
cành run lộc biếc để em gôi đầu

đem thơ đổi lấy những sầu
ông Đồng Đức Bốn vẫn giàu mãi ra
nhớ em ông khâu vào da
bàn tay biết nói nụ hoa biết cười

chưa yêu chưa trưởng thành người
(220) bỗng nhiên một bữa em cười với ta
ông Bùi Minh Quốc ngộ ra
lòng đôi mắt liếc có ma hợp hôn

qua từng hơi thở Thành Tôn
gặp em chưa ngắm phần son bao giờ
ngậm lòng suy tưởng vNh vợ
tiếng quê đậu kín trang thơ buồn buồn

em tiên kiếp là trầm hương
qui y từ thuở hạt sương tượng hình
chân gầy nêu dấu xinh xinh
(240) nhà thơ Thái Tú Hạp rình mang đi

tưởng chừng bèn hơi cổ thi
giai nhân cũng có tí ti giống mình
nhờ thơ Huy Tường tài tình
nguyên ngôn tinh lạc em tinh khô năm

trong tim ta có cái dằm
từ ngày em ghé tới thăm tình cờ
uống Nguyễn Đình Toàn câu thơ
hàm răng mật vẫn nhói vào chỗ đau

dẫu tình *khép ngọn khuya sau*
(250) câu thơ nào lấp bóng nhau cho đành
chân con *bói cá* chạm cảnh
Du Tử Lê chọt trở thành Thụy Châu

ở nhà Tây ăn cơm Tàu
làm sao bằng được có nhau suốt đời
mắt em *tôi mắt tôi rồi*
như Đặng Tán Tới đành ngồi làm thơ

bình thân ở đáy vườn, chờ
em mang cái *chỗ* câu thơ *đặt* vào
nõn nà như ngọc óng tơ
(260) Mai Thảo đánh giấc chiêm bao đứng đường

gió lay trăng dột vào giường
sáng trung cả cặp Hoài Hương giận hờn
bên đèn nàng thắp cô đơn
chàng len lén để cái hôn đi đầu

trắng vàng rớt rụng hoa cau
áo xanh Tôn nữ phai màu rồi chẳng ?
ông Trần Dạ Lữ mân rặng
để bài lục bát đầy trăng thế này ?

nhớ em thơm cặp vai đầy
(270) ông Khoa Hữu vẫn quấy rầy quán trưa
buồn châm điều thuốc khói đưa
môi hôn mắt nũng thuở xưa chợt về

rủ em ăn cận nằm kê
cái vắn cái điệu lê thê quá chùng
ngỡ rằng dính chặt sau lưng
ông Nguyễn Hữu Nhật một vùng *hoa sen*

em vừa nhú tuổi tròn trăng
lông mi cong vút lông măng nhẹ nhàng
nhà thơ Phạm Nhuận bàng hoàng
(280) *van em đừng lộ họ hàng hồng mao*

hạnh phúc nằm trong *cổ cao*
từ môi em mớm tình vào đời anh
tim Đỗ Quý Toàn rất lành
chiết hương chế biến em thành thi ca

em nằm trong Hạc Thành Hoa
lòng thanh thoát mở rộng tòa thiên nhiên
ngại ngừng mỗi bước chân ghiền
mình tôi nghe tiếng lá tiên động tình

từ em tiếng hát thủy tinh
(290) *lên trời* vãi những ngọn tình vân vi
cuốn luân hồn Hoàng Trúc Ly
gởi mưa vẽ bước chân đi vào thiên

như người bỏ cuộc đầu tiên
nhà thơ làm rớt Thế Viên giữa đường
em lượm lên, hóa giọt sương
nửa đêm bỗng nhớ em buông xuống đời

hừ, em xuyt chó cắn chơi
cho bồ lảng vảng đánh hơi tỏ tình
mừng Hoàng Lộc, nhà thơ tình
(300) *vẫn chưa bị sứt* khúc tình, gốc thơ

một là ở lại ngồi mơ
hai là đi miết rủ thơ theo mình
cái buồn của gã Song Vinh
em trong *phố chật* rộng rinh mắt rồi

vết mương, dựng gốc, lên đồi
cái ông Lý Đợi bồi hồi thở ra
phong ba lộ về tâm xà
lẳng lơ con gái lâu già nghe em

áo quần cuốn bỏ góc phen
(310) *đợi khuya tàn* bắt một tên nô tài
Quan Dương chộp nhằm lỗ tai
đôi tầm mười bốn... thiện tai!...mừng thắm

mời em uống rượu quanh năm
có *mời em ngã lưng* nằm dưới hoa ?
nói *thất lung*, ực cái *khà*
Cao Thoại Châu vẫn *chánh tà* như xưa

thân *ngồi hồn* vẫn *đu đưa*
Triều Hoa Đại đã *từng thưa* em rằng
hồng nhan kim cổ không bằng
(320) *swong pha áo mỏng* em trắng *huệ hồng*

dòng xanh trắng nước bênh *bồng*
em ngồi xoa tóc phơi lòng *đài trang*
sợ *đời dành mắt* trắng vàng
Tường Linh lấy cái *lồng bàn* *đậy lên*

một *đời đầu dễ* người *quên*
swong chiều xuống lạnh trong *đêm đưa* người
xin em *gắng giữ* cung *môi*
nuôi *hồng Cung Vũ* một *đời* *cung tên*

mỗi *lần quán* *quíu* nhớ *em*
(330) *thầy Đỗ KH* (ca hát) *kề bên*, *lạ kỳ*
linda đã *chắc hơn* gì ?
mặt ngang vẫn *giống* mọi *khi*, *dùng* *thường*

lang thang *gặp* *Từ Kế Tường*
(330) *tự nhiên* *tôi thấy* *con đường* *em đi*
áo bay quá mỏng *xuân thì*
em Gia Long *đẹp*, *thua* *gì* *Trung Vương*

hồng chùng có chút bất thường
dấu tình cờ gặp nguồn hương diệu kỳ
ông Phương Triều van thăm thi:
(340) em ơi, khép lại chỗ gì... giúp qua

đề cho *đỡ sợ bao la*
Mai Văn Phấn khắc lên da chữ tình
em xinh, trời đất nghiêng mình
gặp em ma quỷ rùng mình thoái lui

sờ lên cơn bệnh trên người
thấy còn nguyên nỗi ngậm ngùi mắt em
bất ngờ thôi được cái tên
lãng du Đức Phổ lênh đênh với đời

xét cho cùng vẫn có lời
(350) bài thơ và cả một thời yêu thương
em vừa bát phở, bình thường ?
Vâng, Phan Xuân Sinh đã có buồn ít năm

mừng một, mừng hai...rồi rằm
nhớ em quanh quẩn suốt năm, quên già
Tuyền Linh lững thững uơm hoa
hối lộ cho nỗi xót xa qua đời

hồn vác tư tưởng rong chơi
Phạm Công Thiện chẳng quên lời ngợi ca
mơ em vẫn ngủ bên hoa
(360) gió đời đông thổi thu qua trắng rừng

Hoàng Anh Tuấn chẳng ngạp ngừng
yêu em Hà Nội yêu từng bài thơ
cóm Vòng đơm gió vu vơ
mũi xinh chun lại em vờ chua môi

em mang hương áo đi rồi
Hoàng Xuân Sơn vẫn mê chơi điệu vắn
vắn về từng búp ngón chân
cho thơ *Sử Mặc* nhích gần cõi em

bóng đời nằm đợi vách phen
(370) chàng Lư Nguyễn mãi chờ em hay là
trang kinh mở vương Thanh Hoa
thành trăm con bướm lượn qua chỗ ngồi

yêu em, chuyện khá lời thôi
mưa chiều tháng sáu nhớ mỗi tháng tư
môi em như rượu thơm từ
câu thơ trái hết tâm tư Đặng Hiền

nhớ bàn tay tia thủy tiên
Nguyễn Mạnh Trinh trót lỡ ghiền đủ đôi
Mân Quang lạnh đất hiền trời
(380) dành cho thi sĩ *góc ngồi bụi phai*

thơ tay vãi *phiếm* dài dài
lâu lâu để lọt ra ngoài câu thơ
em phơi... tùy hứng, tình cờ
mà Song Thao biết cao cờ, mấy ai ?

thanh xuân thơ vác nặng vai
quá mê, suýt bước ra ngoài luống thơ
cũng nhờ em vẫn lắng lơ
nên *buồm* Đặng Tiến *phát phơ bay kèm*

gió hay ai nghịch vén rèm
(390) *dòm* chi cái chẳng ai-xem-không-thèm
qua Đèo Ngang chợt nhớ em
ông Mai Khắc Ứng *tắm bên Khe Bò*

suu tầm được những ai “gò”
hồi cô nương nhỏ thẹn thò năm xưa ?
nụ hoa kèn⁽⁴⁾ trắng nhớ chưa ?
Nguyễn Nam An vẫn như vừa theo sau

mắt vừa bắt mắt, mắt nhau
da thơm một thoáng về đâu loa kèn (4)
hương chưa kịp thấm chân răng
(400) Ngô Quân Miện kịp hiểu rằng mắt em

một lần nhưng chẳng dễ quên
xuông nghiêng theo chút *hớ hênh*, thế là
sầu riêng đang chín người ta
Nguyễn Duy thông nhánh thi ca làm dầm

chỉ còn sót một cái tâm
cái chai không rượu, em cầm xả xui
khi nào Nguyễn Trọng Tạo vui
tìm em diện kiến nhậu vùi một phen

một mình đứng ngó nhện giăng
(410) chờ *con đò ngược* theo trăng trở về
rớt đầu hồi bậu câu thê
trong thơ Nguyễn Việt Chiến đề tặng em

từ ô cửa sổ nhìn lên
hình như có cái tổ chim ra ràng
và đôi trường túc vắt ngang
lắng nghe Thanh Thảo mơ màng thả thơ

hạnh phúc vốn rất đơn sơ
chẳng cần tìm cũng vñh vợ theo người
em là *hoa cỏ được cười*
(420) chắc nhờ Trữ Vũ không vui không buồn

giật mình nghe những tiếng chuông
ngó ra trời đất, lạ thường, nín khe
áp tai xuống ngựa em nghe
Thanh Tâm Tuyên thở nửa tre mịt mù

cho dù xuống tóc đi tu
mà vẫn nuôi chú chim cu, rất hiền
không tin hỏi ông Ngu Yên
chắc em sẽ bật hiểu liền vì đâu

cắt nghĩa từ thơ Trang Châu
(430) tình yêu khác với chiều sâu đo lường
một đời *anh là bốn phương*
một đời em cả nguồn hương ngút trời

ngậm ngùi nhớ ngọn *Núi Đồi*
núi đồi phơi phới núi người phân tan
em còn trẻ lắm, nhất làng...
Vũ Cao thấp mấy dòng nhan cho cùng

nhớ em *đợi trước nhà Chung*
quì trong tim Chúa thờ cùng thánh ca
Như Băng em, cửa nào ra
(440) khỏi lòng Quách Thoại lạ hoa bên tường

tình em xinh xắn *mảnh vườn*
Luu Quang Vũ vẫn bình thường ghé chơi
chùm thơ thứ nhất ra đời
bày bao nhiêu chiếc ghế ngồi riêng em

lắng nghe từng ngọn tóc mềm
theo gió *trắng rụng bên thềm* như sương
xin em bỏ chuyện bất thường
Hoàng Cầm và chiếc lá buồn diêu bông

lên đò nhưng ngại xa sông
(450) thòng chân nựng những cọng bông súng hồng
Cung Trâm Tường nhún theo dòng:
nhớ em anh để râu ... vòng quanh lưng

đò trôi lụng chụng như ngừng
em đeo dải yếm đào cùng vạt thơ
lên chùa nuốt nụ nam mô
cho Nguyễn Nhược Pháp ngấm vào câu kinh

đạo thơ của Bùi Chí Vinh
lồng vào thư viết tỏ tình cho oai
đưa anh chiếc lá thuộc bài
(460) *anh cầm mai một...lỡ tai đỏ rần*

lá khô gió đuối quanh sân
đi ngang qua ngõ nhón chân liếc vào
ngọng, Nguyễn Bắc Sơn quên chào
em không nói tiếng người, sao, lạ kỳ...

đêm nằm nút sút khỏi khuy
ngủ ngon khéo miệng thàm thì ngâm thơ
ông Trần Mạnh Hảo vẫn chờ
bàn chân hương dẫm lên thơ mỗi ngày

hình như lúc mỏng lúc dày
(470) *đều tùy nghi cái bàn tay* thơ tình
khi vui *bóng đuối theo hình*
khi buồn Nguyễn Đức Tùng bình thơ thôi

loay hoay trời sụp tối rồi
Trần Hoài Thư bắc ghế ngồi nghe đêm
thèm vô cùng một tiếng em !
tiếng giường cột kẹt vách phen gió lùa

đôi ba ngày, được phân bua:
bản nhạc anh viết, xin thưa vì nàng
và Đynh Trâm Ca minh oan
(480) bài thơ cũng chỉ tặng nàng vợ tôi

ngã mình lên đất ngắm trời
mà thấy *em tắm biển* ngồi ướt lưng
dáng hiện thực quá chùng chùng
chợt Từ Thế Mộng bưng bưng mồ hôi

giang hồ chưa giáp cuộc chơi
Nguyễn Đông Giang đã đóng đời ngồi câu
được chi trong *vô lượng sâu*
vẫn là em đã làm dâu thuở nào

bỗng dung nắng trộn mưa rào
(490) làm ai đó vội chạy vào mái hiên
nụ cười tuổi Huế chao nghiêng
Trần Huyền Ân bỏ buổi thiền thở ra

em đi thông thả hay là
bàn chân có bệnh là cà đã quen
coi chùng *kẻ vác súng săn*
Đỗ Trung Quân nhốt em bằng *giỏ* thơ

chỉ cần một chút vu vơ
đôi khi đời đã bắt ngờ đơm bông
tóc em huyền hoặc nhánh sông
(500) Mạc Phương Đình mãi trên dòng lãng du

trăm năm y án ngồi tù
trong tình em dẫu mịt mù, hụt hơi
Khê Kinh Kha vẫn thanh thoi
quàng vai thơ đi giữa đời hân hoan

tạm cư ở cõi trần gian
mưa hay rượu ướt dầm bàn tay em
nửa bình hư vọng kê bên
Hà Huyền Chi đã nhờ em danh thành

trăng rằm lảng vảng gốc chanh
(510) buồn con để gáy như anh đang chờ
em về lấy tóc đan thơ
nhốt Thu Bồn giữa bờ ao cổng làng

sợ nhớ như ngọn khói nhang
bay không bến đậu loãng tan mơ hồ
em về phố Hội chiều nào
để Trần Trung Đạo vịn rào phơi mưa

cũng đành ngọng nghịu chịu thua
tâm phục khNu phục xin thừa cùng nàng
Vàng Thơ Trên Đóa Quỳ Vàng
(520) Hà Nguyên Du đã ngã sang ngũ tuần

vẫn bằng khổ nhục lặn lung
vượt thù hận để về cùng với em
rượu trôi xuống bụng, sầu lên
Hà Thúc Sinh vịn tình em qua ngày

mặt nạ tình rơi tối nay
em chưa tỉnh hẳn cơn say bất ngờ
Kiêm Thêm nốc cạn cốc thơ
phấn đời gắng phủ thơm tờ nhớ thương

vay ông Phan Bá Thụy Dương
(530) chút buồn làm vốn lên đường tìm em
thảo trang đường trúc trắng lên
em ngồi đâu hỡi trái tim hồng đào

tình em như hạt mưa rào
làm sao đủ thấm ướt vào thấu tim
rập rình Khắc Minh ngồi im
khuya ôm bóng đợi trưa tìm hình treo

tình đâu dễ được ăn theo
cho dù vớt ít bọt bèo phù du
yêu cuồng đại chí để dư
(540) một chút Nhất Tuấn ngất ngư sâu đáy

yêu em cai rượu mười ngày
chín ngày nhưng nhớ một ngày làm thơ
Lâm Chương già khộm bất ngờ
lục trong ngăn kéo... hết giờ tịnh tu

lênh đênh đầu ngọn gió mù
em ngồi vắt vẻo xuân thu đông hè
Nguyễn Sao Mai ngậm kinh nghe
bước chân sinh tử em đề bao lâu

yêu em đành phải mang bầu
(550) cái bầu nhưng nhớ cái bầu vNh vơ
mưa giăng mờ dốc phố chờ
Cao Quảng Văn cuốn trang thơ dòm chùng

chưa yêu đã tưởng như từng
rúc vào bụi chuối đắp vầng trăng non
tình đôi khi là...cái lon
để Mùng Mán đựng hết hồn vía thơ

không gì thú bằng ước mơ
mà mơ ước chuyện vNh vợ ái tình
ông Vương Đức Lệ tài tình
(560) ước anh là cánh bướm rình rập em

lạ lòng mới nhớ lại quên
lời vàng tiếng ngọc của em dặn dò
y như cố ý giả đồ
Duy Năng hôn đại lên gò má thiêng

hồn em quẩn quít bút nghiên
nâng từng đóa chữ bình yên vào đời
không được nghe em nói, cười
chỉ vang vọng nhịp tim người, Hữu Loan

làm người quả khó thập toàn
(570) làm thơ khó, vẫn dang hoàng, nhờ em
đòi một bên, *em một bên*
Trần Đăng Khoa vẽ tên mình thông dong

con đường như đã phải lòng
cái đôi guốc mộc long đong thất thường
vườn xưa hoa lá ngát hương
để Lâm Hảo Dũng mắc xương ân tình

gọi ðồ nhờ chở bình minh
đem về lợp lại mái ðình làng quê
thơm thơm mùi cái nằm kê
(580) Yên Lan chở ðược em về cùng trăng

lNn gì trong những kẻ rãng
buồn môi em cắn nghe mắn mắn ðau
hồng hồng như *chuyện trầu cau*
suốt ðời Diên Nghị theo hầu bên lưng

lòng ði chân lú quýu ngừng
ngõ nhà em cứ tưởng chừng cửa quan
Diệp Minh Tuyên ðịnh ðầu hàng
nhờ em cái bệnh *nhát gan* chạy dài

rồi *mai này trăng của ai*
(590) khi trăng *ôm lấy vai* ai trên ðồi
chán ðời tại thiếu em thôi
Trần Tuấn Kiệt nhớ ra rồi, làm thơ

thất tình mà vẫn tỉnh bơ
thật ra chỉ giỏi giả vờ ðó thôi
em trinh trắng nụ cười tươi
mát, Võ Quê ðiếng cả người, chết trôn

bên dòng sông ðứng phân vân
nghe *rụng chiếc lá tình nhân* mơ hồ
Thái Ngọc San chợt nghi ngờ
(600) *giàn hoa vạn kỷ* em còn chờ không

không tặng em son, phấn hồng
gia tài chỉ mỗi nụ hôn nồng nàn
yêu nhau ai không muốn sang
riêng Phùng Quán quyết công nàng thành thoi

một cành huệ trắng thơm môi
hai cành huệ trắng ngát đời nữ sinh
ba cành huệ trắng thơm tình
bốn cành huệ trắng Lữ Quỳnh thơm em

bàn tay chưa nắm đã mềm
(610) làn môi chưa ngậm đã quên nụ cười
hồn vin lá nỡn ngày vui
Tần Hoài Dạ Vũ dắt người vào xuân

mời em, đừng quá ngại ngùng
cắn yêu vài miếng, vi trùng chả sao
chiếc răng khênh nếu hôn vào
lòng Lê Minh Quốc *ngọt ngào* tình thâm

em không là nhánh hương trầm
tứ chi mặt mũi đừng nhâm là hoa
đừng tin Nguyễn Tam Phù Sa
(620) *một tòa bát ngát* em là *hương chanh*

câu thơ chưa kịp trưởng thành
còn em vội vã lớn nhanh quá chùng
thương em đứt ruột muốn khùng
sao Trần Phù Thế lừng khùng chiêm bao

ngu ngư chẳng ra làm sao
mặt chạm mặt, chẳng dám chào một câu
quay lưng nhìn lên, nhớ nhau
Xuyên Trà *một đóa* đúng là *hồ nghi*

đêm sâu phố ngủ li bì
(640) cùng chung chuyến buýt nhiều khi cũng tình
Nguyễn Văn Ngọc cứ rập rình
nét đông phương mượn bóng hình Huế xưa

nhớ hoài những sợi mưa thưa
không che nổi *bốn mắt vừa nhìn nhau*
tình yêu còn ở hai đầu
câu thơ Phổ Đức bắt cầu vòng vo

bầu trời trở màu xám tro
em qua bến mộng còn lo anh buồn
ngán ngư chiều giọt mưa vương
(650) lòng Ngô Xuân Hậu *như tuồng vỡ tung*

hững hờ vịn cánh áo nhưng
em đi vào bức tranh cùng với thơ
bàn tay Tạ Ty vu vơ
nằm trên ly rượu *ôm hờ yêu đương*

khi nào em cảm thấy buồn
hãy cầm dao giết vai tuồng của anh
Mai Trung Tĩnh vẫn để dành
cõi thơ là vạt đất lạnh cho em

gối tay em ngủ suốt đêm
(660) ngẫm mình ngay thẳng không thềm múa may
ông Chu Vương Miện mát tay
vẽ thơ tà áo thơm lây mấy miên

buồn tình nằm hát như điên
em đi ngang cửa lây ghiền hát theo
chiều trên bờm tóc qua đèo
lưng Từ Hoài Tấn em treo ngàn vàng

từ ngày tay đeo nhẫn vàng
mắt thôi nhìn một hướng sang bên này
con ruồi lnh thnh cứ bay
(670) Tô Kiều Ngân vẫn quất quay thâm chờ

em qua chưa hết tuổi thơ
đôi mắt trong vắt chưa ngờ, ngại ai
lời em man mác hoa lái
hương môi làm khô dài dài Huy Trâm

chào em *nhân sắc giáng trần*
hướng dương có mọc theo chân em về
nhà thơ Mặc Tường chinh tề
vãi tình đi khắp bốn bề cung nghinh

xuân thì phơi phới xuân tình
(680) vâng em, gió mỏng tình linh u mê
Dương Kiên *ứ nụ si mê*
khai thơ thơm ngát bên lề xuân tiêu

em hơn người chỗ làm kiêu
cầm bằng ngày ấy làm liêu cầm tay
hắn giờ *em ở lại đây*
câu tình óng mượt hương đầy Định Nguyên

em không chỉ “đẹp như tiên”
còn thơm nức tiếng ngoan hiền bao dung
một đời cát bụi cuốn tung
(690) có em đỡ, Lê Văn Trung hồng hào

yêu, nhiều khi rất lao đao
em bắt nằm xuống rồi lao lên người
một ngày công gái qua đời
Nguyễn Nhật Ánh được lỗ lờ bao nhiêu ?

sớm mai say miết đến chiều
trái tim nguyên ngọc ít nhiều bị thương
Thanh Thuyền vẫn nhậ sương sương
rượu từ cái khúc xương sườn nặn ra

quá giang trên ngọn nắng ngà
(700) Trần Như Liên Phượng ghé nhà thăm em
vui trong đôi bạn say mềm
tỉnh ra hôn tạ mũi tên diệu kỳ

nằm trên từng nhánh lông mi
trăm ngàn con chữ chờ đi vào đời
cùng em *nhớ đất thương trời*
Trần Hồng Châu ké mây hơi hồng trần

con đường mây trắng phân vân
em vào chùa tụng mấy lần chân kinh
chờ lâu sắp sửa bực mình
(710) Ngọc Hoài Phương mở thơ tình đọc chơi

trong người có rượu bốc hơi
có tình ứa chảy ra lời nhớ thương
em đi về bước chân buồn
Trần Hoan Trinh bám theo hương phiêu bồng

em bay theo khói sang sông
Bạt Ngân Nguyễn Đức⁽⁵⁾ nhói lòng buồn khan
em cài răng giữa sương ngàn
sao chưa cảm một miếng chàng lang thang

hiên trưa óng ánh nắng vàng
(720) vắng em chải tóc gió ngàn đi lơ
bởi xưa... áp ứng câu thơ
Thiếu Khanh khóc vạt áo hờ hững qua

thơ buồn về ở với ta
thong dong cõi gió tà tà theo em
dù gì cũng có cái tên
Hoàng Quy cầu chứng hai bên sau này

mưa ngồi bó gối ở đây
sáu câu chật cứng trời mây buồn buồn
tay em ngọc rót ra hương
(730) Nguyễn Nhã Tiên nhịp vạt giường hát theo

đi về cùng những vòng eo
câu thơ hí hửng bỏ neo nằm dài
ngày rơi tịch mịch xuống vai
ông Hồ Tuấn Nhã thấy ai cũng tình

khởi từ đêm Chúa Giáng sinh
câu thơ bay bướm trở mình trẻ ra
em mười bốn tóc đuôi gà
bưởi Hoàng Huy Khánh chan hòa nhớ nhung

co ro nằm nhớ trong mùa
(740) vo ve muỗi nhắc nhớ đừng lãng lơ
con đò bỏ nước theo thơ
Trần Huyền Trân, *bão rách tơ lòng đời*

nhớ em tưởng nhớ khơi khơi
đâu ngờ nhớ muốn đứt hơi, lạ kỳ
dáng tiên uớm nụ xuân thì
bắt ông Lê Nguyễn từ bi yêu người

lanh chanh “chưa nói đã cười”
em yêu mới đúng là người có duyên
Chu Ngạn Thư có toàn quyền
(750) gắm trong mê mệt dữ hiền chung, riêng

màn rặng, mắt biết thôi miên
ôi chao con nhỏ có duyên chưa tề
nghề hoài nhỏ chắc phải mê
Vô Tình như đĩa theo về tới nơi

cảm ơn em, người bạn đời
cùng ăn cùng ngủ cùng chơi tới già
tình khâu ấm thịt mát da
Vũ Đình Trường ghép thành hoa bốn mùa

sông đầy thêm giọt nước mưa
(760) tìm vô vọng sợi khói thừa bên cầu
long lanh mắt nhân xưa đầu
Hoàng Định Nam lạc *Câu Lâu* ngày về

rất may chưa lỡ ước thề
yêu là yêu vậy nằm kề vẫn chưa
em cao tóc xõa gió lùa
Quang Huỳnh cứ mãi thấy thừa chân tay

phát phơ mưa bụi cả ngày
tóc con gái gió bay bay ngập ngừng
mê em chưa dám đi chung
(770) vñh vợ Hữu Việt cầm chùng bước chân

em xưa có chút cù lần
bỏ ra thành phố dần dần mới toanh
phai hương bồ kết, lá chanh
lạc Phạm Công Trứ hầu quanh thờ nào

chưa cao bằng một cây sào
nhưng em vẫn vói hái sao trên trời
ô hay tóc gió chưa phơi
áo em, mà Khê Iêm ngồi chờ sung

rủ em đi bộ lên rừng
(780) hái hoa đủ để lặn lưng thay trầm
mới hay em là nhánh bông
ông Trần Văn Lệ vẫn trông trong thơ

một đôi khi thật tình cờ
một đôi khi chẳng bắt ngờ may may
em qua váy xẻ nghiêng mày
Lê Thánh Thư thấy mỏng dầy ? biết đâu

hai chữ đã có từ lâu
mới hoài không cũ: yêu nhau, đẩy mà
em như mười tám mở ra
(790) Nguyễn Tôn Nhan có mấy tòa *ba câu*

làm thơ hoài cũng nhưc đầu
đi ăn bát phở tái gầu gặp hên
em tha thân nhật lá lên
thơ Kiên Giang rớt trước thềm quán ăn

chẳng cần “dùn gió bẻ măng”
rước em cùng với vàng trắng về nhà
se lòng căng bạt trồng hoa
như Nguyễn Hữu Thụy tà tà chơi thơ

mát tay trồng sợi lẳng lơ
(800) em nhan sắc sống trong thơ Vũ Thành
thưa *cô con gái vườn Thanh*
vén quần chớ ngại cỏ tranh rùng mình

ô hay, sao anh lại rình
trộm xem em tắm một mình dưới hoa
cõi tình nổi cộm mặt da
Bạc Văn Ủi buộc phải hoa mắt rồi

mang giày, đội mũ...lại ngồi
nhà ai đổ tám giờ, thôi, không chờ
không ra mà cũng chẳng vào
(810) em cho Đỗ Tấn dật dờ cả đêm

đường về ngọc nắng mông mênh
hình như có bóng ai bên chân mình
Hà Liên Tử liếc đưa tình
diễm kiều đôi mắt đẹp trình thơ cười

trời buồn nên biển không vui
nỗi đau buồn đọng trong người làm thơ
Viễn Phương “lang bạt kỳ hồ”
qua không khỏi mắt em chờ quê xưa

em nằm ngâm suốt buổi trưa
(820) bài Giang Nam nhớ tàu dừa bẹ cau
những ngày trốn học về đâu
quê hương, em vẫn nằm sâu trong lòng

nhớ em đầu quay mòng mòng
y như trùng gió, phập phồng nôn nao
không có em, sẽ ra sao
Ngũ Hà Miên nói: hư vô... tiêu điều ?

vNh vợ gần hết buổi chiều
em ngồi *tô nét chữ yêu* đậm dần
Thế Phong đang ở rất gần
(830) bàn tay cầm bút băng khuâng đợi tình

em là pho tượng xinh xinh
bàn tay Vũ Hồi rập rình đã lâu
ngàn năm không khép kín nhau
vẫn cùng sống đến ngàn sau tuyết vời

gió bay tóc lệch đường ngôi
cây cầu lắt lẻo chao rơi trâm cài
Trần Ngọc Hué đỡ vòng vai
tóc vương thanh vịn thành hai vợ chồng

nhớ em định ngủ cho xong
(840) lên giường nằm đắp chăn bông, gói điều
bồn chồn như thuở mới yêu
Nguyễn Bùi Vợi cứ như “*điều đứt dây*”

em còn tình để cho vay?
mấy phen lời một bàn tay đệm đàn ?
nỉ non khéo mắt mơ màng
Nguyễn Hải Phương nhớ nhạc vàng hay em

em *ngiêng nón* bước qua thềm
nửa vành má thẹn ánh lên *hồng hào*
Trần Quang Long ngập ngừng chào
(850) buổi chiều tắt nắng lúc nào chẳng hay

Chân Phương cầm ngọn dao phay
vân về cổ hủ chém ngay mấy đường
em xuân sắc bầm vết thương
đâu ngờ rêu vẫn mọc buồn lá thom

em là ai, hỡi bé con
là nguồn của suối là non của cành
là tình lợp những mầm xanh
Nguyễn Hương Trâm vẫn mong manh để dành

em trường cửu sống trong tranh
(860) danh họa, tài tử cũng đành vô duyên
nghe lời Thế Lữ đứng yên
vịn nhành sương đọng sống riêng một đời

xin thôi, xin thôi, xin thôi
ngã rồi em gắng đá bồi làm chi
Tống Minh Phụng chẳng còn gì
đi qua dòng nước mắt khi em cười

đám ngực tháo cả mái trời
tìm không ra chỗ em ngồi lâu nay
hình như Hữu Thịnh mạnh tay
(870) làm em sợ lẫn vào mây bênh bồng

đôi tà lụa giầu vòng mộng
đôi nguyên sinh gió khoe hồng cỏ hoa
Lữ Kiều thả giọng lân la
con mắt đen đã thướt tha theo hầu

biết yêu từ lâu, rất lâu
từ ngày chưa có cọng râu nơi nào
gần nhau mà vẫn chiêm bao
buồn Phạm Đức đọc ca dao một mình

thả lòng làm khóm lục bình
(880) theo con nước chảy cuộn mình ra sông
em ngan ngát trở hoa hồng
ngó Phù Sa Lộc long đong thờ dài

nhân vàng cùng với hoa tai
sắm sẵn bỏ túi chờ ai gặt đầu
em qua phố bước chi mau
Phạm Thanh Chương có dám cầu hôn đâu

mai sau em có qua cầu
đem theo cho được vài câu thơ tình
ông Tạ Nghi Lễ chứng minh
(890) tình yêu là sự hy sinh tuyệt vời

thắp hương lạy tạ đất trời
đã cho người có cả đời biết yêu
tóc huyền loạn cả nguyên tiêu
tháng giêng Tuệ Sĩ phiêu diêu đời thường

một đôi khi cần bắt lương
để ngắm cận kề cái trần trường em
bập bênh trôi nổi dập dềnh
mà Phùng Kim Chú vẽ lên ngôn từ

em như một cục thịt dư
(900) nằm ngay cuống cổ khởi từ mười lăm
thân hình gấm vóc hương trầm
Uyên Hà rút ruột thơ hàm(6) nuôi em

buồn như trăng nhớ chân thêm
chàng Phương Tấn trải thơ lên đất vàng
khNn mời tuyết sắc hồng nhan
vút bay vào cõi an toàn tình nhân

bàn tay run rẩy phân vân
đặt vào đỉnh bụi phong trần đương nhiên
Nguyễn Nho Nhuộm chẳng mây ghiền
(910) mà em lộng lẫy hồn nhiên khó cầm

đâu cần phải lấy dao đâm
váy em máy nút trầm ngâm ngồi chờ
Đỗ Quyên gieo quẻ câu thơ
xem thử hung kiết chọn giờ khai hoa

gió lồng lộng lạnh sân ga
mắt Hường kia nhưng quá xa mắt rồi
Huy Giang đứng ngó chân trời
nỗi buồn Nh sẵn trong người, ra, vô

long đong cùng chiếc xe thô
(920) *bây giờ xa hẳn* nàng thơ thuở nào
Chu Tân gượng *vẫy tay chào*
dáng hoa ngày nọ bây giờ dáng mây

em tôi, lòng ướt mưa lây
co ro ngoài giậu khép tay ơ hồ
tuyệt vời khoảnh khắc bất ngờ
Nguyễn Dũng Tiến đọc bài thơ trong lòng

xem chùng tim mạch không thông
gọi xe cấp cứu, trong lòng không yên
em là một *viên thuốc tiên*
(930) gặp mặt Vũ Kiện hết liền nhớ nhung

tôi yêu là bởi tôi khùng
dường như hết sợ chùng bùng lỗ tai
huống hồ mấy ngọn tóc mai
Nguyễn Đình Thư đã hơi phai sắc màu

dựa thành cửa sổ trên lầu
em đứng mắt ngó đâu đâu, hồng thềm
áo điều vạt khép hông em
Cổ Ngư đứng dưới ngó lên thật thà

mượn câu lục bát Lưu Hà
(940) *gọi tên em thiệt* thiết tha cho tình
ở đâu mà cứ nín thình
không sợ cây bút xuất tình mất sao

trời mưa đông tới ào ào
một đời bão nổi nép vào với nhau
người còn Thương Nguyệt⁽⁷⁾ bao lâu
hai bàn tay đôi để đâu cho đành

tiếng chim tan giữa trời xanh
biết đâu mai một kết thành ca dao
hay thành thơ Dương Phù Sao (8)
(950) cốc nghiêng trăng rộn...mắt thuyền ...bỏ neo

đánh rơi tình dưới chân đèo
năm mươi năm trước nên nghèo đến nay
trưa về theo gió heo may
lắng nghe như tiếng hoa tay Đinh Cường

hình như Thượng đế cũng buồn
khi nhìn thiếu nữ Khánh Trường khóa thân
chắc ngài sẽ bớt phân vân
các em rồi cũng xanh chân cỏ già

mỗi lần chuồn bị ba hoa
(960) nghe như hơi thở ai phà sau lưng
phải chi em đừng níu ... chun
ông Hồ Thành Đức coi chừng mất chim

có gì quý hơn trái tim ?
trên tường hoa cỏ lặng im đợi chờ
em nằm duỗi cánh chân thơ
nghe ông Thường Quán vu vợ hỏi chào

hôn em một nụ hôn nào
để nghe mùi tóc nắng đào hoa thom
tay Bùi Vĩnh Phúc chưa mơn
(970) vì em chưa chịu gối tròn một đêm

thanh cung nhã nhạc... này em
trăm năm vàng đá... họ tên đề huề
em ngồi như hành pha lê
Vương Ngọc Long đứng hầu kê nghiêm trang

cái nào là cái ngàn vàng
áo em đâu biết trong ngàn năm sau
em tới rồi em đi đâu
trang thơ Thi Vũ sống lâu mấy đời

trăm năm còn mấy tăm hơi
(980) cầm cho chắc nụ hôn đời cho em
mai này chú ngựa bay lên
mang Nghiêu Đề với em lên cõi tình

ở đây không có mái đình
để em đến đứng thử xinh thế nào
mắt em chiều xuống chiêm bao
cho Huỳnh Liễu Ngạn rúc vào trốn mưa

cái nào hình như cũng thừa
chỉ trừ một cái mới vừa cho anh
về nhà trên núp vú lành
(990) Nguyễn Hoàng Nam hỏi thẳng râu xanh nào

được thôi, em cứ làm cao
tóc huyền như suối ngấm vào mạch sông
câu kinh ai tụng phiêu bồng
buồn ông Vĩnh Hảo rửa chân giữa chiều

vô tư như thể đang yêu
Trịnh Y Thu suốt sớm chiều lang thang
tóc mây bỏ rối mắt bàn
câu thơ lập mãi trăm ngàn chữ em

cuối cùng em cũng cho xem
(1000) bài thơ chưa bóc con tem bản quyền
rảnh tay thả nọc thiêng liêng
bên tên Đạm Thạch nghiêng nghiêng mấy hàng

gặp em cầm đóa bông trang
tưởng như thấy lũy tre làng thuở xưa
ước gì em tỏ thể thừa...
Phạm Cây Trâm nhớ rằng chưa mấy già

em về cho thăm áo hoa
mái tranh có ánh sao sa vào đèn
nhìn Song Hồ giấu vàng trắng
(1010) thấp câu thơ ảm chiều chẵn em nằm

bỗng nhiên biệt tịch biệt tăm
em đi bỏ lại cái cằm nhúm râu
yêu, không yêu được, vì đâu
Nguyễn Nho Khiêm bỏ cái sào vào thơ

mất em chẳng nhớ bao giờ
sáng nay gió *chợt tình cờ cô đơn*
Ngô Kha đứng giữa bao cơn
buồn tay rắc hết những cơn muộn phiền

5.

hàng vạn hàng triệu bọm ghiền
(1020) nhâm nhi em tạo vốn riêng để đời
tiếc rằng vương chiếu ngồi chơi
lòng không hẹp vẫn phải mời lai rai

hai trăm hăm tám thi-tài
tình đan thành tượng dựng đài hồng nhan
sẽ cùng thờ với thời gian
sẽ vĩnh viễn giữa hồn mang đất trời

chân thành cảm tạ khách mời
cung kính tạ lỗi những người sót tên
thật tình đời thương thức em
(1030) không chỉ hạn chế những tên râu mày
những thượng thừa giàu hoa tay
không thiếu trong giới tóc mây má hồng

từ hoa bùng nở ra bông
càng sâu sắc nét càng nồng nàn hương
chân-như (9) ngọn cỏ hạt sương
uyên-nguyên(10) mạch suối lòng mương nhịp nhàng

thong dong từ cõi ngàn vàng
phiêu du qua khắp hành lang, góc tình
chợt trừu tượng, chợt hiện sinh
(1040) bao nhiêu trường phái cung nghinh em ngồi

mạn phép thỉnh những tuyệt vời
cho em thấy lại cả thời phấn hoa
và xin cho tình lân la
để còn thờ ké cùng tà áo bay

6.

ước gì hôn được bàn tay
em ngồi giặt áo nắng đầy chân hiên
vết tình đọng một phép tiên
vò chưa kịp sạch Thanh Nguyên nát lòng

giọt mưa ai bảo thông dong
(1050) chỉ là những tiếng lệ ngậm đầy thôi
nhủ thăm thoi nhé ta ơi
Ngọc Hoa Tống Nữ ⁽¹¹⁾ buồn rơi đêm dài

bung vào hiên chậu hoa lái
chờ anh, trà ngào hương phai nhạt dần
chắc gì anh đến vẫn mong
Vũ Thị Khương nguyện *nát lòng vì nhau*

yêu dù chẳng biết đến đâu
hồn nghe vừa dậy niềm đau tình cờ
làm con gái biết làm thơ
(1060) Nhã Ca mòn hết tuổi thơ vì người

giữ lòng thanh thản yên vui
để anh về đến nụ cười mở ra
con chim trong cổ Khánh Hà
thấp lên ngọn nến cả nhà bình an

gánh đời qua những đôi gian
đôi thương nhớ lấy mấy trang chữ tình
giả đò mình yêu chính mình
Ngô Tịnh Yên thấy mình xinh ra nhiều

sắc nhan lộng lẫy nhờ yêu
(1070) câu thơ đẹp bởi bao nhiêu vết tình
nhờn như Nguyễn Thị Thanh Bình
thơm *khe cỏ mọc hiền linh* theo đời

dạt dào hồn dạo khúc nô
trăng chùng như hiệu tiếng đời thanh minh
Nguyễn Thị Minh Thủy rùng mình
giọt buồn rỏ mãi ơi tình, tình ơi

tôi về dưới bóng chính tôi
người con gái biết khóc cười có duyên
đeo vào chiếc nhẫn ưu phiền
(1080) Thụy Khanh làm một bà tiên ngon lành

như cây sống bởi chiết cành
em nằm thêm thiếp trong anh bốn mùa
vậy là anh đã làm vua
Sương Mai *khép lại cho vừa* ý anh

cái nào em cũng để dành
chỉ riêng có cái lạnh chanh, không dành
ơ kia anh, ngủ đi anh
Ý Nhi *ru giấc ngọt lành*, anh ngoan !

đêm chưa chợp mắt, canh tàn
(1090) ngày chưa đứng bóng chiều vàng đã xa
thương người mới bữa hôm qua
hôm nay Trương Phó quay ra thương mình

đời buồn hơn một bát kinh
tóc mây nào biết gốc tình bạc phai
Hằng Phương giấu tiếng thở dài
hành trang của bậc trang đài thủy chung

đôi tà áo tím Thanh Nhung
ngày xưa gieo mộng tung tăng dọc đường
vòng tay ôm giấc mộng buồn
(1100) *sầu không khóc được* trâm sương khói chìm

dùng thơ để gói trái tim
mở lòng thay những mũi kim đan tình
vì trời bắt em hiển linh
Trần Mộng Tú đành trở mình gió bay

tài hoa hít thở trên tay
chập chồn bóng dáng liễu gầy thanh xuân
em qua nét lụa thơm lòng
mang tình Thanh Trí bay cùng bốn phương

em không phải là làn hương
(1110) *nhịp tim không bén gót đường thoa son*
lỡ làm hoàng hậu bé con
Hoa Thi *dắt cả một đoàn bướm bay*

trên môi lạc nụ hôn đầy
tường xa *như thể với tay* rộng dần
tựa vai em ngủ băng khuâng
Thơ Thơ trả nợ anh ngân ấy thơ

đôi khi cũng muốn giả vờ
trông em lai Pháp, đâu ngờ lại không
Y Nguyên như thuở chưa chồng
(1120) trắng treo lơ lửng mấy dòng lửng lơ

Y Nguyên chưa mất đôi tờ
dù đàn một sách leo vào leo ra
vững khe murót xanh la đà
căn phòng í nhự đúng là sách em

nằm nghiêng ở trần kê bên
cái khe cửa gió cứ rên cầm chừng
Phan Huyền Thư lót dưới lưng
em, cành hoa gạo *tự dựng* nhưc đầu

trễ ngược, hờ rún đã lâu
(1130) váy cao và áo xẻ sâu tận đùi
em không làm mắt ai đui
riêng Trần Sa hơi ngậm ngùi, bật diêm

tóc thơm thơm lúa đồng chiêm
em ngồi uống rượu trang nghiêm như là
ông tướng *gõ nhịp cuồng ca*
Hoàng Hương Trang ngó lướt qua gật gù

thấp đêm *dàn nhạc hoang vu*
Nguyễn Thị Hoàng thấy mây mù trên môi
em lang thang tìm cuộc đời
(1140) hôn xiêu đổ nhịp theo thời gian bay

vào chùa thọ bữa cơm chay
áo em gói cả làn mây lững lờ
xuống hàng, chấm dứt bài thơ
Hoài Trinh Minh Đức vẫn vợ vNh buồn

em người chinh phụ bình thường
ngàn năm vẫn một nỗi buồn tiễn đưa
Cao Thị Vạn Giã ngấm chưa
một bàn tay nắm cơn mưa lòng mình

chinh tề quần áo nhà binh
(1150) súng colt giày botte đứng nghinh đất trời
rộn ràng nhạc khúc yêu đời
em cùng Cao My Nhân ngồi vào thơ

tình yêu *có thể vu vơ*
có thể giống một sợi tơ nhiệm màu
để người một chút mất nhau
Huệ Thu xóa bớt nét sâu trên môi

làm sao mơ một lần thôi
là thành sự thật suốt đời như mơ
chập chờn *hoa cỏ vẫn vơ*
(1160) Bùi Bích Hà dạy làm thơ yêu người

xin được biết nói biết cười
còn hơn vợ vNh năm mươi câu thơ
Trần Thị Mỹ Hạnh nghi ngờ
thơ em liệu có ích cho cuộc đời ?

ngát hương quanh chỗ em ngồi
một rừng cỏ dại tuyệt vời nở hoa
em buồn nhiều cô biết là
Lê Thị Mây cũng là hoa cỏ trời

quả cau nhỏ miếng trâu hôi
(1170) tặng chàng cả cái bánh trôi nước này
đất trời còn cỏ còn cây
Hồ Xuân Hương vẫn tháng ngày có em

yêu em anh nhớ đừng quên
chính anh là ngọn đèn đêm trên bàn
nhưng theo Phan Thị Thanh Nhàn
em là mẹ, chị đảng hoàng của anh

yêu anh là đã thành danh
với bao đức tính *tốt lành* đương nhiên
Lâm Thị Mỹ Dạ ưu tiên
(1180) xin *chỉ cái xấu* để hiền ngoan hơn

nhiều lần anh nói ba lơ
mất xương sườn *chàng A Dong chết liền*
nhưng rủi mất Lê Thị Kim
anh thành một đấng thi tiên không chùng

bếp chiều khói tỏa thơm lòng
bàn tay em vốn đã từng ướp hương
cộng thêm *máu thịt đời thường*
Xuân Quỳnh tha thiết về nguồn trái tim

trăng chìm gấp sách ngòi im
(1190) lắng nghe con gió sẵn tìm bóng em
tóc đường ngòi chảy mướt đêm
Trịnh Gia Mỹ *đứng bên thềm* đợi trăng

trong từng gốc tóc chân răng
em nuôi từng đóa hoa sen lạ thường
oi người con gái sông Hương
Dương Như Nguyễn thổi yêu thương vào nàng

lòng em như dẫy hành lang
anh thường đứng ngắm trăng vàng ngâm thơ
em đang tắm cùng giấc mơ
(1200) gặp hồn bà Mộng Tuyết chờ tắm trăng

để giữ cho tâm thăng bằng
Trần Thị Minh Nguyệt trùm chăn ngựa thiên
thấy đời như thể nghiêng nghiêng
bên bờ hư huyền em ghiền nhớ nhung

rồi mai hay một trùng phùng
cùng con kiến lửa bên vũng cỏ xưa
thong dong *sáng tối nắng mưa*
em, Phạm Dạ Thủy thiếu thừa đủ đôi

em xấu chẳng phải tại trời
(1210) tại em cố ý giỡn chơi khác thường
nắng dài vương chân giáo đường
im nghe Lệ Khánh trải buồn sáu câu

ba ngàn thế giới khổ đau
tan theo chuông mõ nhiệm màu phiêu diêu
em là nguồn cội tình yêu
Tuệ Nga sám niệm sớm chiều thành tâm

bàn tay mồm mĩm nhẹ cầm
mây *trang cổ tích* lớt nằm nghe đêm
dòng *thơ bội thực* bóng em
(1220) Cát Nhu thả nổi... tình trên tuổi hồng

lòng phơi phới chạy ra sông
gió gọi em lại chạy rông quanh tình
oi em Phật tử Diêu Linh
nuơng thuyền Bát Nhã về dinh tao đàn

gặp tuổi thơ mình đi hoang
em dường như thể đàng hoàng lớn lên
Khương Hà trải thơ ghi tên
yêu anh để được yêu thêm chính mình

sông quê chở khóm lục bình
(1230) lúc trôi lúc đứng rung rinh ngắm trời
lang thang tìm chiếc lá rơi
Nguyễn Thanh Trúc vẽ em rồi thả trôi

mắt người ấy đã xa xôi
sao em vẫn gặp nụ cười quanh đây
có chẳng trong mỗi bụi cây
Lê Hoàng Anh chiết tình đầy vườn xanh

lòng em có chút chùng chành
còn mặt trời vẫn long lanh mắt dòm
chỉ trong *khoảnh khắc* mơ màng
(1240) Khánh Chi gặp được nàng thơ trong mình

từ em được ướp hương tình
đêm nằm liên tục giật mình, đắp chăn
Vi Khuê nghi ngại gió, trăng
cùng đàn thi sĩ mon men đến chào

lấy gì đặng giấc chiêm bao
ngoài câu thơ vốn vNh vợ lâu đời
chén trà hay chén trăng rơi
vàng lòng Thúy Trúc nổi trôi đêm dài

lòng anh đang nhớ thương ai
(1250) mê man ngủ mớ trên vai em rồi
ru anh rớt nhịp lạc lời
buồn Lê Tú Lệ đắng môi ngậm ngùi

yêu người nên cảm thấy vui
nhà em có mấy tiếng cười bén dây
có người mang nắng tới gây
nên Thân Thị Ngọc Quế đầy bình minh

sống vui bằng mật ái tình
Viễn Du không để cho mình phân vân
nếu ghen là của tiểu nhân
(1260) thì *quân tử chẳng có* phân của em

ngồi nhìn bóng đọng vách phen
uống tách trà nóng bỗng quên lưng đời
ngày theo với tháng đi rồi
Đặng Thị Quế Phượng vẫn lời bài thơ

nếu không biết chút lắng lơ
bão tình, bão tố em ngỡ chính em
Bích Xuân mọc võng ngoài thềm
làm cô thiếu nữ ngủ quên trưa hè

vượt qua ngọn cỏ so le
(1270) mạch nước ngầm lên lút khoe hương trầm
em trăm năm có bệnh bông
Nguyễn Thị Hoàng Bắc vẫn cầm thanh xuân

giống chuông thông báo tin mừng
cọng rơm mở ngậm, trên lưng vóc chàng
Phan Thị Trọng Tuyển mơ màng
đôi mùa tình ái rộn ràng da nhung

em là nguồn nước vô cùng
nước mắt, nước miếng, sữa cùng *nước dâm*
làm nên nhũ mẫu, hiền nhân
(1280) rất là Lê Thị Thắm Vân ngọt ngào

em về phá giậu tháo rào
theo Trịnh Thanh Thủy bước vào hoan ca
cái hũm không được nở hoa
cho nên đời có chánh tà nương nhau

ngón hoa có vẩy mực tàu
câu thơ hán tự trở màu triết gia
em mai chiều sẽ phơi pha
hóa sinh thành Hạt Cát già thiên thu ?

trong em có nhiều khối u
(1290) cái mũi, cái vú, cái mu... bình thường
vẫn thường ngắm mình trong gương
Vi Thùy Linh lóng lánh hương sách đèn

nhốt trong lon đựng đế mèn
cái đêm bị cắt ra từng mảnh thơ
Ly Hoàng Ly để Lô Lô
đầy em bước vững chân vào nhân sinh

bóng theo lẻo đẻo bên hình
em như con ngựa băng mình vào xuân
hoang đại cuồng loạn réo mừng
(1300) Phương Lan nheo mắt lên lưng ngựa trời

cận kề bên chiếc lá rơi
chín mùi thơm nốt nhạc hơi ngấm phèn
rất ngứa một chỗ ăn quen
nhịn, Lê Thị Huệ nằm oằn câu thơ

bước dần về cõi hư vô
đôi mơ cao máy dậm chờ đợi ai
hình như Hồng Khắc Kim Mai
muốn nằm cho ấm quan tài thi ca

7.

người hoa tạc tượng người hoa
(1310) một đôi khi thiếu đường xa nét gần
một đôi khi ngại tả chân
một đôi khi chỉ phân trần biện minh
một đôi khi quá hiện sinh
một đôi khi thiếu chân tình tự nhiên
một đôi khi sợ làm phiền
một đôi khi thiếu chút duyên vẽ vờ

để nhìn thêm rõ em tôi
mời nghe nhạc sĩ thả lời véo von

với đồ rê mi fa sol
(1320) với thăng với giáng, đen, tròn hiền linh
mấy ông nhạc sĩ rùng mình
hiện ra ngay những bóng hình liêu trai
hiện ra ngay cánh chân dài
hiện ra ngay những trái tai đỉnh cườm

chung chung là vậy, bình thường
dĩ nhiên không thiếu những nguồn tài hoa

8.

hãy vào ngàn khúc tình ca
Trịnh Công Sơn vẽ dáng hoa hồng trần
lòng như khăn mới thấm bông
(1330) *em đi tìm tịch lặng* trong ưu phiền
bàn tay mặng trời nghiêng nghiêng
trên vùng tóc nổi mây miền chiêm bao

em như là mảnh lụa đào
Phạm Duy treo trước cổng chào tình xuân
đêm thơm không phải mạch rùng
mà từ em dậy cả vùng thi ca
mặt hồ gợn ánh trắng sa
chờ người tiên tặng đóa hoa yêu đời

ướp màu son lên đôi môi
(1340) em treo Đoàn Chu^Ỗ giữa trời nhớ thương
bàn tay *tuổi chớm* dâng hương
mắt nông rộn ý tơ vượn ngút ngàn
Phù Sai theo rắc hoa vàng
đàng sau mỗi bước hai bàn chân hoa

gió nâng áo lệch đôi tà
nắng lụa vàng ướm môi thoa rượu hồng
tóc mây quán quít theo dòng
nhạc Phạm Thê Mỹ lót lòng thương yêu
hoa thơm cỏ biếc dập diu
(1350) *cồng em* phát phới giữa chiều heo may

*về đâu em hồi chiều nay
mưa soi từng dấu chân bày hoang mang
gió lay buồn ngọn thu vàng
hồn em đã ngủ mây ngàn thênh thang
đi em qua sợi tơ đàn
Từ Công Phụng thở thom ngàn năm sau*

*con mưa nào xóa thương đau
bốn mùa hiu quạnh về đâu cũng buồn
đốc mơ năm nhớ yêu thương
(1360) dấu giày một thửa gieo hương lá tình
tuổi gầy hồng lên mắt xinh
Ngô Thụy Miên hát ru mình tạ em*

*hồn cảm phong sương mông mênh
mắt lưu xuân, lướt dáng mềm thom hương
khai hoa bước ngọc nghệ thường
trắng lên vàng mái lầu nương thu buồn
Văn Cao gieo mộng chàng Trương
rừng chùm âm sắc vãn vương lá vàng*

*tay ai đập vỡ trăng tan
(1370) đêm khuya lạnh nhớ mắt nàng giáng tiên
mùi trinh nữ tóc mây huyền
làn mi ướt mắt nai hiền tròn xoe
lá cành thêm thiếp lắng nghe
tình Lam Phương nổi sắt se đất trời*

*mắt trinh lệ ứa mềm môi
bên dương cầm thờ tiếng đời hoang mang
tóc nhẹ rung xuống vai đàn
đạ khúc gảy gió mênh mang nắng chiều
bàn tay Lê Trọng Nguyễn diu
(1380) âm thanh lướt nhẹ cánh diều rụng hoa*

*rời như trăng xế bóng tà
áo em màu trắng thướt tha qua vườn
bay trong hồng hoang thiên đường
tinh khôi tiếng hát thoáng vương đầu trần
bàn tay năm ngón phân vân
Lê Uyên Phương nhẹ mở đàn âm thanh*

*em nằm hong tóc hiên xanh
lá phôi nắng ngủ buồn quanh mái nhà
mộng chùng trong giấc mơ hoa
(1390) nhạc tình yêu gọi người xa xôi về
em mang nắng đại bờ đê
Trâm Tử Thiêng mượn về kê gôi đầu*

*mới biết yêu đã biết sầu
bâng khuâng ngội nhớ thương màu nắng phai
tóc em dòng suối trên vai
thướt tha liễu rủ tình mai phục chờ
người em gái đứng im mơ
bài ca Văn Phụng bâng quơ tỏ tình*

bao dung, hiền hậu, chung tình
(1400) một đời giản dị xinh xinh vốn là
nữ hoàng của thế giới hoa
Lê Thương cung kính thiết tha hết lòng
hiền linh *bóng dáng quý nhân*
nghìn năm âm áp hương trầm bốn phương

em là *Lộng Ngọc* tiên nương
cao sang, quý phái, nhún nhường, có duyên
chắc em có *lúm đồng tiền*
tóc huyền và *nốt ruồi duyên ngọt ngào*
ngõ em người Việt thanh cao
(1410) Hoàng Thi Thơ nhốt em vào lời ca

sống cùng âm điệu mượt mà
đáng em *tha thướt như là câu thơ*
lưng dài *tóc chảy phát phơ*
Vũ Thành An chợt vñh vợ mất hồn
nhớ nhung đọng những vết son
năm mươi tình khúc có hồn *không tên*

trôi theo cuộc sống bồng bềnh
bờ vai em nhỏ run mềm dưới mưa
bỏ quên tiếng hát xa xưa
(1420) em về hé liếp hiên vừa ẩm hơi
Nhật Ngân thả thẻ lựa lời
cho môi em trở lại ngời ánh trắng

nơi đâu là cõi vĩnh hằng
để mời em đến nằm lẫn ngấm trời
lắng nghe Ngọc Bích trở lời
lòng ngậy ngát nhịp chơi vui *êm đềm*
yêu em, được ở trong em
thấy đôi mắt đẹp anh thêm muốn xin

chẳng hề hy vọng em tin
(1430) khi nghêu ngao khúc tỏ tình với nhau
oi người áo tím qua cầu
hoa đào trên má phai màu hay chưa
thay Hoàng Nguyên, cung kính thưa
bài tango nhịp có vừa bước chân

Ý Lan thả nổi trên sông
tình buồn của Lê Hoàng Long một thời
em ơi “*ván đóng thuyền rồi*”
đêm đêm, le lói, đèn, ngòi, chờ nhau
chẳng cần đợi đến *kiếp sau*
(1440) lắng lòng theo nhạc thấy nhau suốt đời

bông trầm chen lẫn nhau rơi
theo Đỗ Đức Phần vẽ vời, cung nghinh
em xinh xinh, mắt tình tình
đôi mi cong... sắc huyền... nhìn bao la
nhớ như đàn bướm la cà
nhị hoa hương sắc em là giai nhân

quí như hạt gạo trắng ngần
em nay mấy tuổi cân phân dáng người
em cười đẹp như hoa tươi
(1450) bàn tay hồng trắng ngời ngời ánh trắng
từ ngày tìm cách làm quen
lạng quạng Thông Đạt nói năng bông, trâm

đất còn có những mạch ngầm
trái tim đôi lúc yêu thầm, tự nhiên
một lần gặp em cười duyên
vạt áo thám ướt mắt tiên hững hờ
đường chiều về lạnh câu thơ
Hoàng Trang gặp được giấc mơ *thật thà*

yêu mà cứ háy người ta
(1460) gọi mãi cứ tính như là không tên
con gái nói nhớ là quên
nói quên là nhớ bông bênh thể thôi
ông Ngọc Lễ ! lỡ yêu rồi
hãy yêu luôn cái dở hơi của nàng

“tình tang tích tịch tình tang”
đàn kêu như gió trên ngàn vu vơ:
ơ ! anh đừng đó bao giờ
đợi chờ em đã làm thơ mấy bài
ghét anh cứ bé bé hoài
(1470) phạt, Nguyễn Ngọc Thiện, *làm dài đuôi em*

mới yêu đã vội... lãng quên
hư không, giọt nắng bên thềm băng khuâng
đường chưa quên tên bàn chân
sao em không nhớ những lần có nhau
những lần đội ngọn mưa ngâu
mắt môi nào dán liền sau Thanh Tùng

9.

em là kho tài sản chung
của mọi thứ sĩ, anh hùng thế gian
“con trai đầu gối bịt vàng”
(1480) cũng qui ca ngợi đảng hoàng chả sao

riêng tôi chẳng thuộc sĩ nào
ngoài được sĩ và là đồ ba lăm
thật ra tôi hơn cả trăm
ông vua Trụ có tiếng tăm bên Tàu

giai nhân lộng lẫy sắc màu
để gì có thể lặc đầu ngó lơ
thế là tôi quyết làm thơ
làm thơ không đạt, lơ mơ đặt vè

chẳng mong ai đọc, ai nghe
(1490) viết ra được, thấy khỏe re, đã ghiền
lâu ngày nếu không thành tiên
ít ra được tiếng ông điên có hồn

ngón tay đâu có hao mòn
trái tim cũng đủ méo tròn tự nhiên
và kho thơ dỏm ngủ yên
bây giờ là lúc có duyên trình làng

em yêu đừng quá vội vàng
ngồi yên mà ngắm dung nhan của mình

10.

“trúc xinh trúc mọc cạnh đình”
(1500) em không xinh lắm, biết tình cũng xinh
chẳng cần chi “đứng một mình”
đứng năm bảy mạng, chịu rình thấy ngay

kể từ ngày biết nhảy dây
cả hai cái núm cau dày mãi ra
sau cổ mái tóc đuôi gà
lắc lư chân sáo hái hoa vin cành

ngõ tre trưa nhột gió lành
nhảy-tàu-bay đất đua tranh làm nhà
nắng luồn qua lá tre già
(1510) lắt lay trên vạt áo bà ba xanh

thêm chiều lấp loáng nắng hanh
vẽ bàn cờ-gánh quyết dành nắp-keng
con ruồi lãng mạn ăn quen
mùi hương trên ngón búp măng lượn lờ

đầu đêm trăng ngọc lửng lơ
trái đầy sân gạch khúc tơ bóng ngà
mãi mê thả-đĩa-ba-ba
quên lần roi tím bầm da hôm nào

tiếng đêm chui lọt hàng rào
(1520) rộn ràng ếch nhái rên gào tìm nhau
đặt diu gió trở tàu cau
hương lái lai vãng trên bầu áo hồng

sè sè múc gạo nước trong
xôi trôi bột bụi bám chân cả ngày
lên giường nằm cạy ngón tay
mùng thưa chiếu hẹp muỗi bay buồn buồn

hiên ngoài gió ghé, đi luôn
trở mình vài cái, thiên đường dưới lưng
em khôn em lớn không ngừng
(1530) mùa đông nổi gót mùa xuân nhẹ nhàng

mất rồi hàm răng cuốc bàn
mất rồi cái háy sổ sàng hôm xưa
không còn những bữa tắm mưa
lông lẻo tay bụm cái thừa, bỏ không

qua rồi những buổi ngồi không
bà thuê đọc truyện Phạm Công, Quách Hòe
con thằn lằn cũng lắng nghe
cái giọng kẹo kéo lè nhè dễ thương

qua rồi cái thỏ đến trường
(1540) gói vở trong lá-chuối-hương che đầu
cái chữ lười biếng lâu bầu
“nhân chi sơ, tính bổn...” râu chết cha

bây giờ em đã rất là
một cô thôn nữ mặn mà nhà quê
tuy chưa chạm tuổi cập kê
cái trâm cài đã nằm kê tóc mai

cặp chân có vẻ hơi dài
vạt lưng vừa đủ chếp vài câu thơ
bờ vai tròn lẳn phát phơ
(1550) “tiểu yêu” nổi với cơ đồ liền nhau

tuy không “bè gãy sừng trâu”
nhưng em nhắc nổi mày râu dễ dàng
lòng em như ngôi đình làng
đỏ au, lộng lẫy, nghiêm trang, trữ tình

sớm mai dậy với bình minh
theo con cu gáy vọc sinh ruộng sâu
mạ non mon mơn xanh màu
từ tay em cầm bắt đầu thông dong

cùng xanh với ngọn cỏ đồng
(1560) con chiến chiến hót bênh bông trên cao
con quốc lủi thủi bờ rào
hàng găng hàng duối dạt dào gió bay

em đong đồng án trên tay
từ sớm đến tối từ ngày qua đêm
vừa làm sạch cỏ ruộng trên
quay xuống ruộng dưới đắp thêm mép bờ

gàu sòng mộc mạc đơn sơ
cùng em nổi nhịp sóng vào ruộng cao
nước dường như cũng xôn xao
(1570) ngấm tươi chân lúa dạt dào lá xanh

trời trong veo gió chòng chành
nắng chao lơ lửng theo vành nón nghiêng
mồ hôi rời khỏi đường viền
hai con mắt ngọc xuống triền môi hoa

em không nói, không ngâm nga
Thúy Kiều trốn mắt, Nguyệt Nga đã chuồn
không vui mà cũng chẳng buồn
cả thân thể động theo đường nước loang

chích chèo đồ giọng mênh mang
(1580) mặt trời đứng bóng em lang thang về
tóc bay theo dọc bờ đê
qua mươi bờ ruộng nhà kẻ mé sông

em nằm phơi phới giấc nồng
chống tre hiên gió thổi lồng yếm nghiêng
chập chờn nhớ Lục Vân Tiên
nhớ luôn Bùi Kiệm qua liền Trịnh Hâm

lạ lòng chẳng mấy để tâm
mà khi không, ngủ nhiều ông lên vào
ngồi chinh inh giữa chiêm bao
(1590) làm cho đôi má hồng hào mãi ra

năm, mười phút đẹp trôi qua
soi vào ảng nước, chẳng là nàng tiên
cúi mình, nhìn thẳng, ngó nghiêng
chưa tìm thấy rõ nét duyên chỗ nào

ai xui trong bụng nôn nao
đi ra kiếm lược đi vào tìm gương
môi hồng nhờ cái bao hương
má mịn chưa biết bằng phương pháp nào

nhớ như gặp trong ca dao
(1600) anh chàng hay nói tào lao, lại hiền
nhớ như đêm rằm tháng giêng
con trai ông Cừu liên miền liếc tình

tự nhiên em thấy mình xinh
tự nhiên em thấy... linh tinh yêu đời
xế chiều trở thóc đang phơi
tiếng bừa-cào ngõ như lời ai ca

vui tay vãi cho đàn gà
một nắm lúa mới như là thưởng công
ơ anh gà trống đỏ mồng
(1610) nhín ăn, gọi tặng bạn lòng lung tung

ơ chị gà mái thật khùng
bỗng đứng nằm bẹp phơi lưng làm gì
ờ ra vậy... ờ ra thì...
cái tình dính với cái chi... tuyệt vời

nụ cười lén kín trong môi
mà giòn tan tiếng em cười tinh khôi
việc làm bỗng nhẹ như chơi
từ a tới z thành thói đẽ huề

nong nia rõ mừng năm kê
(1620) nôi niêu thúng giống không hề rời xa
cây ớt cây sả cây cà...
ra hoa kết nụ mượt mà tay thơm

cái lò, cái đó, cái nơm...
(những dụng cụ bắt cá tôm ở đồng)
cũng không lạ bàn tay hồng
quanh năm suốt tháng lòng vòng theo em

mỗi ngày một chút nhớ quên
mỗi ngày một chút bỗng bênh khỏi sương
em là trái tim mùi hương
(1630) em là lá phổi con đường nở hoa

“em thơm như múi mít” ngà
em ngọt như trái thanh trà thần kinh
nhờ em ngói đỏ mái đình
nhờ em sông nước quê tình đẹp hơn

cặp chim tha mấy cọng rơm
bay vào máng xối chắc hôn nhau hoài
bao giờ trên hai trái tai
hai đoạn lát chiếu hết xài làm duyên

bao giờ em hết ngủ riêng
(1640) để đôi chân đất có quyền gác lưng
để giường biết được nhịp rung
của hai dòng máu về cùng với nhau

nắng mưa tiếp tục dãi dầu
dù vào sông, giếng, ao, bầu phận riêng
vẫn em là một nàng tiên
vẫn em là cõi vô biên ân tình

“trúc xinh trúc mọc cạnh đình”
em không xinh lắm, biết tình cũng xinh
một thời tôi đã rập rình
(1650) ngồi chờ trăng lặn vô tình ngủ quên

một thời tôi đã chờ em
trong chòi giữ vịt buồn tênh giữa đồng
trên đầu mây trắng phiêu bồng
dưới chân cái sợ phập phồng bùa vây

thế rồi...thế đó, đến nay
em muôn năm vẫn thơ ngây ngày nào
nhờ em đời có ca dao
nhờ em trời đất sinh bao nhân tài

11.

với đầu tóc nửa con trai
(1660) mới nhìn chẳng thấy giống ai, dị kỳ
nhìn lâu, quả thật lạ kỳ
ngây thơ, xinh xắn cách gì, lạ chưa !

với cổ cao mũi dọc dừa
hàng lông mày rậm đong đưa mắt tình
nhìn qua thấy cũng xinh xinh
nhìn kỹ, dụi mắt, giật mình, suyễn hơi

với vai lả tay cánh dơi
ngực lum lúp trái chanh tươi đầu mùa
nhìn sơ mắt đã thấy ưa
(1670) nhìn kỹ lòng biết rằng chưa đã ghiền

với lưng ong chân thủy tiên
vun mông, chiếc gói ngòi thiên vNh vơ
nhìn ngang chợt muốn hàm hồ
nhìn kỹ, chữa cháy, làm thơ cấp kỳ

em vừa chạm tuổi dậy thì
mới chừng mười bốn chớ gì, bé con
tại sao thỉnh thoảng bồn chồn
ngu ngơ, lơ đãng, mắt hờn, bản khoăn

ngại cười, lười nói, biếng ăn
(1680) sốt ruột, bối rối, thường nhăn nhó hoài
đôi khi lén lút thờ dài
muốn mau trở mã gà nòi ta đây

lớn chưa đủ chín mặt mày
nhỏ không còn đại như ngày xa xưa
trong thời “quá độ” đong đưa
mỗi ngày là một cơn mưa tâm hồn

“có lớn mà chưa có khôn”
cảm ơn em lớn, vội khôn làm gì
long lanh nhánh tuổi xuân thì
(1690) nằm ngay phía trước dậy thì đó em

để coi em đã lớn lên
hay chỉ lấp ló bậc thềm thanh xuân

em đi gió thổi ngập ngừng
hai tà áo lượn cầm chừng theo tay
bụi tranh nhau bám gót giày
nắng đành hanh với lá cây theo hầu

em đi mất khoảng bao lâu
từ nhà đến lớp mấy câu thơ tình
không chừng bằng khoảng làm tỉnh
(1700) mà tôi giả bộ vô tình theo sau

cũng nhờ giả bộ hơi lâu
hôm nay tiếp nối hôm sau đều đều
nên tôi biết rõ em nghèo
áo quần hờ hững bọt bèo đơn sơ

thứ hai trường bắt chào cờ
áo dài em mặc vật vờ cỏ hoa
bắt đầu từ sáng thứ ba
nét đoan trang vội biến ra phiêu bồng

áo pull cổ hở phập phồng
(1710) phơi đường biên giới hai vòng cầu non
trắng phau phau bụm bông gòn
rung rinh gốc ngọn gió bôn chôn bay

vòng vai trái xuống nhánh tay
mùi hương vật tóc highlight hoe vàng
em đi nghiêm chỉnh đàng hoàng
nhưng qua mỗi bước tan hoang ổ gà

van em đừng bước chân xa
tà váy chạm gối làm hoa mắt người

bây giờ cô bé của tôi
(1720) trong cặp không có chỗ ngồi tuổi thơ
trái mù u héo bao giờ
bó thẻ cũng đã bụi bờ đã lâu

bây giờ chỉ có chùm dâu
vài trái me-dót nằm hầu Quỳnh Dao
cái cell phone đợi tiếng chào
vài trang địa chỉ vườn đào thiên thai

em tôi mướt rượt chân dài
vừa mơ khoa bảng vừa chài ‘đại gia’
thong dong cấp sách tà tà
(1730) cuối niên khóa vẫn nở hoa vì trường

cuộc đời giàu có sắc hương
nhìn đâu cũng gặp người thương quanh mình
tài hoa lộng lẫy đoan trinh
em thơm ngát một đóa tình tình khôi

sáng lên từ chỗ em ngồi
trau dồi kiến thức vào đời thản nhiên
không chừng đúng, có “tùy duyên”
sông trăm nhánh rẽ dành riêng mỗi người

chào em nguồn chữ nuôi hơi
(1740) trang văn em viết thành thơ hiện từ
hình như lòng Nguyễn Ngọc Tư,
Nguyễn Thị Thu Huệ còn dư chỗ nằm
xếp hàng chờ đợi bốc thăm
gió lùa tình ngã xóc dầm bị thương

vẫn tin, chờ Dương Thu Hương,
Trần Khải Thanh Thủy xóa buồn thay vui
ngó quanh thấy đủ mặt người
dù trong đồng loại đười ươi cũng nhiều
buồn lòng chộp mắt thiu thiu
(1750) Lê Minh Hà gọi, đành liêu ba hoa

cái buồn đeo dính trên da
rửa hoài không sạch, đâm ra lậm vào
những Miêng, những Đỗ Quỳnh Giao
chuyên máu tiếp sức lẽ nào dằng dai
rồi Y Ban, Phạm Thị Hoài
đưa tay phải giúp vẫn lai rai buồn

dựa lưng vào sát vách tường
nghe râu tóc mọc bình thường vu vơ
Đỗ Hoàng Diệu, Đặng Thơ Thơ
(1760) đứng đầu đó cứ vNh vợ cười cười
cái vui của khá đông người
là yên thân hưởng cái lười, đọc văn

chào em bàn tay sáng trắng
vẽ phôi phới những vết hằn suy tư
nét nào thuộc dạng phù hư
mong Nguyễn Thị Hợp xem như dư thừa
nét nào phôi phới dễ ưa
xin tay Bé Ký đong đưa thêm tình

đôi khi vô ảnh vô hình
(1770) nhờ bàn tay hiện chân tình hiển linh
Lê Thị Lựu ngắt hồn mình
đắp vào nhân ảnh đệ trình thế gian
Ann Phong, Thanh Trí nhẹ nhàng
đưa tay ký dưới nét vàng vừa treo

linh tinh bụi rác rong bèo
nuơng người bỏ kiếp lều bều ngã nghiêng
y như thượng đế toàn quyền
Thu Hà, Nguyễn Thị Thùy Duyên phóng màu
lượm từng nỗi khổ niềm đau
(1780) Trương Thị Thịnh giữ nét sâu thành tranh

cớ sao lòng cứ chòng chênh
y như câu hát hiền lành dân gian
vóc lên từng bụm đá vàng
Điềm Phùng Thị đắp dung nhan thiên thần
Hương-Alaska phân vân
buồn tay qua những mộ phần chiến tranh

chào em hơi thở hương chanh
pha đường, nêm muối, ướp hành, gừng, tiêu...?
trộn gì mà mỗi lời yêu
(1790) ngọt ngào thơm ngát như liều thuốc tiên

Ý Lan rải nụ cười duyên
lên từng âm điệu bình yên cho đời
trái tim nguồn cội dòng hơi
trái lòng ra gói những lời nhật khoan

Khánh Ly cầm những chia tan
khâu bao nhiêu tấm lụa vàng yêu thương
Khánh Hà, Ánh Tuyết, Mai Hương...
mở trăm dòng suối mớm hương cho tình

trong suốt triệu mảnh thủy tinh
(1800) Thái Thanh dốc cả hồn tình mệnh mông
Quỳnh Giao, Thanh Thúy phiêu bồng
Lệ Thu réo rất hương trầm bay xa

Họa Mi, Bạch Yến, Sơn Ca
Hoàng Oanh, Kim Tước...thướt tha cõi nào
những con chim quý bay cao
chùng như muốn nuốt ngôi sao trên trời

lừng lợ theo áng mây trôi
Như Quỳnh, Ngọc Hạ thả môi tuyết mù
Lệ Thanh, Khánh Ngọc, Xuân Thu
(1810) Thanh Lan, Thái Thảo lời ru mượt mà

Diệu Hương, Minh Hiếu ngân nga
tiếng lòng chạm với tiếng ca bình bông
Thùy Dương, Lưu Bích, Mỹ Tâm
Hà Thanh, Mỹ Thể mệnh mông theo tình

Thanh Hà, Hồng Ngọc, Phương Trinh
Ái Vân, Phương Thảo, Mỹ Linh, Mỹ Huyền,
Thanh Lam, Ngọc Huệ, Diễm Liên,
Hồng Nhung, Nguyệt Ánh, Lê Uyên, Thanh Tuyền,
Hương Lan, Minh Tuyết, Thủy Tiên,
(1820) Hương Thơ, Thanh Trúc, Kim Uyên, Thu Hà,
Phi Nhung, Bảo Yến, Thanh Trà,
Thiên Kim, Nguyên Ngọc, Tố Hà, Thu Phương,
CNn Ly, Hải Lý, Nhã Phương,
Giao Linh, Hương Thủy, Yến Phương, Châu Hà
Loan Châu, Ngọc Bích, Kiều Nga
Ngọc Lan, Phương Hồng Quế và vân vân
hàng trăm giọng tNn hương trầm
hàng trăm giọng chờ nổi lòng nhân sinh

hình như ai cũng hết mình
(1830) cảm thông những kẻ thất tình dễ thương
ngã lòng san bớt nỗi buồn
khởi đi bất tận từ nguồn ca dao

giọng ca nào cũng ngọt ngào
giọng ca nào cũng thì thào vuốt ve
đang yêu nhưng vẫn thích nghe
những bài chia cách sắt se rã rời

đang vui vẫn hát theo chơi
những lời da diết nát đời của nhau
em và nhạc đều nhiệm màu
(1840) chữa khỏi cái bệnh đau đầu vNh vơ

chữa được cái bệnh ghiền thơ
sinh ra cái thú bâng quơ hát hoài
cái tâm dũa nhọn cái tài
thế giới ca sĩ dài dài bổ sung

chào em nhân sĩ, anh hùng
vươn vai một cái chín từng mây cao
một quyền đập nát hàng rào
khuê môn bất xuất ⁽¹²⁾ thưở nào xa xưa
chơi liền mấy thế thượng thừa
(1850) tam tòng ràng buộc dư thừa đứt ra

em thành một khoa học gia
kỹ sư, bác sĩ, luật gia...ngon lành
một Dương Nguyệt Ánh xuân xanh
trái bom U đội, danh-thành bay xa

Elizabeth Phạm tài ba
đạp mây lướt gió băng qua biển trời
một Huỳnh Mỹ Hằng độc hơi
vào những sáng chế giúp đời đẹp thêm

vịn vai nhân quyền đứng lên
(1860) Lê Thị Công Nhân quyết tìm tự do
Đông Ngô, Đông Hán (13) dễ dò
nội gian, phản quốc buồn, lo đi kèm

cuộc sống 'hoành tráng' nhờ em
giáo sư, nghị sĩ... không quên vợ hiền
nhan sắc cộng với chức quyền
em ngang vai với thánh hiền thiên thu

chào em sương gió mịt mù
thả đời theo bụi lãng du giang hồ
em trôi từ những tình cờ
(1870) em trôi từ định mệnh chờ đấng đưa

gió mưa chuyện của gió mưa
trái tim bầm dập vẫn thừa yêu thương
phát phơ góc phố lè đường
em đong từng bữa cháo chường nuôi thân

trón đời chạy miết mỗi chân
em ngồi trên cái hồng trần trời cho
Thúy Kiều có Nguyễn Du lo
còn em ai gọi dùm cho: Thúy Kiều ?

vNh vợ ngọn chữ hắt hiu
(1880) xin cho em đậu phiêu diêu đôi dòng
lá nát nguyệt giữ lấy lòng
chín phương thiên hạ lấy chồng một phương

một đôi khi chẳng thềm buồn
giày cao váy ngắn phấn hương mượt mà
em đi quanh cõi người ta
cái đời rộng lắm hóa ra nhỏ dần

ngoại kiều, quan chức, doanh nhân
Việt kiều, thảo khấu... quây quần, sấm se
ngồi, nằm lúc thấy lúc nghe
(1890) những dòng tình huyết ngo ngoe vào người

ngẫu nhiên nói, thân nhiên cười
cái em gói trọn cái người 'vô tư'
chưa già đã cảm thấy dư
tháng năm trống rỗng phù hư kiếp người

12.

a.

ngỡ như tay vói tới trời
bắt đám mây trắng lót ngời cho êm
càng vói trời càng cao thêm
nhón hoài mây vẫn chênh vênh ngang đầu

chẳng biết mây sẽ về đâu
(1900) bốn phương tám hướng chen nhau trắng trời
thong dong rục rịch liên hồi
giống như cùng khúc khích cười trêu em

bực mình chẳng thềm ngược lên
em xoay ra ngó bốn bên quanh mình
cây xanh nghít, lá rập rình
chờ em sơ hở tỏ tình hay sao ?

em mặc xửa cóm⁽¹⁴⁾ hồng đào
thân áo như dính chặt vào với thân
đôi tà trong cặp váy bông
(1910) dường như thao thức phân vân điều gì

mấy hạt cúc bạc trong khuy
mang hình ong, bướm, ve... thi nhau đùa
kín đầu khăn lụa se súa
không hoa vẫn vẫn dư thừa lẳng lơ

búi tóc sau gáy ơ hờ
báo tin em vẫn còn chờ đợi ai
đóa hoa rùng ẩm vành tai
thở trầm hương phủ đôi vai xuân thì

em phơi phới dạo chân đi
(1920) thịt da thoang thoảng hương chi lạ lùng
cả hàng trăm loại côn trùng
đang dao động thức canh chừng chung quanh

Tày Khao⁽¹⁵⁾ nếu hợp nhãn anh
xin mang sính lễ nạp nhanh kéo mà
em thành là của người ta
trời xanh lại hóa trời già khổ nhau

anh đừng ngại chuyện đâu đâu
vài năm ở rẻ chẳng lâu lác gì
“sinh hoa nở nhụy”, tức thì
(1930) lại về cái ổ mọi khi anh nằm

rảnh rang em khắp vòng vòng
những câu chuyện chở nổi lòng của nhau
múa xòe, múa sạp xin hầu
anh xem bù lại thuở nhau chưa từng

mưa chiều rửa sạch lá rừng
gió vi vu rớt ướt từng khóm hoa
tình yêu cùng với chúng ta
“trường sinh bất tử”, càng già càng say

vẫn em trên hòn đá này
(1940) với tay quyết bắt đám mây lót ngời
anh đi ngang nhớ ghé chơi
suối đang lập lại những lời em ca

b.

không từ hòn đá nứt ra
không từ lòng nhụy loại hoa xinh nào
cũng không từ một ngôi sao
em là Cái Úa (16) thuở nào xa xưa

từ khi trời có nắng mưa
có sông có núi cũng vừa có em
em là con Vúra (17) bay lên
(1950) càn đả càn sáu đê đêm ấp ngày

nở ra Ún Mái (18) tròn đầy
tiếp tục sinh sản cả bầy Moãn (19) hoa
tiếng chim âm cánh rừng già
mừng từng lang đạo (20) mọc nhà kang trang

em là con gái họ Hoàng
họ Quách, họ Bạch hay nàng họ Đinh
họ nào cũng thật là xinh
hoa rừng cũng phải lặng thính cúi đầu

hẹn hò ai bước hơi mau
(1960) làm cánh áo pấn (21) màu nâu chập chờn
lộ ra áo báng(22) bên trong
giữ không kín được mùi thơm lạ lùng

nghiêm trang ngay giữa vòng lưng
đầu váy diêm dúa một rừng hoa vãn
dường như có cả ánh trăng
nằm dưới cặp váy bon chen sắc màu

khăn xanh gói kín mái đầu
em theo đâm đuống⁽²³⁾ về hầu cầu mưa
lâng lâng ngày hội khung mùa ⁽²⁴⁾
(1970) thả chân xuống ruộng cũng vừa nhớ anh

tiếng cồng, nhị, sáo... lan nhanh
qua đầu ngọn lá xuống cành nhánh xanh
khèn lù ⁽²⁵⁾ cũng chạy loanh quanh
về bản mo báo em thành nàng tiên

ruộng chăm ruộng rộc đảo điên
vì em nhân hậu hồn nhiên nói cười
bàn tay mười ngón tươi vui
vườn thơm mít, bưởi ngọt bụi chuối, cau

đàn gà, đàn ngỗng, con trâu
(1980) được em liếc mắt cũng hầu hết ngoan
vui tay vọc nứa, mây, giang
thành ra rỏ, rá, nia, sắn, thúng, mâm

nuôi tằm, dệt vải, trồng bông
quanh năm suốt tháng em hồng hào luôn
em đi quanh quẩn khắp buôn
tìm người chạm ngõ mở đường làm dâu

mười ngày chín tháng qua mau
rào cầu thang chính mát màu nửa xanh
em lên chức đấng sinh thành
(1990) càng thêm khởi sắc bức tranh mẫu từ

c.

đốt trầm cúi trước án thư
thoảng mùi hoa sứ vọng từ xa xăm
em là Chàm hay là Chăm ?
là Hời hay đúng Chămpa, Chiêm Thành ?

là gì cũng đẹp như tranh
sống động như tượng đá xanh muôn đời
vNh vợ đến chỗ em ngồi
sờ tay lên đá chạm hơi thở buồn

thấy ra thần nữ, thánh nương
(2000) và cả dân dã bình thường khiêm cung
hầu hết có mẫu số chung
vai đầy ngực nở eo lưng mượt mà

là thần dân của Shiva
em thờ hình tượng Linga⁽²⁷⁾ đàng hoàng
Yoni⁽²⁸⁾ cũng giữ nghiêm trang
cho chân hạnh phúc trần gian vững bền

tháng năm mọc tháp mọc đền
Bà-mẹ-xứ-sở⁽²⁹⁾ chênh vênh nước, trời
em không thánh nữ đương ngôi
(2010) không từ bọt biển mây⁽³⁰⁾ trôi kết thành

em là cô gái hiền lành
“người phàm mắt thị” chân thành yêu thương
quí từ chiếc chiếu cái giường
bạc thềm cánh cửa con đường bờ sông...

không có 97⁽³¹⁾ người chồng
nhưng em có một người mong nhớ chờ
nên chăm trồng lúa, quay tơ
để cưới cho được tượng thờ Linga

em đương nhiên sẽ tề gia
(2020) làm luôn trưởng họ, quan tòa công minh
sống hết lòng, thủ phận mình...
buồn vong quốc vẫn rập rình tấn công

giận cánh hoa sứ vô tâm
phon phớt trắng nhạt, vàng, hồng thơm thơm
đâu rồi thánh địa Mỹ Sơn
Chế Bồng Nga⁽³²⁾ khuất theo sông cạn nguồn

em hận hay chỉ thoáng buồn
ngày qua Phú Khánh mưa tuôn Tháp Bà
mưa ơi sao vẫn còn sa
(2030) vào lòng em một khúc ca điệu tàn

d.

con chim tha ngậm nắng vàng
về ngang mái lá nhà sàn đánh rơi
nắng lan dần xuống lưng đồi
rồi bò lên cửa còn lơ chốt cài

nắng dường như muốn hỏi ai
hay tìm mây ngọn tóc mai không chùng
em như vừa mới nhổ chân
mười lăm tuổi đã ngập ngừng làm duyên

đêm đêm đã được ngủ riêng
(2040) chờ người cạy cửa⁽³³⁾ nổi liền thịt da
rộn ràng mở rộng chân hoa
lan rừng huệ núi chen sa rễn vào

em đừng úp mặt ngó vô
sợ tình vốn sợ con dao đầu giường
chỉ trong một tháng cúng đường
trong bụng em toả mùi hương nhi đồng

cảm bằng như gió sang sông
lòng em không chút bênh bông cũng vui
đêm đêm sẽ lại có người
(2050) mau tay cạy cửa nằm vùi với trăng

màn trình nguyên đầu quý bằng
bổn phận gia đạo, khả năng sinh thành
em như cây mít cây chanh
giàu hoa sai trái để thành thanh cao

Dìu Miền, Mán...gọi thế nào
cũng là bạn của núi cao rừng già
Lù Gan, Lán Tền hay là
Sơn Đầu, Cốc Ngán... vẫn là người Dao

và em có sức cứ trao
(2060) cái ngàn vàng đến kẻ nào tùy tâm
cái tình sống với cái dâm
con ai cũng của con ông cưới về

đã nạp đầu lợn đề huề
phải hơn gà, rượu phủ phê đôi lần
ánh trăng vừa khuất trong sân
có ai cạy cửa còn ngần ngại không

đầu em khăn đỏ mấy vòng
toàn thân trang phục hoa vân thắm màu
cổ vòng chuỗi hạt liền nhau
(2070) phải chăng tình ái em xâu thành chùm ?

đ.

con bìm bịp xẹt vô lùm
nuốt con rắn lục nửa chừng vụt bay
em đang chặt một đoạn mây
thấy con bìm bịp rụt tay trở về

nắng chiều nằm ngủ say mê
trên nhành lá gió tỉ tê ru tình
em tròn em đẹp em xinh
muốn yêu còn sợ thần linh trên đầu

em đi váy hé tâng màu
(2080) đùi non óng ánh sắc nâu mận mà
trong gùi không có cái hoa
mà thơm phưng phức hương da thịt nồng

em là hậu duệ Bia Bông⁽³⁴⁾
luôn luôn bắt tử trong lòng sử thi
cồng chiêng diễn tấu uy nghi
đón em vào tuổi dậy thì thom tho

yêu anh trong bụng bớt lo
cái nhà rông lớn dành cho hội làng
ổ tranh trong nóc nhà sàn
(2090) dành cho trời đất tặng nàng đưa con

luân cư sau lễ thành hôn
cũng vừa khép lại vuông tròn bình yên
em không phải là bà tiên
chỉ là vợ đến mẹ hiền người ta

em là con gái Ba Na
quê hương là núi rừng già ngát xanh
là tình mỗi bữa để dành
nuôi cho cái dại trở thành cái khôn

e.

nhìn quanh, quả thật trời tròn
(2100) chân mây chôn giữa núi non trùng trùng
đồi cao rẫy thấp nằm chung
trong ngàn cây lá ung dung mướt màu

tìm em chẳng khó mấy đâu
đánh hơi hoa nở thấy nhau mấy hồi
hoa-mua tím rịm góc đồi
quí vàng nép sát đường phơi đất trần

rừng sim nũng nịu núu chân
em Gia Rai đã đứng gần nơi đây
cặp mắt như đôi bàn tay
(2110) chụp hồn người nhốt vào ngay trong tình

hàng mi sắc nhọn như đinh
chân dài ngực nở thân mình lẫn thon
chợt hừng hực chợt chập chờn
đào tay rang lúa rang hồn khó ai

cặp khoen đồng nặng trái tai
cái kiềng trán giữ ngang hai bầu tình
em đi đừng để rung rinh
tiếng đàn T'rưng sẽ cuốn mình chạy theo

xô nhau gió bỏ lưng đèo
(2120) tìm em không ngót miệng reo vù vù
con khướu con cú con cu
đòi mặc thổ cNm, quyết tu để chờ

ơ lang⁽³⁵⁾ nở trắng bãi thơ
em ngồi trái trái chân thờ ơ phơi
tiếng kơ ni thổi bồi hồi
yêu em yêu cả núi đồi Krông Pa

rừng xanh không phải rừng già
em Gia Rai cũng như là rừng xanh
Yàng La, Mụ Giạ ⁽³⁶⁾ tốt lành
(2130) thương em từ gốc tới nhánh quanh năm

g.

người xưa ngâm ngải tìm trầm
ta chừ ngâm rượu chạy vòng quanh em
trầm là dược thảo vang tên
em là thảo dược làm nên văn tài

chỉ cần biết nhậu lai rai
đôi khi đã giống một vài thi nhân
nói đùa cho đỡ bâng khuâng
tìm em chẳng biết phải lần nơi đâu

em dường như ở rừng sâu
(2140) trên cao ngàn thước lẫn màu mây bay
Sơn La, Nghệ Tĩnh, Lào Cai...
một vùng rộng lớn đông, tây ngút ngàn

em là Mông Trắng, Mông Vàng.
Mông Đen, Mông Đỏ, Mông Chàm, Mông Hoa...
Mông nào cũng là người ta
và em là một đóa hoa lan rừng

váy chàm ôm kín thắt lưng
buông thòng đến mắt cá chân lòa xòa
với từng bước nhỏ ngân nga
(2150) nghe như gió hát thướt tha trên đường

cổ tay vòng bạc khánh chuông
đầy đưa thông thả rắc hương quanh mình
đàn họa mi đứng lặng thinh
nghe em khúc khích nụ tình thắm môi

nắng mênh mông phủ kín đời
ai say thổi sáo em ngồi sau lưng
hai tay hầu quạt cầm chừng
tình trong sáo trúc bay cùng mây cao

ai say ngủ bậy bờ rào
(2160) em bông lên ngựa nương sao trời về
bản Mèo heo hút sơn khê
tìm em gặp ngọn suối kẻ chân mây

h.

râm rang trong cái dạ dày
không chừng phải mất một ngày thiếu anh
cái khoai trên rẫy đất lành
nhiều khi cố ý tranh dành với em

được rồi, em vén tóc lên
buộc thành búi tó, anh xem thế nào
chưa ưng ý thật hay sao
(2170) em choàng bong⁽³⁷⁾ để gió vào tự do

anh ngồi vỗ trống lú lo
như con khướu hót vòng vo trong rừng
anh không màng, em cũng ưng
cưới anh để được ở chung một nhà

công, chiêm, trống, sáo, tù và
đậy mấy vách núi, anh là của em
cái tình nhớ nhé, đừng quên
“ăn no ngủ kỹ” cùng em sống đời

đừng cho cái chuyện tà trời
(2180) bỗng dung rớt trúng lên người em đây
đừng cho cái tục nói dây⁽³⁸⁾
thình lình phá đám tháng ngày của nhau

yêu anh em để trên đầu
để trong cái bụng nổi sầu chia xa
Đam San⁽³⁹⁾, kính quý đào hoa
yêu anh mới biết người ta tốt lành

rừng xanh rừng vẫn ngát xanh
chim bay ngàn dặm cũng quanh về rừng
mây cao cao được mấy tầng
(2190) tình em như gió với rừng bao la

k.

em không có cặp nhũ hoa
chỉ có hai cái vú ngà đây thôi
mười một, mười hai dậy rồi
mười ba, mười bốn vun lồi hơn ra

khe, truong, đèo, rú, góc nhà...
“quanh năm suốt tháng” phơi da ngoài trời
nắng mưa sương gió đắp bồi
vú em sừng sững vào thời thanh xuân

điểm hồng tâm như mũi sừng
(2200) vây quanh đỉnh nhọn một rừng cườm hoa
nằm chìm vào dưới lớp da
dây chằng, gân máu vun tùa mở thơm

em năng tắm suối tắm sông
nên càng phát triển đôi hồng tháp nâu
em là thiếu nữ Bâu
đốt rừng làm rẫy chặn trâu giữ bò

thả diều, đánh phéch, hát hò
chơi không phút⁽⁴⁰⁾, chuyện trò, trồng hoa
em thường trang trí ngôi nhà
(2210) với sừng-đầu-độc khác xa nhiều người

khi buồn lẫn với lúc vui
em mặc váy hở cho đùi săn da
em đi yếu điệu thướt tha
chuỗi cườm ngũ sắc ngân nga tiếng đồng

nếu như anh đã phải lòng
thì em sẽ cưới làm chồng, dễ thôi
ba năm ở rể qua rồi
em khăn gói đến nằm ngôi nhà anh

Bờ Y⁽⁴¹⁾ có nóc nhà tranh
(2220) khói com chiều ẩm tỏa quanh núi đồi
Kon Tum cây tiếp giáp trời
cả nhà em đủ một đời nắng mưa

l.

traí không thiếu gái không thừa
mà sao như thể cứ thừa em ra
em như một nhánh chà là
dày nắng nhưng vẫn mặn mà nữ nhi

bước vào ngưỡng cửa xuân thì
sắc nhan phơi phới khác gì Thái, Kinh
áo, váy em cũng xinh xinh
(2230) có hoa vẫn có ảnh hình thiên nhiên

hình như em rất có duyên
chưa yêu nhưng vẫn có quyền nhớ nhưng
anh người Tày Hạt cùng vùng
khi đi qua ngõ xin đừng ngoái nghiêng

em tuy sợ nhưng vẫn ghiền
để ngồi trong góc nhà riêng của mình
cây tươi nhờ có hoa xinh
em là thiếu nữ ương tình nuôi con

m.

con vành khuyên líu véo von
(2240) cành cây lật-mắt gió mon trón cười
anh đi cầm gậy làm dùi
xoáy một cái lỗ đất trời mới cho

em đi sau vừa chuyện trò
bỏ giống lấp đất chẳng tò mò chi
củ môn, củ trút, củ mì
nắng mưa vài tháng tức thì có ăn

vài ngày mở một buổi săn
con chồn, con oản... lưới giăng bẫy chờ
nếu như em biết làm thơ
(2250) vàng trắng mắc lưới đi vào thi ca

con trâu, con chó, con gà...
con kiến, con chuột... đều là bạn em
để gì sơ ý bỏ quên
đem vào chữ nghĩa cho thêm đậm đà

anh vào rừng nhớ lượm hoa
cho em dặt tóc che da gáy tròn
áo em trắng nõn bông gòn
gấu chạy một dải ngời hồn hoa văn

qua rồi cái tục cà răng
(2260) căng tai cũng đẹp, đeo khoen bảnh rồi
em thanh cao như bầu trời
yêu em anh để em ngồi ở đâu ?

làng Le đất của núi đồi
em Rơ Măm chọn gỏi đời cho hoa
nơi đâu cũng cỗi người ta
có anh hạnh phúc ấm nhà quanh năm

n.

em là một đại mỹ nhân
nhNh nha sống giữa đất gần trời xa
Vị Xuyên là chôn quê nhà
(2270) Bắc Quang là cõi em ra chào đời

nơi nào có núi có đồi
là y như có em ngồi với trăng
Quảng Ninh, Bắc Cạn, Cao Bằng
Lào Cai, Yên Bái... thưa rằng có em

Nà Ngần, Bò Lếch...mông mênh
bản làng rộn tiếng cười đêm nói ngày
em mang sắc tộc người Tày
thân thể sự nghiệp lỏng tay che trời

có hận cũng chỉ vậy thôi
(2280) con chim đã tắt tiếng đời véo von
mơ gì trong lễ thành hôn
quan lang hai họ bòn chòn đối nhau

tiếng hò càng có chiều sâu
càng tăng hạnh phúc mai sau đậm đà
người ơi cNh thận bước qua
dưới cầu thang cái lồng gà xả xui

sợi dây chằng màu đỏ tươi
chằng ngăn được trái tim người yêu nhau
gió ray rút mãi mối sầu
(2290) núi rừng như thể cùng đau với người

13.

cảm ơn em gái tuổi Mùi
một đời quyết giữ nụ cười sáng trắng
em đừng nên quá bận khoăn
con dê mà chẳng lảng nhãng chút nào

để anh cứ mãi chiêm bao
lái xe suýt đụng ngôi sao trên trời
năm nay sao, hạn em tồi
Mộc Đức, Ngũ Mộ có hơi rầy rà

em nên tìm người hào hoa
(2300) biết làm thơ để trừ tà giúp em
tiền tài có thể sáng lên
nếu có thi sĩ tặng thêm mấy phần

cảm ơn em gái tuổi Dần
cầm tinh con cọp không găm giữ ai
thành thơ nhờ cặp chân dài
đi quanh đi quN không ngoài câu thơ

cung Đoài, sao Thái Bạch chờ
ngăn em mơ mộng vật vờ linh tinh
đôi khi hồn vía bất minh
(2310) may mà em có Ô Tinh Lặn Lưng⁽⁴²⁾

mời em cứ việc ngập ngừng
nhìn cho rõ mặt để cùng yêu thương
hạn Thiên La cũng bình thường
bình tâm giữ chiếu trái giường làm tin

cảm ơn em gái tuổi Thìn
mang con rồng lộn về dinh nguyệt cầm
khi xưa em trót lỡ lầm
ghét thơ không chịu lấy chồng làm thơ

bây giờ “tức nước lờ bờ”
(2320) “nằm lên nằm xuống” dật dờ mộng sông
cung Càn, sao Thủy Diệu buồn
nghe trong cơ thể như tuồng máu phai

làm ăn thất lộc hao tài
hóa ra chỉ tại con bài hết linh
thương ai hơn được thương mình
tìm ông thi sĩ, ‘tâm tình hiến dâng’

cảm ơn em gái tuổi Thân
bỏ bấy khi xuống thế nhân sống đời
cung Tốn, sao Vân Hớn ngời
(2330) thông minh tài trí nên hơi độc tài

hãy cho đời mượn bả vai
để chép lên đó đôi bài ngũ ngôn
cái chi như thể cái hồn
vẫn còn chín ửng màu son trong ngoài

và trong mỗi nhánh tóc mai
Đường Vào Tình Sử⁽⁴³⁾ chưa phai dấu giày
yêu người chưa dám nắm tay
đã sinh ra được cả bấy con Thơ

cảm ơn con mèo đại khờ
(2340) một đời tuổi Mẹo lơ mơ suốt ngày
cung Khôn sao Thái Âm bày
trò chơi tình ái từ ngày măng tơ

không yêu thơ, lấy người thơ
để cùng vất vưởng bên bờ tồn sinh
hạn Tam Kheo vận vào mình
với chút li lợm, thông minh bất ngờ

một tay gây lại cuộc cờ
mà quanh năm vẫn ngậy thơ lạ lùng
lòng em lảng lướt như nhung
(2350) vốn là nền của thơ chung với tình

cảm ơn con chuột thông minh
chung thân tuổi Tý rập rình thâm đêm
cung Cấn sao Kế Đô kèm
trở nên năng động giàu lên mấy hời

gia tài là những cuộc chơi
gieo vắn ghép chữ lỗi thời đã lâu
thế nhưng quá đổi nhiệm màu
cuộc đời lấp lánh sắc màu đáng yêu

hạn Thiên Tính có hNn hiu
(2360) nổi tình em gợi theo chiều gió bay
hôn lên chiếc nhẫn đeo tay
để nghe thắm thiết đời này có nhau

có cần danh phận gì đâu
thân em tuổi Sửu, con trâu kéo cày
cảm ơn em chịu đắng cay
nuôi xanh hạnh phúc tháng ngày lúa đôi

mệnh Tang-Đổ-Mộc⁽⁴⁴⁾ sinh sôi
cần cù, mẫn cán, chịu lời nắng mưa
phía sau những luống cày, bừa
(2370) mọc lên con chữ đời thừa nhận không

giữa trời đất một tấm lòng
cho xanh ngọn lúa cho nồng tình nhau
em còn đứng vững mãi sau ?
hay nằm nhai lại nổi sâu mà chơi

cảm ơn con rắn sống đời
lột da giữ mãi một thời thanh xuân
em mang tuổi Tỵ đi cùng
hang sâu rú thẳm sông rừng ngát xanh

mệnh Sa-Trung-Thổ⁽⁴⁵⁾, thôi đành
(2380) làm người hiền triết Nh danh lánh trần
hạ Tam Tai chợt phân vân
ngậm trăm lá thuốc độ nhân thế này

lòng em trộn vụn rễ cây
uống vào trăm nổi đắng cay voi dằn
xin cầm lấy những mền thân
để bài thơ có điệu vần sáng trắng

oi em tuổi Dậu nhọc nhằn
con gà hàng xóm gáy quen giọng rồi
xế trưa đồng đặc lời mời
(2390) nhân tình trốn nắng nằm phơi bụi hồng

mệnh Thạch-Lựu-Mộc⁽⁴⁶⁾ long đong
có bươi có chải mới mong ấm lòng
có anh thì cũng như không
“đương oai diệu võ” long nhong mã ngoài

em lo lót ổ hẫ hoài
đàn con xinh xắn có đòi anh đâu
cảm ơn em những dải dầu
“nam nhi chi chí” hơi đâu trách buồn

cảm ơn con chó thân thương
(2400) với đời tuổi Tuất em luôn trung thành
chạy rông hít thở gió lành
rồi về quần quít hôn anh bù trừ

mệnh Đại-Hải-Thủy⁽⁴⁷⁾ hình như
chỉ có nước mắt đọng từ trái tim
đêm đêm áp đất nằm im
mà nghe thấy cả hồn tim xác ma

phân chia rành rọt chánh tà
yêu anh để được lân la đời thường
anh ăn thịt em gặm xương
(2410) có gì không ổn cũng nhường nhịn nhau

cảm ơn con ngựa quay đầu
về quê hương cũ hí sầm man man
em thân tuổi Ngọ da vàng
mất nhà từ thuở sang trang sử buồn

mệnh Thiên-Thượng-Hỏa⁽⁴⁸⁾ dễ thường
đầu hàng số mạng cùng đường được sao ?
em từ bèo bọt thành phao
đưa nhau về cõi chưa bao giờ ngờ

tuyệt vời như thánh địa thơ
(2420) anh ngồi chải tóc em, mơ ước thăm
làm thơ để thế dòng sông
đưa nhau về lại chốn trồng hoa xưa

ơi con heo dưới mái dờ
hai thước đất nện có vừa duỗi chân ?
em mang tuổi Hợi vào thân
tưởng thông dong hóa ra đàn độn thêm

với bốn mạng Thoa-Xuyên-Kim⁽⁴⁹⁾
em làm lễ vật trang nghiêm cho người
ăn rồi nằm có chi vui
(2430) chẳng qua chờ chết thành lười biếng thôi

rất may còn có chỗ ngồi
trong từng trang sách héo lời ngợi ca
đầu sao em cũng rất là
yêu cuồng nhiệt đủ người ta nhắc mình

14.

thưa em, tất cả người tình
mê em, không phải một mình tôi yêu
làm sao đếm được bao nhiêu
những Trư Bát Giới sớm chiều nhớ nhung

để gần em, khó vô cùng
(2440) để yêu em, lại vô cùng dễ thôi
làm sao cầm được tình người
để gì ngăn trái tim tôi thất tình

chính em, thủ phạm đại hình
trước tòa không được giảm khinh chút nào
nếu còn tiếp tục thanh cao
làm Tây Thi⁽⁵⁰⁾ giặt lụa đào bên sông

tôi đương nhiên có đèo bồng
nhưng mà có lý do không lỗi gì
mê em chẳng biết làm chi
(2450) làm thơ vớ vẩn và đi đứng đường

chập chờn rình mãi sắc hương
nắm không dám nắm mà buông không đành
con chim khó bỏ ngọn xanh
bởi trong lá biếc nặng cành trái thom

câu thơ lạc vĩa mắt hồn
xem chừng ngôn ngữ bào mòn đáng em
xin cho tôi kiểm lại xem
em trong lục bát trở nên thế nào

em không “là tấm lụa đào”
(2460) chỉ là cơn gió thổi vào lụa bay
bồng bênh trắng nõn như mây
nhờn như lẫn với thơ ngây, lạnh lùng

em là một cõi vô cùng
đời qua không hết những vùng sắc hương
thoạt trông giản dị, bình thường
mà mê hồn trận không đường thoát thân

em không là bụi hồng trần
để thời gian buộc phai dần phấn hoa
em là thịt ở trong da
(2470) một chút trầy sướt tươm ra máu buồn

em đôi khi là mùi hương
một đôi lúc là vết thương không lành
nhớ thương chẳng chịu để dành
để rồi thương nhớ chất thành núi cao

em thêm một thoáng chiêm bao
em thêm một chút tảo lao chuyện người
thèm buồn trong lúc đang vui
thèm cười trong lúc lặng người xót đau

em luôn luôn muốn đứng đầu
(2480) nhưng thường rất khoái đứng sau một người
thích làm khôn, nhưng rất vui
được tuân theo lệnh từ người mình yêu

em rất thích được cưng chiều
nhưng hay tự ái làm kiêu hững hờ
dễ tin nhưng rất nghi ngờ
dù em thích được phỉnh phờ khi yêu

em sợ đến tuổi về chiều
sợ nghèo, sợ xấu, sợ điều vu vơ
sợ ngủ gặp phải giấc mơ
(2490) sợ hạnh phúc chợt bắt ngờ vỡ tan

em ưng nói chuyện bàng quan
và mê nghe chuyện đầu làng cuối thôn
khi vui vuông cũng thành tròn
khi buồn đây vẫn bị mòn một bên

em thường có một thói quen
đáng quên lại nhớ, dễ quên nhớ hoài
quên tức thì, nhớ rất dai
nhất là những chuyện đông dài lúá đôi

em không toan tính lỗ lòi
(2500) trong việc từ thiện giúp đời đẹp ra
tấm lòng rộng rãi vị tha
tiền như ruột để ngoài da dễ dàng

em không ý niệm thời gian
luôn luôn thông thả nhẹ nhàng tự nhiên
siêu thị là điểm ưu tiên
để xài năm tháng hồn nhiên tận tình

em như hiền triết hiền linh
khi cầm tay lái một mình phố đông
rất may đời vốn nịnh đầm
(2510) em trôi trong một đóa hồng đáng yêu

với em, xuất sắc còn nhiều
nhưng xin vãn tạm bấy nhiêu gọi là
chắc chắn tôi đã khá già
nhưng chưa lN thN ngắm hoa tưởng người

nhìn em tôi chỉ thấy tôi
thấy tôi đúng một thằng lười, ba hoa
ngợi ca rĩ rả ngợi ca
làm y như có con ma nhập hồn

lê thê kéo nổi sáo mòn
(2520) cho thiên hạ dịp đánh đòn thẳng tay
cái lưng dài vẫn còn đây
cái mông tốp vẫn phây phây đợi chờ

chờ roi hay chờ em thơ
chờ cả hai thứ, lập lờ ích chi
đầu sao tôi cũng đã li
mặt mũi vàng-lá, thau, chì giống nhau

hôm nay hay đến mai sau
tôi là tôi vẫn lau chấu một mình
làm thơ, làm việc, làm tình
(2530) làm gì cũng thật hết mình, thành thơ

viết linh tinh vừa để chơi
vừa để hy vọng có người đọc chơi
việc gì đi với chữ chơi
thì đương nhiên đúng là chơi đúng rồi

câu thơ lục bát của đời
vốn mềm mại, vốn tuyệt vời biết bao
vừa chất phác vừa thanh cao
vừa bác học vừa hao hao quê mùa

vào tay tôi, thành trò đùa
(2540) vào tay tôi, thành nắng mưa bất thường
xin đời lượng thứ dung, thương
chừa cho tôi một con đường rút lui

rút chậm chậm, rút ngậm ngùi
rút về dưỡng sức rung đùi đọc thêm
ca dao tục ngữ mộng mênh
để bòn chút vốn làm nên chút về

đi so le, đứng so le
bây giờ viết cũng so le, tuyệt vời
tôi còn tôi, tôi có tôi
(2550) cái tôi lớn tựa ông trời con con

ngó lên thấy mảnh trăng tròn
y như miếng bánh bòn chồn đói khan
chống bàn tay lên mặt bàn
chủn bị đứng dậy, chàng-ràng bóng em

tiếc tình, định phóng bút thêm
bởi còn nhớ nhớ quên quên bộn bề
câu thơ cần có chỗ về ?
hay tôi cần cái bản lề của thơ ?

tự nhiên hụt hẫng bất ngờ
(2560) nghe luồng ón lạnh vật vờ bả vai
đứng im không kịp thở dài
dù cho có thở cũng hoài công thôi

bài thơ sắp chắm dứt rồi
ngáp lên ngáp xuống những hơi cuối cùng
em không thuộc loại vi trùng
là đáng cao cả vô cùng hiển linh

yêu em không dễ làm thình
yêu em là để làm tình tội thơ
tôi bây giờ, tôi bất ngờ
(2570) đã thành giọt nước mơ hồ trong em

em thai nghén để gì thêm
nhớ đừng quên ký ké tên tôi vào
dù sao cũng đã tào lao
có thêm ba xạo sẽ dồi dào hơn

đêm nằm ngủ bớt cô đơn
quờ tay trúng cái trống trơn cũng buồn
em trong lục bát có thương
bước ra một chút lên giường cùng tôi

cảm ơn em, tạ ơn đời
(2580) (câu này không phải của tôi, hay là...?)
bây giờ thật sự ợava
ok đi ngủ, em xoa bóp dùm

đều tay khắp cả tấm lưng
mạnh thêm ở chỗ lưng quần xem sao
tuyết bụi trắng xóa trời cao
Montréal vừa bước vào mùa xuân

sáng ra lòng thấy ngập ngừng
cấn miếng chả lụa tưởng chừng cắn em
hóa ra cắn trúng tay mình
(2590) câu thơ chảy máu thành linh, ngừng thôi

kính mời bạn tiếp sức tôi
ngợi ca em, chuyện cả đời chúng ta
câu thơ lục bát không già
và em hương sắc vẫn là sắc hương

nằm trong thơ, nằm trong giường
em đều có những bất thường tùy nghi
ngàn năm em vẫn xuân thì
đời không lãng phí những gì của em

cảm ơn em, cảm ơn tình
(2600) cảm ơn mớ chữ chân tình trở hoa

Luân Hoán

Montréal, 21-3-2008, ngày đầu tiên vào mùa xuân

ghi chú:

- . những chữ nằm trong hai ngoặc kép đôi “ x ” là tục ngữ hoặc một phần của ca dao
- . những chữ trong hai ngoặc kép chiếc ‘ x ’ là từ hiện đang dùng tại Việt Nam
- 1. Một câu thơ của Lê Hân, trang 28 tập Tinh Thơm Mấy Nhánh
- 2. Vô ngã: giáo pháp cơ bản của Phật giáo, một trong ba tính chất của sự vật
Khởi duyên: giáo lý Phật giáo, từ nơi đấng Thế Tôn giác ngộ Bồ đề
- 3. Trăm phương một hướng: từ câu Vọng mỹ nhân hề thiên nhất phương
- 4. Loa kèn: tên một loài hoa
- 5. Bạt Ngân Nguyễn Đức: Nguyễn Đức Bạt Ngân
- 6. Hầm; nấu cho chín nhừ
- 7. Thương Nguyệt: bút hiệu khi làm thơ trước 1975 của họa sĩ Trịnh Cung.
- 8. Dương Phù Sao: bút hiệu thứ hai của Phan Chánh Dinh (bh: Phan Duy Nhân)
- 9. Chân Như: chân lý đời đời không đổi
- 10. Uyên Nguyên: Cội nguồn sâu xa
- 11. Ngọc Hoa Tổng Nữ: Tổng Nữ Ngọc Hoa
- 12. Khuê môn bất khuất: người đẹp không ra khỏi nhà
- 13. Đông Ngô, Đông Hán: hai triều đại bên Tàu thời Hai bà Trưng và bà Triệu.
- 14. Xưa Cầm: áo cánh ngắn của sắc tộc Thái tại Việt Nam.
- 15. Tày Khao: tên gọi khác của người Thái trắng tại Việt Nam
- 16. Cái Úa : con chim mái trong một truyền thuyết của sắc tộc Mường tại Việt Nam.
- 17. Con Vúra: con tằm.
- 18. Ủn Mái: người đẻ ra dân bản theo truyền thuyết của người Mường.
- 19. Moãn: tên gọi khác dân tộc Mường.
- 20. Lang đạo: dòng họ người Mường (thường có: Bạch, Hoàng, Đình, Quách)
- 21. Áo Pắn: áo cánh ngắn của người Mường.
- 22. Áo báng: áo lót mặc bên trong
- 23. Đâm đuông: âm thanh phát ra từ những ống nứa gõ lên sàn nhà.
- 24. Khung mùa: ngày hội xuống đồng của người Mường.
- 25. Khèn lù: một loại nhạc cụ.
- 26. Ruộng chăm, ruộng rộc: ruộng có nhiều bùn loãng, đầm lầy.
- 27. Linga: bộ phận sinh dục đàn ông.
- 28. Yoni: bộ phận sinh dục đàn bà.
- 29. Bà mẹ xứ sở: thần Bhagavati của người Chiêm Thành
- 30. Bọt biển và mây: hai thứ kết hợp để thành thần Po Nogor, theo truyền thuyết.
- 31. 97: nữ vương Po.Nogor có 97 người chồng.
- 32. Chế Bồng Nga: vua đời 12 của Chiêm Thành, tên thật Po Binasor.
- 33. Cạy cửa: tục lệ người Dao, con gái 15 tuổi được ngủ riêng, cùng một con dao, gậy cửa. Ban đêm những chàng trai có thể cạy cửa vào ngủ chung, nếu vừa ý có thể quan hệ xác thật đến khi có thai sẽ tổ chức cưới. Trái lại nếu người nữ không thích, người nam vẫn cưỡng bức, người nữ có thể dùng dao giết chết mà không có tội.
- 34. Bia Bông: nhân vật nữ trang sử thi dân Bana.
- 35. Pơ Lang: hoa
- 36. Yang ca, Mụ gia: thần nước, hồn lửa.
- 37. Bong: váy của người Êđê

38. Nối dây: tục lệ nếu vợ chết có thể klấy chị hoặc em vợ
39. Đam San: nhân vật nam trong truyền thuyết Êđê
40. Krông Pút: nhạc cụ gồm 5, 7 ống tre lồ ô nối lại với nhau.
41. Bờ Y: một xã thuộc huyện Ngọc Hồi tỉnh Kontum.
42. Ô Tình Lận Lưng: tên một thị trấn của Luân Hoán.
43. Đường Vào Tình Sứ: tên một thị trấn của Vũ Hoàng Chương.
44. Tang Đớc Mộc: gỗ cây dâu
- 45: Sa Trung Thổ: Đất lẫn trong cát
46. Thanh Lưu Mộc: gỗ cây thạch lựu
47. Đại Hải Thủy: nước đại dương
48. Thiên Thượng Hỏa: lửa trên trời
49. Thoa Xuyên Kim: vàng làm đồ trang sức.
50. Tây Thi: người đẹp thời Xuân Thu dưới triều Việt Vương Câu Tiễn.

Diễn Tiến Một Trò Chơi

mời đọc trước khi xem bài

“Khai Nhịp Bàn Chử Xuân Mậu Tý”

thân tặng các bạn cùng chơi

Trong sáu mươi bảy mùa xuân đã qua, có được ít ngày mừng một Tết Nguyên Đán, giúp tôi bày ra vài trò chơi bất ngờ thú vị. Vào thời trai trẻ, còn ở quê nhà, có năm tôi cùng người bạn sinh thơ Phan Duy Nhân lên áo dài truyền thống dân tộc, đi chúc Tết những người chưa quen. Tôi một điều, hai chúng tôi không tìm ra áo the, áo gấm... đành phải mặc áo mưa ngay trong lúc trời đất không có triệu chứng gì sẽ mưa gió. Các gia chủ nạn nhân thường là những bậc trưởng thượng, danh tiếng vượt qua khỏi công cửa thành phố. Tiêu biểu là hai vị: Bác sĩ kiêm thi sĩ Thái Can, người không chết nhờ “*Anh biết em đi chẳng trở về*”. Và nhà thơ dính liền với ngụ ngôn La Fontaine Trần Gia Thoại, thân phụ của nhà nghiên cứu sử Trần Gia Phụng. Lúc đó anh Phụng còn ham đá bóng, tuy học cùng trường nhưng trên hai chúng tôi một năm, nên chưa chơi với nhau. Dĩ nhiên, nhờ kiêng kỵ đầu năm, hai chúng tôi được đón tiếp khá lịch và không ít kinh ngạc. Một lần khác, một mình một xe đạp, tôi xuất hành thật sớm ra hướng biển Thanh Bình. Sau đó ghé vào nhà Vương Thanh, tác giả Khu Rừng Mùa Xuân, kéo ông bạn bự con này đi ngắm sóng suốt mấy giờ liền. Kết quả Tết năm đó tôi bị cấm ăn bánh tét, thịt heo, dưa hành, củ kiệu... bù lại được năm đuổi ruồi, nhắm mắt uống Tiêu Ban Lộ.

Ra nước người, liền ba bốn năm, ngày mừng một, tôi chỉ đánh cờ-Hồ-Xuân-Hương với vợ để đón xuân. Ván ăn, ván thua, ván hòa, giúp tôi khám phá ra: “*hôn môi vợ cũng húng say tít mù*”. Rồi đến khi có được một nhóm bạn, ngày Tết vui hơn một chút. Có năm sáng sớm mừng một,

tôi xách xe ra chạy xuất hành với một xấp giấy nhỏ và một cây bút thứ thiệt. Bút giả tôi luôn luôn lặn trong quần. Cuộc xuất hành của tôi không định hướng, chỉ tùy thuộc vào sự thuận tiện di chuyển đến từng vị trí. Tôi ghé thăm hầu hết những bạn ở cùng tôi trong thành phố. Trước khi ghé đến nhà ai, tôi vừa lái xe vừa viết năm bảy câu thơ ra giấy. Nét chữ của tôi không kém ông Đồ của nhà thơ Vũ Đình Liên bao nhiêu. Đi đập đất, mừng tuổi, nhưng tôi chẳng vào nhà ai. Lòng cứ ngại bạn mình cũng đang tung bừa đánh cò xuân thì vô duyên lắm. Tôi chọn giải pháp dán thơ ngay lên nắm cửa, hoặc hộp thư rồi tiếp tục sang nhà bạn khác. Lòng vòng như vậy qua các ngã phố mùa xuân thật là tuyệt. Đúng ra thị dân Montréal đâu có ai cảm biết cái hương vị thiêng liêng của một ngày giao mùa, trọng đại nhất. Không có cái không khí tết nhất Việt Nam ở đất trời này. Nhưng trong lòng mình nhận ra đã là một hạnh phúc. Xe cứ chạy, thơ cứ bông bênh trong đầu. Những đoạn thơ vụn đó, không biết có đúng là thơ hay không. Tôi không giữ được trong trí nhớ câu nào. Nhưng nhà văn Song Thao, bạn tôi, lại nhớ rõ mấy câu đã dán ở cửa nhà anh:

*“Chúa xuân đang thở khò khè
nên đành phải đứng đầu hè tặng thơ”*

Chúa xuân ở đây đích thị là Luân Hoán. Mùa lạnh thỉnh thoảng tôi lên suyễn. Cái bệnh khí hậu Canada tặng cho mấy năm nay.

Không chỉ nhớ thơ tặng mình, anh Song Thao còn “tập hợp” được những đoạn tôi dán ở cửa nhà các anh Nguyễn Đông Ngạc, Hồ Đình Nghiêm, Lưu Nguyễn... Và đem nhốt chúng vào một bài Phiếm về “Thơ Xuân” đăng trên tạp chí Năng Mới số 18 tháng 3 năm 1999. Song Thao là tay viết phiếm cự phách của tạp chí Thời Nay ở Sài Gòn trước 1975, nên chúng ta không ngạc nhiên về giá trị tuyệt vời của Phiếm Song Thao hôm nay. Để nhìn kỹ hơn dung nhan những câu sáu tám, tôi viết chơi năm nào, xin trích thêm phần li xì dành cho nhà văn Hồ Đình Nghiêm:

*“Chúa xuân đến trước cửa nhà
làm tình kỹ quá, không ra rước vào”*
Đúng là đùa cợt hơn là thơ.

Mấy năm trước đây, khi đã về làm cư dân Montréal Nord, có hơi xa anh em. Tết, trời lạnh, lười, ngại đi lại, tôi nhờ công ty điện thoại Bell, mừng tuổi bè bạn bằng chính tiếng nói hương mật Quảng Nam của tôi.

Năm Giáp Thân, 2004, đúng 3 giờ 12 phút sáng mừng một, tôi dậy viết chóng vánh một bài bảy chữ, rồi sai nó đến xông đất bè bạn qua hệ thống *internet* của Videotron Canada. Nhờ phương tiện hiện đại, lần này chuyến xông đất của tôi được mở rộng gần khắp thế giới. Xuyên thủng cả bức tường lửa để về đến Việt Nam. Hiện diện ở Đà Nẵng, Sài Gòn, Hải Phòng, Hà Nội...Thôi thì đủ cả mà chẳng tốn một đồng lộ phí nào. Bài thơ thuộc loại xoàng, nhưng cũng được hai anh Hoàng Chiêu Nhân, Nghiêu Minh họa lại, trưng bày lên mặt-báo-trên-mặt-đất, thật là thích.

Năm nay, Mậu Tý 2008, đầu đêm cuối năm, nằm lim dim xem lại vài chương trình ca nhạc cũ, tôi thiếp đi nhẹ nhàng. Trong chừng mười lăm phút chập chờn đó, tôi gặp lại rất nhiều mùa Tết xa xưa. Từ thời *“ba năm lạng quạng xít người”* qua thời *“súng lạn lưng quần cho có chuyện”*, về đến tận thuở *“chân đeo kiềng bạc, cổ đeo bùa vàng”*...và tôi chợt vấp phải câu ca dao *“Tháng giêng ăn Tết ở nhà...”*. Không hiểu sao, tức thì tôi bám đuôi câu ca dao này, để mở ra trong đầu vô số câu sáu, tám. Câu này níu kéo câu kia. Nhưng hình như không có câu nào ra hồn. Cho đến khi hình ảnh *“khó quên được hột nút ruồi đầu môi”* xuất hiện. Thú vị quá, tôi tinh con chiêm bao. Mặt màn ảnh ViewSonic đậm một màu đen, nhưng chiếc Compaq vẫn còn mở. Tôi ngồi vào ghế, thực hiện những động tác bình thường, đủ để tám chữ gặp trong giấc mơ hiện lên màn ảnh:

“khó quên được hột nút ruồi đầu môi”

Đọc câu trên, tôi đoán chắc, hầu hết các bạn đều cho rằng, tôi tả chân cái nét duyên dáng, trời thương cho một số ít người nữ giàu nhan sắc. Không đâu, cái *hột nút ruồi* tôi bắt gặp ở đây, đáng tạo hoá đã phân phát đồng đều cho tất cả những người có thiên chức làm mẹ. Tám chữ tầm thường, không một chút thi vị. Nhưng thật tượng hình, ít nhất là theo nhận xét chủ quan của tôi. Xin bạn lưu ý về cái chỗ đứng của *“hột nút ruồi”*. Vị trí độc đáo này không là “khóe” hay là “mép” như thường thấy đâu đấy.

Thích thú với câu thơ, tôi quyết tâm cho nó một số bè bạn để thành một bài khai bút, dù còn mấy tiếng đồng hồ nữa con chuột Mậu Tý mới gõ cửa.

Một bài thơ, không nhất thiết câu sinh sớm nhất là câu mở đầu bài. Các bạn làm thơ chắc có nhiều kinh nghiệm về điều này. Câu tám chữ cuối năm Hợi của tôi mau chóng có thêm chín nhánh mọc mọc khác. Như vậy kể như đủ. Dù cũng có thể kéo dài. Cái thú của thơ lục bát ở điểm này, và cái hàm chông của thơ lục bát cũng ở ngay đó. Tôi không muốn kéo dài. Nhưng thật bất ngờ, ngay phút đó, tôi nhớ đến các bạn tôi. Và không chậm trễ mở hộp điện thư. Tôi ghi một loạt địa chỉ của Song Vinh, Song Thao, Phạm Cao Hoàng, Nguyễn Đông Giang, Mai Văn Phấn, Trang Châu, Phan Ni Tấn, Triều Hoa Đại, Thanh Trí, Mai Khắc Ứng, để gửi câu:

“Đầu năm gõ chơi mấy câu thay lời chúc. Đề nghị anh chị, mỗi người gõ tiếp vài câu cho vui. Cảm ơn. LH”

Trước khi *click* vào nút *send*, tôi cho vào *attach files* đoạn thơ:

*“ngỡ rằng mai mới vào xuân
hôm nay Tết đã về cùng với em
tôi nằm chẵn gối hai bên
giật mình, mặc áo, nhồm lên, vái chào
đôi môi chúm chím hoa đào
em đẩy tôi xuống cũi nào thật vui*

*tỉnh ra, tiếc, nhớ, ngậm ngùi
khó quên được hột nút ruồi đầu môi
xuân và Tết thật đẹp đôi
tôi, em tiếp sức nhau ngồi làm thơ”*

Điện thư của tôi được gửi đi lúc 19 giờ 32 phút, 18 giây, thứ tư, ngày 06 tháng 02 năm 2008, nhằm ngày nguyệt tận năm Đinh Hợi. Một vài phút sau, suy đoán kết quả không khả quan, cộng thêm bản tính tham lam, tôi gửi lời rủ rê đến một số bạn khác nữa.

Từ mấy tuần nay, địa chỉ điện thư của tôi được một nhóm bạn ghi vào danh sách nhận thư của họ. Đây là một hân hạnh. Và nhờ đó, tôi đọc ké được khá nhiều tin tức sinh hoạt văn học. Không cần nhắc kỹ, tôi *reply to everyone* cho toàn bộ

danh sách:

*nguyen.bichnga,duoctran,nguyenhuuthuy,thieukhanh,ban_n,
Ba_png,buithanhtuan,chithieu,đinhlamthanh,dovanbau,d
ucpho,hadinhthao,hanguyendung,haovinh,Hple,hoanggiavi
et,khanhai,lamchuong,lebao_hoang,levantrung,luphamngo
c,lydoi78,ngkc,nguyenbavan,NghiCTran,nguyenhanchung,
phanbathuyduong,Quang.XDo,Vthien198,vanba1952,laiqn
am.*

Thư đã gửi đi. Trò chơi đã phổ biến. Tôi ngồi đợi. Dưới nhà, bà xã tôi đang lên hương đèn cúng rước ông bà, gia đình nhà Táo, các đức Phật cùng mấy ông Quan Công, Bồ Đại...Mùi hương thoang thoang thơm. Phòng khách có bày đào tươi, cúc thật, nhưng mai vàng vẫn là những cành giả. Tết năm nào cũng lặp lại như vậy. Những tưởng năm nay có cậu cháu đích tôn, Benny Le, chưa đầy hai tháng tuổi về thăm, nhưng không. Trời khá lạnh. Đêm không tuyết bay, vẫn trắng cả mặt đất, bởi tuyết tồn kho *Ville* chưa kịp dọn. Nhìn đất trời rồi nhìn lại màn ảnh, *inbox* của Yahoo báo có thư.

Thì ra, anh chàng Song Thao nhanh thật. Trong điện thư lúc 23 giờ 01 phút, 17 giây, web, 6 Feb, anh viết:

“Chờ đón giao thừa, gõ hai câu tiếp rồi đây”

Dù chỉ hai câu Song Thao cũng cNh thận cho vào
attach:

“*Thơ anh đậm nhụy đậm chồi
thơ em lộ cái hoa phơi vô thường*”

Được quá. Tôi mỉm cười khoan khoái. *Cái Hoa phơi vô thường* thật gần gũi, thân tình. Loại hoa quý mà không hiếm này anh Song Thao vẫn thường *forward* cho tôi thường ngoạn. Dù nở tròn, nở dài, nở vun vức đều là vưu vật của đời. Nhưng kìa, cái ông này, không chịu khó bắt vần gì cả.

Đang toan tính tìm cách chuyển mạch thơ, tôi nhận được hai câu của người bạn vàng thân thiết, Song Vinh:

“*thơ thom ngát tỏa ngàn hương
đơm hoa xít lạ thom đường mình theo*”

Hai câu này, tiếp chân hai câu của Song Thao thật ngon lành.

Một điện thư khác lại tới. Người nữ đầu tiên tiếp hơi cho thơ đã xuất hiện. Chị Thanh Trí, một họa sĩ tốt nghiệp ưu hạng khóa 1 trường Quốc Gia Cao Đẳng Mỹ Thuật Huế năm 1961, góp hai câu:

“*Thơ anh nhụy phấn gieo tình
thơ em cánh lụa trắng tinh xuân thì*”

Đây không phải là người làm thơ qua đường. Chị Trí mê và có khả năng về hội họa lẫn thi ca. Chị đã từng trình làng tác phẩm thơ, họa vào năm 2004. Trên sân chơi điện toán, chị có phần đất riêng, tọa lạc tại <http://www.art2all.net/tranh/thanhtri/thanhtri.html>, Mạn phép chủ nhân, kính mời các bạn ghé thăm. Tôi tin rằng các bạn sẽ vừa lòng, vì dòng thơ của họa sĩ Thanh Trí lúc nào cũng mượt mà màu sắc lẫn hình ảnh.

Hộp thư Yahoo đang vắng. Tôi mở *luanhoan@gmail* và bắt gặp một người bạn từ xứ Huế, Mai Khắc Ứng. Anh là con dân của xứ Nghệ Tĩnh từ năm 1935. Yêu chữ nghĩa, anh cũng cố chỗ ngồi trong văn học của mình bằng việc ấn

hành 12 tác phẩm biên khảo về lịch sử. Năm 2007, bạn văn ở Montréal có dịp gặp anh với tập thơ anh in chung với các bạn ở quê nhà. Bốn câu anh Ứng gửi cho vẽ cho ta ý niệm về thời gian, vừa giật mình, vừa tự tại:

*“xuân còn Tết đã ngẩn ngơ
thì ra Tết chỉ một giờ phơi pha
xuân trăm ngày, Tết thoáng qua
‘vui như Tết’ lại đậm đà cõi xuân”*

Đêm cuối năm “con heo vàng”, (thứ tư ngày 06-02-2008) của tôi, khép lại bằng cuộc trò chuyện cùng nhà thơ Nguyễn Đông Giang, từ San Jose gọi chúc Tết. Ngọc (tên thật của Giang) không nhận được lời rủ tham dự trò chơi. Anh không lên “mạng”. Hình như mọi trao đổi bằng điện thư, anh thường nhờ cậu con trai. Tiếc thật.

9 giờ 27 ngày mừng một, tôi nhận được Thơ của Mai Văn Phan từ Hải Phòng. Nhà thơ họ Mai này nhỏ hơn ông họ Mai sử học 20 tuổi. Họ không là bà con của nhau. Nhưng cả hai, chắc có chút ít “dây mơ rễ má” với ông vua Mai Hắc Đế. Mai Văn Phan làm thơ khỏe, có đầy đủ cũ, mới, tân hình thức. Anh đã cho xuất bản 6 thi phẩm. Bốn câu lục bát anh gởi thật lãng mạn, bay bướm:

*“tiếng chuông năm mới bắt ngờ
như cơn gió nhẹ đặt hờ bờ vai
môi em làm chót then cài
mà sao hương ảm ra ngoài song thưa”*

Cùng với thơ Mai Văn Phan, khai bút của Phan Ni Tấn cũng đến:

*“thơ em đẹp, đẹp nên khờ
anh đừng cười nhé để mờ dáng em
cái dáng nhiều lúc nhá nhem
cứ tưởng là bước... Tiên kèm miếng xuân”*

Anh bạn thi sĩ kiêm nhạc sĩ này, viết thẳng vào hộp thư, không bỏ dấu nên tôi đã hiểu sai một chữ. Anh phải vội vã nhờ tôi sửa sai, sợ thiên hạ hiểu lầm anh tự khen thơ mình. Chữ thứ tư câu thứ nhất chính xác là chữ “đẹp”, một

chữ tượng hình, đầy ý nghĩa. Tôi đã đoán thành chữ “đẹp” như một nhấn mạnh bình thường. Chữ “đẹp” của Tấn phải chăng là hình ảnh một chiếc lá ? (*lá tre, lá mít, lá vông.../lá nào cũng gói được dòng thơ anh/ trăm năm một ngọn lá lành/ mở ra đầy đủ ngọn ngành thế gian – LH*). Một điểm đặc biệt khác: dù chỉ bốn câu thơ, người bạn tôi cũng không quên cái từ đặc trưng “Miếng” của anh thường sử dụng.

Ngồi chờ tin thơ như đang ở tổng đài hành quân, tôi nhNh lại tên một số bằng hữu và thấy sót các anh Phương Triều, Hoàng Xuân Sơn, Thái Tú Hạp. Với Thái Tú Hạp, ông bạn chủ bút nhật báo Saigontimes, không khác gì ông bạn Ngọc Hoài Phương, chủ bút nguyệt san Hồn Việt. Cả hai ông nhà thơ, chủ báo này gần như không bao giờ biết hỏi âm điện thư. Nên tôi cho phép đuôi bút chì tiết kiệm bớt nhíp gõ bàn phím. Một nhà thơ trung niên, đầu tàu một tạp chí văn học nổi tiếng, không ngại làm thơ tình và rất nhiệt tâm với bằng hữu, nhưng tôi không dám bén tiếng mời đến anh, vì thấy ra cái bận rộn của vị chủ bút Hợp Lưu, Đăng Hiền. Tương tự bận rộn với văn học như vậy, còn có ông con rể đất Quảng Nam của tôi Nguyễn Mạnh Trinh, và ông bạn đang sống trong ảo tưởng Hồ Thành Đức. Chẳng quên mà lợt số, vì vậy.

Từ đoạn thơ của Phan Ni Tấn, Sử Mặc Hoàng Xuân Sơn chơi liền bốn câu:

*“nghe lạnh căng ?! quên bận quân
ờ thì da sậm bồ quân cũng là
chút duyên nằm cõi ta bà
nhắm con mắt lại nhìn ra hồng trần”*

Bạn đọc thấy đã không ? Tôi gật gù mỉm cười, muốn tham gia vào câu thơ. Suýt chút nữa, tôi xóa đi hai cái dấu trước chữ “quên”. Và biến hai chữ “*quên bận*” thành hai chữ “*tặng mắt*”. Dĩ nhiên phải có một dấu hỏi nằm sau lưng chữ “*quân*”. (nghe lạnh căng, tặng mắt quân ?). Sao kỳ vậy ? Bởi tôi chạnh nhớ câu ca dao: “*thương nhau cời*

áo cho nhau”. Thời @ này, áo đổi thành quần đâu có gì quá lớ ? Xin lỗi bạn Sơn nhé, tôi chỉ thoáng nghĩ chơi vậy thôi.

Cũng thích thú đoạn thơ trên như tôi, Phan Ni Tấn liền gởi tặng cường sáu câu nữa:

*“hồng trần ai có nhìn gần
sẽ mừng như bắt được phần nên thơ
sau cơn sột soạt bơ phờ
em xin mặc lại cái tờ thanh xuân
đừng tiếc nữa, đừng phân vân
về đi kéo chị băng khuâng giữa dòng”*

Bài khai bút đến lúc này đã lỏng lẻo chắt “*Lá Hoa Cờn*” của cố thi sĩ Bùi Giáng. Sự đóng góp nhiệt tình (số lượng câu) của Phan Ni Tấn, có thể gây thắc mắc cho các bạn khác. Nghĩ vậy, nên tôi có phần thiếu trung thực khi tự ý cho bút hiệu của Phan Ni Tấn là Nhị Đương, đứng tên chủ quyền đoạn thơ trên. Xin lỗi nhà thơ và các bạn.

Trong danh sách được nhận lì xì là hai câu lục bát của nhà văn Nam Dao, có tên tôi. Nhận quà xong, tôi cảm ơn anh Dã Tượng (bút hiệu của Nam Dao) bằng cách buộc anh phải làm thơ một lần nữa. Đây không phải là một trả lễ mà là một đòi hỏi. Nhưng với tinh thần yêu văn học nghệ thuật, tôi tin anh Nam Dao thứ lỗi. Và đúng như tiên đoán, điện thư tôi chuyển đi lúc 10 giờ 41 phút. Đến 19 giờ 9 phút, tôi có thêm sáu câu của anh Nam Dao:

*“dầu đi cho trọn đường trần
khói hương hờ hững một lần thoáng qua
những là, từ ấy, bước ra
ai mong đếm hết những phiêu pha này
thôi thì uống, uống cho say
giơ tay vẽ nốt đám mây lưng trời”*

Một chút gì Đoạn Trường Tân Thanh lãng đãng trong những ngày xuân nhật.

“*Tình Xanh Mấy Nhánh*” của Mississauga đã trở về vùng đất thời còn cấp sách, thung lũng hoa vàng, San Jose.

Nhưng nhà xuất bản Nhân Ảnh vẫn tiếp tục khiêm nhường hiện diện, nên Lê Hân không chậm gọi về tôi mấy nét hiền lành:

*“tin vui thường đến bất ngờ
em về lặng lẽ đúng giờ hoa khai
trầm hương theo cánh lưng dài
lách vào vừa kịp kết bài thơ xuân”*

Ngày mừng một Tết của tôi nhẹ nhàng bước vào đêm. Tôi xem nhà văn Nguyễn Ngọc Ngạn nói về mùa xuân từ một DVD đã cũ. Những lát bánh tổ thời ở quê nhà hình như ấm miệng hơn bây giờ. Mút gừng, mút hạt sen, mút dừa, mút bí...năm nay có phần ngon hơn những năm đã đi qua. Chúng tôi không có hạt dưa. Riêng cá nhân tôi chưa biết cắn nhuần nhuyễn cái thứ hạt hữu duyên này. Tết ở Montréal, ngoài ba đứa con, chúng tôi không có thân nhân nào. Bè bạn cũng chẳng còn đủ mười ngón tay. Vợ chồng Tường Khanh, người bạn láng giềng cũ, đã viếng nhà, cho quà từ đêm ba mươi. Ngồi buồn, tôi gọi thăm Thành Tôn. Anh nhà thơ chân chất, từng thú thật với Song Thao: *“qua hải ngoại là thoát được cái nạn ăn Tết”* nghe thật thảm nhưng có lý quá chừng.

Bước vào ngày mừng hai, vợ tôi trở vào hăng may. Để làm quà đầu năm, tôi làm chú tài xế. Thật ra đã là bác tài cho vợ từ ngày một đoạn đường Pie IX đóng cửa 6 tháng tu sửa ống cống. Montréal năm nay khá giàu tuyết. Mỗi trận mang vóc dáng bão, ngân sách thị xã thâm thủng non non hai chục triệu. Đã có đến bảy lần thNm quyền thành phố bắt buộc phải vung tay như vậy. Phó thường dân như tôi cũng chợt thấy *“nhức đầu vừa phải”*. Không có gì chán hơn những ngày bão tuyết. Tuyết đã trở thành cát, bùn lẫn sương mù. Đường bầy nhầy trơn trượt. Cầm tay lái nhiều khi như làm xiếc. Vừa chạy vừa hồi hộp. Bốn chiếc lốp mùa đông chỉ hạn chế những cú trượt ngã nghiêng khi

thắng xe bắt ngờ, phóng đi vội vã hoặc quẹo mặt, rẽ trái không giảm tốc độ. Có lúc thấy mà thương cho chiếc xe. Nó phơi tuyết gió nhiều hơn chủ nhân, bởi tôi ra đi cũng như trở về đều từ ruột *garage*. Cái *job* không lương này coi vậy mà đủ sức đui đờn được mấy anh vi khuynh cảm cúm. Tôi rõ ràng khỏe hơn mọi năm. Cái điệp khúc “*chắc anh không qua khỏi mùa đông năm nay*” đã không có dịp để tôi lặp lại với Lý.

Gần hai giờ làm một chút bổn phận phu quân qua nhanh. Tôi về ngồi trước màn hình đọc thơ anh Phương Triều từ Texas. Tôi chưa được gặp nhà thơ này bao giờ, nhưng sự thân mến đã có khá lâu. Thơ của anh thờ bằng xúc cảm chân thật, bắt ngát từ cuộc sống giàu hoạn nạn của chính anh. Tám tác phẩm vừa thơ lẫn văn đã chào đời đều bụ bẫm. Chẳng thể trông không mà *Giọt Sữa Đát* này được đến bốn mươi ba văn nhân, thi sĩ lên lời ca ngợi, tán thưởng. Đoạn thơ anh Phương Triều tiếp hơi khác hẳn với những đoạn tôi đã nhận. Trang trọng, thâm trầm và man mác buồn. Tình người, tình bạn, tình văn chương thật khảng khí:

*“thơ đâu giữa giấc li bì
đêm qua túy lý cũng vì bạn xưa
anh còn gặp được trong mơ
nàng thơ chung thủy vẫn chờ đợi nhau
tha hương dầu có thế nào
chút thơ cũng đủ nao nao ý tình”*

Lung lửng trưa mừng hai, cả bốn hộp điện thư của tôi đều dúi meo (yahoo, hotmai, gmai, videotron). Tôi kiểm lại danh sách đã được mời gọi. Chú ý đặc biệt đến nhóm bạn của chị Bích Nga. Phát hiện trong nhóm có thật nhiều nhà thơ bác học. Những ông vua thi ca chuyên trị một mình một cõi. Từng lẩy lừng với những bài hư cấu thất tình, lãng mạn tuyệt vời. Với họ, trò chơi của tôi khó thích hợp. Làm sao có thể tiếp tay. “*Im lặng là vàng*” là một xử lý đúng đắn. Nhưng tôi cũng hơi ngạc nhiên. Trong đám hào kiệt ấy, có

một tay rất ghiền thơ. Với anh, loại nào anh cũng chơi, loại nào anh cũng tới. Tôi thử nhắc lại. Có kết quả tốt ngay. Hà Nguyên Dũng gửi liền cho tám câu

*“đầu năm tôi phóng thích tôi
khỏi vòng còm áo lên ngôi lơ mơ
bốn bề thoáng ngát hương thơ
tôi he hé cặp môi chờ nụ xuân
giật mình, nghe những bước chân
tưởng... ông Trời phải đích thân tìm mình
bước chân của vợ xinh xinh
choàng vai em, thấy tay mình đầy xuân !”*

Khi đánh máy thơ, tôi thường đọc lướt qua, rồi gõ. Nên đôi khi có nhiều chữ bị thay đổi một cách tình cờ. Nhiều bạn không rõ, tưởng đã tự viên cố ý đổi thay. Trong bài thơ Hà Nguyên Dũng, thoát đầu tôi gõ chữ “*của*” trong câu thứ bảy, thành chữ “*cô*”(bước chân cô vợ xinh xinh). Rất may kịp phát hiện sửa sai. Tôi rất thích câu số sáu: “*tưởng...ông Trời phải đích thân tìm mình*”. Nó vẽ ra đủ cái-tôi rất “hoành tráng” của những người làm thơ.

Như vậy trong nhóm của chị Bích Nga, ít ra tôi cũng dự được một ông thi sĩ. Thật ra, trước đó, một người đẹp, chị Ngọc Yến, bạn chị Nga, đã gửi cho tôi bốn câu ngũ ngôn, gọi là chúc Tết. Sẽ ông ánh biết bao nhiêu khi có thêm một bàn tay ngọc, trau chuốt cho bài thơ. Tôi nhen nhúm ý đồ chuyển đoạn ngũ ngôn qua thể lục bát. Vài cú điện thoại quảng cáo đến bất ngờ, kịp xóa đi cái thày lay của tôi, gián tiếp giúp tôi đỡ mang tiếng vô phép. Tuy vậy, tôi vẫn chưa bỏ ý định mời gọi người đẹp. Tôi nhắn thêm mấy dòng. Lúc bấy giờ, các đoạn thơ đã được ráp nối thử, kể cả viết thêm đoạn cuối. Tôi không chơi khó, nhưng yêu cầu người đẹp viết tiếp vào đoạn thơ Hà Nguyên Dũng. Có lẽ vì vậy chị Ngọc Yến phải dùng một âm thích hợp với chữ “*xuân*” (chữ cuối câu cuối của Dũng). Và chữ “*ngừng*” vì thế có mặt:

“anh ơi xin chớ vội ngừng

*cho em vài chữ kéo hương phấn tàn
xuân đi rồi lại xuân sang
nỡ nào vứt cái ngàn vàng của em”*

Đoạn thơ của chị Yến có hẳn là chân chất ? Vì chị đánh máy không bỏ dấu, lúc mới đọc, tôi không phát hiện kịp cái tế nhị, dí dỏm trong cách viết của chị. Tôi đề nghị chị thay câu “ *cho em vài chữ kéo hương phấn tàn*” bằng câu “*cho em góp chữ kéo hương phấn tàn*”. Câu thơ tôi đề nghị, nghe qua có vẻ phù hợp. Nhưng nó rõ ràng vụng và yếu hẳn, nếu hiểu với tính cách Nhị dụ qua từ “chữ” ở câu hai. “Hương phấn” chỉ làm rõ nét đẹp của mỹ nhân. Nhưng “hương phấn” mới lột được trạng thái hoạt động của hệ thần kinh đang kích thích, chú ý vào một sự việc. Tán hươu tán vượn của tôi có thể chín mươi phần trăm trật đường rây. Xin các bạn đừng phiền về cái ba hoa này. Thế nhưng chưa hết. Câu cuối của chị Yến dùng ở âm “em”. Không liền vần với âm “mừng” ở câu đầu đoạn kết được viết trước. Để bài thơ liền mạch, tôi thêm hai câu:

*“có say nhưng môi chưa mềm (lấy ý câu quen thuộc
rượu làm mềm môi)*

vẫn còn gù gật xuống lên cầm chùng”.

Bài thơ đã tạm kết nối được gởi đến các tác giả xin ý kiến. Rất mau chóng, một bạn cho rằng hai câu chuyển mạch trên có vẻ *mặn* quá. Tôi cũng ngại, vì trong đám góp thơ có cả những đấng nữ nhi. Nghĩ vậy, tôi đành thay bằng câu đầy gượng ép:

“hoa theo hoa nở bùng lên

hương xuân chớm bước vào thềm khiêm cung”.

Chuyện đề nghị bạn bè viết tiếp vài câu lục bát, có lẽ không làm phiền ai nhiều. Nhưng kết nối để thành một bài liền mạch, tương đối hợp tình ý ai cũng hài lòng không phải là đơn giản. Tôi thử ráp đi lắp lại nhiều lần. Chế thêm những câu chuyển mạch nhưng cũng không mấy ổn. Lần lắp ráp áp chót có thứ tự như sau: đoạn mở đầu + Mai Văn Phấn + Song Thao + Song Vinh + Thanh Trí + Phương

Triều + Phan Ni Tấn + Hoàng Xuân Sơn + Nhị Đuông + Lê Hân + Mai Khắc Ứng + Hà Nguyên Dũng + Ngọc Yến + đoạn kết.

Khi nối thơ lại với nhau, tôi nhận ra số lượng câu thơ của các tác giả không được đồng đều. Tôi đề nghị Song Thao, Song Vinh, Thanh Trí bổ túc thêm và được chấp thuận. Dịp này bạn Mai Văn Phần cũng nhờ đổi mấy chữ. Câu “*Như cơn gió nhẹ đặt hờ bờ vai*” trở thành “*bút măng tay gió đặt hờ lên vai*”. Sang và yếu điệu hơn nhiều.

Những ngày mừng ba, mừng bốn trời “rét đậm” và mịt mù tuyết. Chị Lý nhà tôi lại cúng đưa ông bà. Cô nàng thỉnh thoảng xướng mấy câu lục bát rất ngộ. Trong lúc bài thơ của chúng tôi vẫn còn đậm chân tại chỗ.

Bước qua ngày mừng năm, tôi nhận được điện thư của nhà thơ Sương Mai. Chị Mai là bạn chị Thanh Trí, có nhã ý muốn gia nhập cuộc chơi. Dĩ nhiên tôi rất vui lòng và đề nghị chị chen chân vào chỗ nào thấy thích hợp. Chị Sương Mai gởi sáu câu với ghi chú xin sát cánh sau lưng tác giả Gió Lửa, Đất Trời...nhà văn Nam Dao. Tôi ngờ rằng, chị Bùi Phụng Mai, mẹ đẻ của những thi phẩm Thoáng Chút Hương Xưa, Trăng Mộng...từng gởi đầu thật kỹ những Khoảng Chơi Vơi, Trong Buốt Pha Lê, Tiếng Cồng...của giáo sư Nguyễn Mạnh Hùng, nên muốn nắm gần để lấy hơi chẳng ? Nghĩ kỹ lại “cái thích thích” văn nghệ này có thể đảo ngược, bởi Sương Mai cũng lành như những câu thơ chị gởi:

*“mùa xuân âm tiếng gọi mời
hãy cùng nhau dự cuộc chơi tung bồng
cùng nhau nhấp chén rượu xuân
ngâm thơ thưởng nguyệt cùng chung đất trời
trăm năm là mấy cuộc đời
vui xuân kéo phí hời người người ơi”*

Cuộc chơi đã chính thức khóa sổ dù tôi vẫn đợi. Việc sắp xếp cuối cùng bắt buộc phải hoàn tất. Thay vì ghép thơ chị Ngọc Yến vào cuối đoạn Hà Nguyên Dũng, tôi đưa chị làm gạch nối giữa Mai Khắc Ứng và Nam Dao. Sự thay đổi này, giúp tôi bỏ đi hai câu ngược ép như trên đã kể. Nhưng vẫn phải viết lại hai câu : *“rượu với môi chẳng chịu mềm/ vắn vợ gối mộng qua đêm bản thân”* cho ba đoạn thơ ăn khớp nhau. Tôi chọn thơ Hà Nguyên Dũng đứng ngay trên đoạn kết. Bởi thơ Dũng khá đậm nét về cái-tôi. Từ cái-tôi của Dũng chuyển qua cái-tôi của tôi rất tự nhiên. Và bài thơ hoàn tất có lẽ tương đối mạch lạc.

Chuyện khai bút đầu năm đã lên mốc, đóng meo từ lâu. Nhưng tôi tin vẫn còn là một trò chơi của khá nhiều người. Hy vọng bạn đọc lại bài thơ vắn về này một lần nữa với sự nghiêm khắc chừng mực.

Luân Hoán

Khai Nhip Bàn Chữ Xuân Mậu Tý

*luân hoán mở, chuyển mạch, kết
mai văn phấn, song thao, song vinh, thanh trí, phương triều, phan ni
tấn,
hoàng xuân sơn, nhị đuông, lê hân, mai khắc ứng, ngọc yển, nam dao,
sương mai, hà nguyên dũng,
tiếp hơi*

ngỡ rằng mai mới vào xuân
hôm nay Tết đã về cùng với em
tôi nằm chẵn gối hai bên
giật mình, mặc áo, nhồm lên, vái chào
đôi môi chúm chím hoa đào
em đặng tôi xuống cõi nào thật vui
tỉnh ra, tiếc, nhớ, ngậm ngùi
khó quên được hột nút ruồi đầu môi
xuân và Tết thật đẹp đôi
tôi, em tiếp sức nhau ngồi làm thơ

tiếng chuông năm mới bắt ngờ
búp măng tay gió đặt hờ lên vai
môi em làm chót then cài
mà sao hương ảm ra ngoài song thưa
(Mai Văn Phấn, Hải Phòng)

chắc là vách hờ gió đưa
cái tình nhút nhát mới vừa ham chơi

thơ anh đậm nụ đậm chồi
thơ em lộ cái hoa phơi vô thường
một đời sống với sắc hương
dù rằng từ một cái xương sườn buồn
(Song Thao, Montréal)

Em Từ Lục Bát Bước Ra

thơ đan nỗi nhớ nỗi thương
nỗi chờ nỗi đợi vẫn vương tiếng cười
chơi xuân đón tết hai hồi
quê nhà mừng một quê người mừng hai
dáng xuân nNỳ lộc thoát thai
ru đêm ngon giấc ru ngày tha hương
thơ thơm ngát tỏa ngàn hương
đơm hoa xứ lạ thơm đường mình theo
(Song Vinh, North Carolina)

lẳng lơ mây chạm lung eo
tựa như hai dải tơ vèo lung linh
thơ anh nhụy phấn gieo tình
thơ em cánh lụa trắng tinh xuân thì
(Thanh Trí, California)

thơ đâu giữa giấc li bì
đêm qua túy lúy cũng vì bạn xưa
anh còn gặp được trong mơ
nàng thơ chung thủy vẫn chờ đợi nhau
tha hương dầu có thể nào
chút thơ cũng đủ nao nao ý tình
(Phuong Triều, Texas)

yêu nhau chẳng dễ làm thình
mở lòng thành một trang kinh bất ngờ

thơ em đẹp, đẹp nên khờ
anh đừng cười nhé để mờ dáng em
cái dáng nhiều lúc nhá nhem
cứ tưởng là bước... Tiên kèm miếng xuân
(Phan Ni Tấn, Toronto)

nghe lạnh căng ?! quên bạn quần
ờ thì da sạm bồ quân cũng là

chút duyên nằm cõi ta bà
nhắm con mắt lại nhìn ra hồng trần
(Hoàng Xuân Sơn, Laval)

hồng trần ai có nhìn gần
sẽ mừng như bắt được phần nên thơ
sau cơn sốt soạt bơ phờ
em xin mặc lại cái tờ thanh xuân
đừng tiếc nữa, đừng phân vân
về đi kéo chị băng khuâng giữa dòng
(Nhị Duông, Toronto)

xuân tiêu mấy cuộc mặn nông
cõi trăm năm chỉ một dòng tóc tơ

tin vui thường đến bất ngờ
em về lặng lẽ đúng giờ hoa khai
trầm hương theo cánh lung dài
lách vào vừa kịp kết bài thơ xuân
(Lê Hân, San José)

pháo chuột chọt nổ chọt ngưng
rừng minh oản cả cái-lung-chào-cờ

xuân còn Tết đã ngNn ngo
thì ra Tết chỉ một giờ phôi pha
xuân trăm ngày, Tết thoáng qua
“vui như Tết” lại đậm đà cõi xuân
(Mai Khắc Ứng, Huế)

anh ơi xin chớ vội ngừng
cho em vài chữ kéo hung phần tàn
xuân đi rồi lại xuân sang
nỡ nào vứt cái ngàn vàng của em
(Ngọc Yến, quận 10 Sài Gòn)

rượu vui môi chẳng chịu mềm
vNh vợ gối mộng qua đêm bản thân

dầu đi cho trọn đường trần
khói hương hờ hững một lần thoáng qua
những là, từ ấy, bước ra
ai mong đếm hết những phiêu pha này
thôi thì uống, uống cho say
giơ tay vẽ nốt đám mây lưng trời
(Nam Dao, Québec)

mùa xuân ấm tiếng gọi mời
hãy cùng nhau dự cuộc chơi tung bưng
cùng nhau nhấp chén rượu xuân
ngâm thơ thưởng nguyệt cùng chung đất trời
trăm năm là mấy cuộc đời
vui xuân kéo phí hơi người người ơi
(Sương Mai, Fair Oaks California)

đầu năm tôi phóng thích tôi
khởi vòng cơm áo lên ngôi lơ mơ
bốn bề thoáng ngát hương thơ
tôi he hé cặp môi chờ nụ xuân
giật mình, nghe những bước chân
tưởng... ông Trời phải đích thân tìm mình
bước chân của vợ xinh xinh
chàng vai em, thấy tay mình đầy xuân !
(Hà Nguyên Dũng, Sài Gòn)

hớp thêm một ngụm rượu mừng
hồn nhiên nói bớt thắt lưng, nhoèn cười
mần râu, hào sảng rung đùi
Tết, Xuân, Xuân, Tết – ta, người, người, ta
bạn vàng chẳng Nh đâu xa
ngồi ngay trong những tiếng “khà” nồng hương

bạn nào cũng thật dễ thương
dù đời mỗi một buồn thường hơn vui

đầu năm ngồi nhóm nụ cười
phà lên mặt giấy nghe người khỏe ra
câu thơ lục bát chẳng già
ngàn năm trôi nổi tà tà theo nhau
loanh quanh chẳng biết đến đâu
y như hai-cái-của-nhau đời đời

cảm ơn bạn dự cuộc chơi
mừng xuân, xin phép để tôi lì xì
mỗi người được một chuyến đi
dài năm, bảy... phút tùy nghỉ sức mình
mai vàng, thược dược...cung nghinh
chúng ta ngồi giữa mái tinh khai thơ
vần về cũ kỹ khù khờ
chỉ cần mở được những tờ lòng thom

Tết vừa chống cửa mùa xuân
anh: bánh Tét, chị: bánh chưng đề huề
giọt mưa khe khẽ nằm kề
lọn gió nhẹ nhẹ vuốt ve ơ hờ
câu thơ không xứng là thơ
vẫn đầy lộc mới: giấc mơ làm người
thôi xin tạm ngừng cuộc chơi
hẹn sang năm đất đất trời vào xuân

luân hoán và các bạn
(mùng 1- 5 Tết)

Tác phẩm đã xuất bản:

Thơ:

Về Trời, nxb Văn Học Sài Gòn, 1964

Trôi Sông, nxb Văn Học Sài Gòn, 1966

Chết Trong Lòng Người, mxb Ngưỡng Cửa Đà Nẵng, 1967

Viên Đạn Cho Người Yêu Dấu, nxb Thơ, Đà Nẵng, 1969

in lại tại Canada, 1995

Hoà Bình Oì, Hỡi Đền, nxb Thơ 1970 (cùng Lê Vĩnh Thọ,
Phạm Thế Mỹ)

Nén Hương Cho Bàn Chân Trái, nxb Thơ, 1970 (với nhiều bạn văn)

Thơ Tình, nxb Thơ, 1970 (cùng Khắc Minh)

Ca Dao Tình Yêu, nxb Thơ, 1970 (cùng Khắc Minh)

Lục Bát Ca nxb Thơ 1970 (cùng Lê Vĩnh Thọ, Vĩnh Điện phổ nhạc)

Rượu Hồng Đã Rót nxb Thơ, 1974- in lại 1995

Hơi Thở Việt Nam nxb Sông Thu Hoa Kỳ, 1986

Ngơ Ngác Cõi Người, nxb Nhân Văn Hoa Kỳ, 1989

Đưa Nhau Về Đền Đâu, nxb Sông Thu Hoa Kỳ, 1989

Cầm Ôn Đất Đá Trở Thơ... nxb Kinh Đô Hoa Kỳ, 1991

Mời Em Lên Ngựa, nxb Sông Thu Hoa Kỳ, 1994

Nuôi Thơm Chùm Kỷ Niệm Xanh nxb Thơ, Canada 1995

Cỏ Hoa Gối Đầu, nxb Sông Văn Hoa Kỳ, 1997

Sông Núi Cùng Người Thơm Ngát Thơ, Nhân Ảnh, Canada 2002

Ồ Tình Lặn Lưng, nxb Nhân Ảnh, Canada 2007

Em Từ Lục Bát Bước Ra, Nhân Ảnh, Hoa Kỳ 2008

Văn:

Tác Giả Việt Nam, sưu tập 1682 tác giả dưới bút hiệu Lê Bảo Hoàng

Quá Khứ Trước Mặt, Nhân Ảnh Canada 2006

Dựa Hơi Bè Bạn 1, Nhân Ảnh Canada, 2006

Dựa Hơi Bè Bạn 2, Nhân Ảnh Canada, 2007

nơi cư ngụ:

11351 Armand Lavergne

Montréal Nord P. Québec H1H 5W3 Canada

điện thoại: 514-325.6409 - 514-588.6409 - 438-777.1980

email: lebao_hoang@yahoo.com - luanhoan@videotron.ca

luanhoa@hotmail.com - luanhoan@gmail.com

Web: <http://luanhoan.blogspot.com>

